

Osrednja slovesnost
ob 80. obletnici
ustrelitve
bazoviških
junakov
bo 12. septembra

Josip Legiša
o požigu
Medje vasi

Šmartnemu se obeta
nova podoba

Matejka Grgič
o novi sezoni
in programih
Slovenskega
izobraževalnega
konzorcija

Primorski dnevnik

NEDELJA, 15. AVGUSTA 2010

št. 192 (19.899) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Sledi niso pustili le eni

DANIEL RADETIČ

Kje bi bilo treba okrepiti turistično promocijo goriškega Krasa? Na Madžarskem, Slovaškem, v Romuniji, Češki, Hrvaški, Sloveniji in v ostalih državah, iz katerih so med prvo svetovno vojno prihajali na kraško bojišče mladi vojaki. Madžarska se je doslej najbolj angažirala za ovrednotenje zgodovinske dediščine Velike vojne, saj je ravno lani fundacija Széchenyi v sodelovanju z doberdobsko občino in združenjem Amici dell'Isonzo poskrbela za obnovo kapele pri Vižintinih. Na doberdobskem Krasu se je v dveh divizijah in osmih bataljonih borilo preko osem tisoč madžarskih vojakov, mnogi izmed njih pa se niso vrnili v domovino. Zato so na Madžarskem posvetili Doberdobo narodno pesem Kárpátia Doberdo, sploh pa so po kraški vasi poimenovane ulice v večini mest.

Sledi svoje prisotnosti so na doberdobskem Krasu z raznimi obeležji pustili tudi drugi narodi, zato pa je potreben zasuk v obravnavi vojnih dogodkov, ki je še vedno osredotočena na italijansko stran. Ureditvena dela, vredna skoraj štiri milijone evrov, ki naj bi se jeseni začela na območju Debele Grize v občini Zagraj in o katerih smo pisali v prejšnjih dneh, bi zato morala biti uresničena tako, da bosta ovrednoteni vloga in zapuščina prav vseh evropskih narodov, ki so se borili na Krasu. Zaradi tega gre tudi muzej prve svetovne vojne na Debeli Griži napolniti z novimi vsebinami; takšna kot je danes, muzejska zbirka - skupaj s kostnico pri Redipulji in številnimi drugimi italijanskimi spomeniki - z iredentiščinami toni povzdiguje herojstvo italijanskih vojakov, pozablja pa na njihove sotrpine v avstroogrskih strelških jarkih, ki so se ravno tako hrabro borili za preživetje.

NARAVNE KATASTROFE - Državo so prizadele katastrofalne poplave

V Pakistanu 20 milijonov ljudi brez strehe nad glavo

Reka Ind široka kar 25 km - Po ocenah ZN 1600 mrtvih

REPENTABOR - Veliki šmaren in sv. Rok

Za začetek razstava, danes verske slovesnosti

REPENTABOR - V okviru štiri-dnevnega slavlja ob prazniku velikega šmarna in župnijskega zavetnika sv. Roka na Repentabu so v petek zvečer odprli razstavo Branke Sulčić z naslovom

Krožna pot po naših gradiščih (foto Kroma). Verski del praznovanj bo svoj višek dosegel danes, ko bodo na Tabru na sporedu kar tri bogoslužja, od katerih bo mašo ob desetih vodil tržaški

nadškof mons. Crepaldi. Praznovanje se bo zaključilo jutri s tradicionalno mašo ob zavetniku sv. Roku in koncertom Godbenega društva iz Nabrežine.

Na 3. strani

ISLAMABAD - V katastrofalnih poplavah, ki so prizadele Pakistan, je po ocenah pakistanske vlade brez strehe nad glavo ostalo okoli 20 milijonov ljudi. Narasle vode so uničile za več milijard dolarjev kmetijskih pridelkov, odnesle številne mostove in poškodovale mnoge ceste. Uničena je tudi energetska infrastruktura.

Razmere so bile včeraj najbolj kritične ob reki Ind, ki je na nekaterih mestih široka celo do 25 kilometrov, kar je okoli 25-krat več kot običajno ob monsunskem deževju.

Po zadnjih podatkih pakistanskih oblasti je v poplavah umrlo 1393 ljudi, uničenih je bilo tudi več kot 875.000 stanovanjskih zgradb. Združeni narodi sicer ocenjujejo, da je najhujša vodna ujma v Pakistanu v zadnjih 80 letih zahtevala okoli 1600 življenj.

Na 19. strani

Pri Padričah hudo poškodovan motorist

Na 4. strani

V Tržiču padec z lestve med čiščenjem oken

Na 7. strani

Izbrali izvajalce za sanacijo radona v šoli na Vrhu

Na 7. strani

V FJK včeraj gost, a precej tekoč promet

Na 18. strani

Tina Maze je trenirala na goriškem stadionu

Na 22. strani

MILIC IMPIANTI

ELEKTROINŠTALACIJE

AVTOMATIZIRANJE ZUNANJH VRAT

ALARMNI SISTEMI

PROTIPOŽARNI SISTEMI

FOTOVOLTAIČNI SISTEMI

MILIC IMPIANTI s.n.c.
di Dario Milic & C.
Križ 470/A - B, TRST
blizu ljudskega doma

Tel. 040 2209128
Fax. 040 2031304
www.milicimpianti.com
info@milicimpianti.com

Preveri zapadlost tehničnega pregleda
tvojega vozila!

TELEFON 040 412399

**CENTRO REVISIONI
ROIANO**

TEHNIČNI PREGLEDI ZA
osebna vozila, tovorna vozila do 3.5t,
motorna kolesa, kolesa z motorjem,
trikolesnike in štirikolesnike.

UL. SOLITRO, 1/2
PON-PET 8.00 - 17.00

UL. UDINE
UL. TOR SAN PIERO
UL. KORTOVEL
UL. PARABICA
UL. SOLITRO

GRADBENO PODJETJE IN
GRADBENE OBNOVE

FRANDOLI GROUP Sas

OBNOVE MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA BAZENI

Nabrežina Kamnolomi, 23/H - 34011 - Devin Nabrežina (TS)
tel/fax 040 200083 - mob. 335 284754
www.frandoligroup.it - info@frandoligroup.it

NAŠA PRODAJALNA

RUBNER
CASACLIMA

Geom.
Giuliano Biondini

Corso del Popolo, 54 - 34074 TRŽIČ (GO)
tel. & fax 0481 46 336 - mob. 3495939706
trieste@haus.rubner.com - www.haus.rubner.com

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV - Pripravljen program

Številne slovesnosti ob 80-letnici ustrelitve

Osrednja slovesnost pri spomeniku na bazovski gmajni bo v nedeljo 12. septembra

Bazoviški junaki Ferdinand Bidovec (rojen v Trstu, 4. februarja 1908), Fran Marušič (rojen v Trstu, 4. marca 1906), Zvonimir Miloš (rojen na Sušaku, 14. novembra 1903) in Alojz Valenčič (rojen v Trstu, 9. septembra 1896), ki jih je obsodilo na smrt Posebno sodišče za zaščito države z rozsodbo dne 5. septembra 1930, so bili ustreljeni ob zori (ob 5. uri in 43 minut) 6. septembra 1930 na vojaškem strelišču pri Bazovici nad Trstom. Proces - farsa je trajal od 1. do 5. septembra 1930 v sodni palači v Trstu. V slovensko zgodovino je prišel kot Prvi tržaški proces.

Ustreljeni junaki so bili člani ilegalne narodno radikalne organizacije slovenske in hrvaške mladine v Julijski krajini in Istri, ustanovljene v oktobru 1927 v Trstu z namenom, da organizira aktiven odpor proti fašističnemu režimu in njegovi nasilni raznarodovalni politiki. Ilegalni organizaciji so nadeli ime BORBA in je delovala v obdobju 1927-1930 na Tržaškem, na Krasu in v Istri. Malo prej v septembru 1927 je na sestanku na Nanosu, ki so se ga udeležili predstavniki nasilno razpuščenih mladinskih, športnih, dijaških in kulturnih društev, nastalo ilegalno primorsko protifašistično gibanje, ki se ga je kasneje prijel ime TI-GR (akronim za besede: Trst, Istra, Gorica, Reka). Znotraj gibanja je na Tržaškem nastala samostojna veja BORBA, na Goriškem pa druga ilegalna veja z imenom ORGANIZACIJA.

Njihova imena, vklesana v kraški kamen, pričajo pred svetom o nezlomljivem odporu slovenskega naroda proti italijanskemu fašizmu, ki je hotel nasilno uničiti slovenski živelj v tedanji Julijski krajini in hrvaški v Istri. Proti sistemu fašizmu, ki je izvajal genocidno politiko proti Slovincem in Hrvatom, stoji spomenik v Bazovici kot večna in trajna obsodba nasilja. Bazoviški junaki so šli v smrt za pravico, svobodo, za slovenski jezik, za mir in sožitje.

9. septembra 1945, takoj po osvoboditvi izpod fašizma in nacizma, je bil postavljen spomenik v Bazovici, na kraju usmrtitve. Načrt za spomenik je pripravil tržaški arhitekt Franjo Kosovel. Od takrat dalje (1945) si vsako leto v septembru sledijo spominske svečanosti.

Bazovica je tako postal simbol upora proti fašizmu.

Letos v letu 2010 proslavljamo dve veliki obletnici: 90-letnico požiga Narodnega doma v Trstu in 80-letnico ustrelitve štirih junakov v Bazovici. Osrednja slovesnost bo letos, v nedeljo, 12. septembra 2010 ob 15. uri pred spomenikom v bližini vasi Bazovica. Odbor za proslavo bazoviških junakov Pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju s celo vrsto organizacij, društev, ustanov in posameznikov pripravlja niz prireditev pod skupnim imenom BAZOVICA 2010. Na zadnji seji, konec meseca julija, je bil tudi načrtan celoten program po posameznih dnevih. Ožja skupina prirediteljev si je nato natančno ogledala prireditveni

prostor. Letošnjo osrednjo slovesnost bo vodil in koordiniral režiser Marjan Bevk, glavna pevovodkinja bo Aleksandra Pertot, kapelnik bo Luka Carli (saj bo letos nastopila godba Viktor Parma iz Trebč), vodja tehnične službe in ozvočenja pa Vasja Križmančič. Naštetim bodo pomagali člani celotnega odbora in člani jusarskega odbora iz Bazovice. Prireditelji vabijo pevke in pevce naših pevskih zborov, godbenike, člane taborniške (RMV) in skavtske (SZSO) organizacije, narodne noše, športnike, mlade in manj mlade, da se množično udeležijo osrednje slovesnosti (in seveda vseh ostalih prireditev) v Bazovici dne 12. septembra 2010.

Program Bazovice 2010

1. Tiskovna konferenca v Narodnem domu v Trstu, v petek, 3. septembra 2010, ob 10.30
2. Spominska svečanost na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu v ponedeljek, 6. septembra 2010, ob 11.00
3. Maša zadušnica v župni cerkvi v Bazovici v ponedeljek, 6. septembra 2010, ob 20.00
4. Predstavitve knjige Primorske pesmi rodoljubja in tigrovskega upora (zbrala in uredila Mira Cenčič) v sredo, 8. septembra 2010, ob 17.00 v Narodnem domu v Trstu
5. Spominska svečanost v Prešernovem gaju v Kranju v petek, 10. septembra 2010, ob 16.00
6. Orientacijski pohod tabornikov RMV v soboto, 11. septembra 2010. Start v centru Zarja v Bazovici
7. Taborni ogenj tabornikov RMV pri spomeniku pri Bazovici, v soboto, 11. septembra 2010, ob 21.30
8. Kratka spominska slovesnost na samem kraju ustrelitve v Bazovici ob 5. uri in 43 minut (ura ustrelitve), v nedeljo, 12. septembra 2010
9. Drugi del orientacijskega pohoda RMV, v nedeljo, 12. septembra 2010, dopoldne
10. Planinski pohod SZ Sloga, v nedeljo, 12. septembra 2010, ob 10.00 "Pri Kalu" v Bazovici
11. Osrednja spominska svečanost pri spomeniku na gmajni pri Bazovici, v nedeljo, 12. septembra 2010, ob 15.00
12. Koncert Primorska poje, v petek, 17.9. 2010, ob 20.00 v centru Zarja v Bazovici
13. Mednarodni odbojgarski turnir v ženski in moški konkurenci za Pokal Bazoviških junakov, v soboto, 18. in v nedeljo, 19. 9. 2010 (na Opčinah in v Repnu)

Estenergy: bo Rovis prijavil Lupierija?

Afera o hčerinskem podjetju družbe AcegasAps, ki se ni predstavilo na razpisu za pridobitev pomembnega zakupa v tržaški občini, bo, verjetno, odmevala na sodišču. Tako je napovedal tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj Paolo Rovis, ki mu niso bile prav nič všeč besede, ki jih je o zadevi izrekel deželni svetnik Demokratske stranke Sergio Lupieri.

Ta je zelo ostro kritiziral upravo podjetja Estenergy in družbe AcegasAps, težke besede pa je izrekel tudi na račun odbornika Rovisa, češ, da naj bi »posegel v postopku javnega razpisa, z namenom, da bi enemu od udeležencev preprečil sodelovanje na razpisu. Za Rovisa je to »zelo težka obtožba, ki ne sodi v okvir zakonite politične kritike, temveč nakazuje kaznivo dejanje.« Odbornik je napovedal, da bo že jutri naročil svojemu odvetniku, naj preveri, ali so Lupierijeve besede tožljive, in če to so, bo deželnega svetnika Demokratske stranke na mah prijavil sodišču.

Danes ognjemet v Sesijskem zalivu

Danes ob 23. uri bo v Sesijskem zalivu ognjemet, ki ga prireja Občina Devin Nabrežina v sodelovanju z družbo S.T.S. d.o.o., avtokampom Mare Pineta in upraviteljem kopališča Castelreggio. Pobudo je podprla družba SIOT – TAL.

Veliki trg: nocoj Berimbau potem ognjemet

V okviru tržaških poletnih prireditev Serestate bo nocoj na Velikem trgu nastopila skupina Berimbau, ki jo sestavlja kakih 40 tolkačev. Skupina, ki je gostovala po Evropi, Južni Ameriki in na Bližnjem vzhodu, bo najprej v mimohodu ponazorila parado brazilskih šol sambe. Potem bo na odru izvedla vrsto skladb iz različnih območij Brazilije, od sambe do afro-brazilskih ritmov, koncert pa bo oplemenitil nastop pevca iz Bahie Binha Carvalha. Začetek koncerta ob 21. uri, po koncertu pa bo na nabrežju tradicionalni velikošmarni ognjemet.

TRŽAŠKA OBČINA - Peticija Grillove skupine o univerzalni pravici do vode

Kdaj razprava o vodnih virih?

Peticijo o vključitvi člena o pravici do vode v občinski statut je podpisalo 1.072 ljudi, vložili so jo pred dvema mesecema, razprave o dokumentu pa še ni bilo

Tržaška Grillova skupina se je obregnila ob predsednika tržaškega občinskega sveta Sergio Pacorja. Njen predstavnik Paolo Menis je v tiskovnem sporočilu izrazil začudenje nad izjavo predsednika mestne skupščine, republikanca Pacora, češ, da na dnevnem redu sej občinskega sveta ni nobenega »pomembnega odloka«.

»Ali privatizacija vodnih virov ni pomembna, obsodbe vredna zadeva?« se je bil vprašal Menis. Sam je bil pred nekaj meseci - kot predstavnik Grillove skupine v Trstu in mestne liste Petih zvezd - prvi podpisnik peticije v obrambo javnega upravljanja vodnih virov. Grillova skupina in lista petih zvezd sta več tednov na mestnih trgih zbirali podpise pod peticijo, katere cilj je vključitev novega člena v statut tržaške občine. V njem naj bi potrdili univerzalno pravico do vode in nasprotovanje privatizaciji vodne službe.

Tržaški Grillovi pristaši so zbrali pod peticijo 1.072 podpisov. Dokument s svežnjem podpisov je Menis uradno vložil v pristojnem občinskem uradu 10. ju-

Sergio Pacor

KROMA

nija. »Od dneva, ko sem predstavil peticijo sta minila že dva meseca, a doslej nisem prejel nobenega uradnega sporočila občinskih uradov. Ali so morda prošnje, ki jih vlagajo občani, za predsednika

mestne skupščine malo pomembne?« se je vprašal Menis.

Zatem je iznesel predsedniku Pacorju kritiko zaradi neopranjenega dela, pri čemer se je oprl prav na občinski statut. Po njegovih določilih mora občinski svet obravnavati peticije »najkasneje dve zaporedni občinski seji ali seji pristojne občinske komisije« (10. člen občinskega statuta). Pravilnik o delovanju občinskega sveta pa nalaga občinskemu tajniku dolžnost preverjanja avtentičnosti podpisov. Občinski tajnik mora v roku 30 dni sporočiti županu in predsedniku občinskega sveta rezultat preverjanja, na občinsko sejo, na kateri bo potekala razprava o peticiji pa mora biti povabljen predstavništvo podpisnikov (kot predvideva 73. člen pravilnika občinskega sveta).

Menis je v tiskovnem sporočilu spomnil, da se je zakonsko določen rok za razpravo o peticiji že iztek. Prav tako se je iztek rok, ki ga predvideva občinski pravilnik. Pomeni, da se institucija poigrava z instancami občanov, kar je zelo hudo.

REPENTABOR - Praznovanje velikega šmarna in župnijskega zavetnika sv. Roka

Za uvod čezmejna razstava Krožna pot po naših gradiščih

Pripravila jo je Branka Sulčič - Včeraj koncert, višek praznovanj pa bo danes s kar tremi bogoslužji

Slabo vreme je predsinočnjim prisililo udeležence uvodnega večera štiridnevja ob prazniku velikega šmarna na Repentabru, da so se zatekli v prostore njegove Srenjske hiše. V petek zvečer je bilo namreč na sporedu odprtje razstave Branke Sulčič z naslovom Krožna pot po naših gradiščih.

Uvodoma je nastopil domači čezmejni pevski zbor, ki pod vodstvom Loredane Guštin deluje v sklopu Razvojnega društva Repentabor, nato je beseda šla domačemu župniku Antonu Bedenčiču, ki se je zahvalil udeležencem odprtja, pa tudi domači občinski upravi, ki že dolgo let podpira praznovanje velikega šmarna na Tabru.

Bedenčič je nanizal celo vrsto letnic, ki bodo v prihodnjih letih postale obletnice. Leta 911 je bil namreč kraj prvič pisno omenjen, zato bodo naslednje leto na Tabru obhajali tisoč stoletnico tega dogodka. Prvi podatki o svetišču na Repentabru segajo v leto 1316, del današnje kamnite cerkvice, posvečene Materi Božji, točneje njen prezbitrij, pa je bil zgrajen leta 1512, zato bo čez dve leti od tega datuma poteklo točno pol tisočletja.

Bedenčičevemu nagovoru je sledil krajši pozdrav domačega župana Marka Pisanija.

Razstavo Branke Sulčič z naslovom "Krožna pot po naših gradiščih", ki jo lahko mirne duše označimo kot čezmejno, saj so na plakatih opisana gradišča na Krasu tostran in onstran meje (Repentabor, Repnič, Sezana, Tomaj itd.), je predstavil časnikiar Sergij Pahor. Večina gradišč na Krasu se danes obiskovalcem predstavlja kot kup kamenja, le redko je poskrbljeno za njihovo vzdrževanje.

Pomembno pa je, da lahko izletnik sam obiše te arheološke znamenitosti naših krajev. Arheolog Carlo de Marchesetti je večino gradišč v naših krajih, ne samo

na Krasu, ampak na širšem področju Primorske (Posočje, Istra), izkopal v drugi polovici preteklega stoletja. Največ jih sega v bronasto dobo, to je približno pol drugo stoletje pred Kristusom. Večina njih je že raziskana, arheološko gradivo se nahaja v muzejih na Dunaju in v Trstu, pisana zgodovina pa v knjigah.

Delo Branke Sulčič je bilo predvsem zbiranje raztresenih podatkov in njihovo podajanje v poljudni obliki, ki je na ogled v prostorih Srenjske hiše na Tabru in ki se bo po zaključku praznovanj velikega šmarna najbrž selila tudi kam drugam.

Dogodki so se ob Marijinem prazniku kljub spremeljivemu vremenu nadaljevali tudi včeraj, in sicer s koncertom v sklopu poletnih glasbenih srečanj Med zvoki krajev - Nei suoni dei luoghi.

Ob tej priložnosti so v Marijinem svetišču na klavir nastopili Ester Camilla Peric, Arianna Minussi, Giovanna Pagnucco in Valentina Greci. Verski del praznovanj bo svoj višek dosegel danes, ko bodo na Tabru na sporedu kar tri bogoslužja. Jutranja sveta maša bo potekala kot že tradicionalno ob osmi uri zjutraj, glavni verski obred pa bo ob desetih vodil tržaški nadškof mons. Giampaolo Crepaldi.

Popoldansko sveto mašo bo ob somaševanju slovenskih duhovnikov daroval domači župnik Anton Bedenčič, po bogoslužju pa se bodo iz zvonika oglasile melodije pritrkovalskih skupin. Praznično štiridnevje se bo na Repentabru sklenilo v ponedeljek, in sicer s tradicionalno sveto mašo ob farnem zavetniku svetem Roku ter koncertom Godbenega društva iz Nabrežine. V primeru slabega vremena bodo bogoslužja potekala v cerkvi, ob verskih in kulturnih obredih pa bo poskrbljeno za hrano in pijačo. (ps)

Praznovanja v Repentabru so se v petek začela z razstavo Krožna pot po naših gradiščih, pred odprtjem pa je zapel domači pevski zbor

KROMA

NABREŽINA - Na trgu pred cerkvijo

Sv. Rok praznuje

Višek praznovanja vaškega patrona s kabaretom Irene Pahor - Verski obred in razstave

Nabrežina bo danes dočakala višek praznovanja svojega zavetnika sv. Roka. V cerkvi ga bodo proslavili z verskim obredom, na trgu pred cerkvijo bodo domača društva in krajevni proizvajalci poskrbeli za take pomembne posvetne zadeve kot so dobra, užitna hrana in pijače, medtem ko bo v kavarni Gruden tudi danes pokušnja kraških vin s kontroliranim poreklom. Na podvečer bodo prišli na račun ljubitelji gledališča in kabareta: oboje jim bo ponudila vedno bolj uveljavljena igralka in kabaretistka Irene Pahor, zvečer pa bo za plesno zabavo poskrbel ansambel Souvenir.

V Kamnarski hiši Iga Grudna bo ob sejmu rabljenih knjig odprta fotografska razstava Miloša Zidariča o smučarski dejavnosti SK Devin v pretekli sezoni. Na sedežu SKD Igo Gruden bo ob razstavi starega kmečkega orodja tudi razstava zbirk in maket ter slikarska razstava Claudia Clarija, medtem ko je v župnijski dvorani razstava miniaturne cerkva in gradov, v kavarni Guden pa slikarska razstava Franceta Kovačiča.

APT - POMORSKA LINIJA
IDEALNA POVEZAVA
GRADEŽ - TRST
VOŽNJE* OD 1. JUNIJA DO 11. SEPTEMBRA 2010
razen ob ponedeljkih

Odhod iz TRSTA	Prihod v GRADEŽ	Odhod iz GRADEŽA	Prihod v TRST
Pomol Audace	Pomol Torpediniere	Pomol Torpediniere	Pomol Audace
8.00	9.15	9.30	11.00
13.00	14.30	15.00	16.30
16.50	18.20	18.30	20.00

PRODAJA VOZOVNIC NA KROVU

Enosmerna vožnja	€ 5,70	Imenski abonmaji:	
Povratna vožnja	€ 8,65	10 voženj	€ 34,20
		50 voženj	€ 68,35

(Vozovnica velja samo v dnevni izdaje)
ZELENI TELEFON: 800-955957
Promocijske cene za imetnike FVG Card in voucherjev Family Club Turismo FVG

* ob ugodnih morskah in vremenskih pogojih

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

MEDJA VAS - Spomini Josipa Legiša na požig iz leta 1944

16. avgusta zjutraj je v vas vkorakal nemški Wehrmacht ...

Vaščane so odpeljali v Sesljan, kjer so srečali Mavhinjce, Cerovce in Vižovce - Vandranje brez doma

Jutri bo 66 let, odkar so nemški okupatorji požgali vasi na zahodnem Krasu. Že februarja 1944 so Nemci obkolili šestnajst kraških vasi in iz njih odpeljali na prisilno delo v Nemčijo skoraj štiristo ljudi, moške med 16. in 60. letom. Na dan sv. Roka pa so v odgovor na partizanski napad na viadukt pri Moščenicah spet obkolili Mavhinje, Cerovlje, Medjo vas in Vižovlje. Hiše so izpraznili, vaščane so v naglici odpeljali, sledil pa je mogočen, žalosten kres. Med domačini, ki so 16. avgusta izgubili svoj dom, je bil tudi Josip Legiša. Medvejec, ki od leta 1961 stanuje v Štivanu in je dolga leta delal v papirnici, se pri 79 letih dobro spominja dne, ko so nemški vojaki vkorakali v Medjo vas.

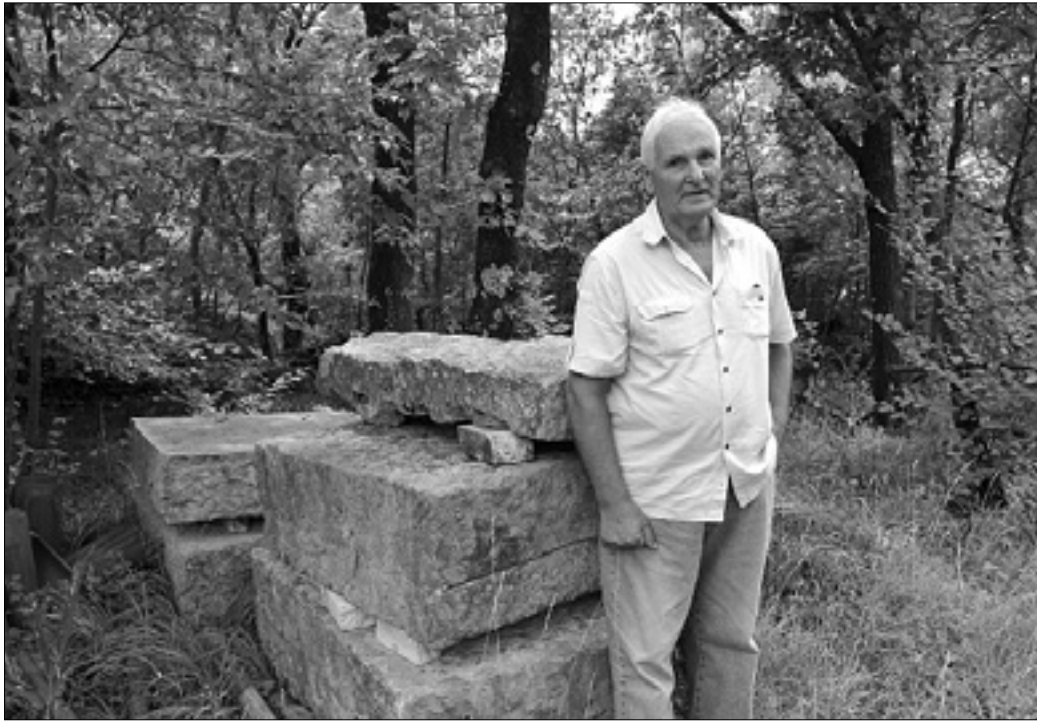
16. avgusta se je trinajstletni Josip prebudil okrog 6. ure. V hiši so bili mati, ki je bila že vdova, saj je Josipov oče Anton februarja 1944 umrl za pljučnico, trije bratje (vključno z Josipom in dve sestri. »Zjutraj so v hišo prišli vojaki Wehrmachta. Vas so obkolili že ponoči in čakali so, da se vaščani prebudijo. Z okna sem zjutraj opazil mitraljez na griču Hrbec,« pripoveduje. Nemški vojaki so vstopili in sedli na klop ob peči. Več kot eno uro so se zadržali v hiši, ne da bi povedali, po kaj so prišli. Mati jim je skuhalo kavo. Ko pa se je starejša sestra, 18-

Josip Legiša in kamni za nesojeni spominski park v Štivanu; spodaj plošča v spomin na požig, ki so jo postavili na njegovo rojstno hišo v Medji vasi

Vsa objavljena pričevanja in več fotografij na www.primorski.eu

KROMA

daj še ni končalo, preselili so se še v Tržič, v bližino starorimskih toplic. Po obnovi vasi so se leta 1947 vrnili v Medjo vas.

Požgano rodno vas je Josip Legiša prvič videl v času, ko je z družino živel

v Jamljah. »V Medjo vas smo šli po drva. Po srečnem naključju sta se dve hiši ohranili: neka teta je iz Devina zagledala črn dim, odpravila se je čez hrib in videla goreče stole in mize v hišah sorodnikov. Z vodo je pogasila ogenj in tako rešila obe hiši. Vse ostale pa so bile uničene.«

Nemški vojaki so pogosto hodili po požgani Medji vasi. Nekega dne jeseni so mladi Josip in sovaščani prišli iz Jamelj po drva, med malico pa so srečali mlade nemške vojake, ki so bili lačni. »Vojna se je zanje že obračala na slabše. Smilili so se nam, dal sem jim jesti. Nisem jih sovražil, ker so bili mladi in sami niso bili krivi za naše gorje.« Družina Legiša je za vojno škodo prejela odškodnino, s katero pa niso bile izplačane niti živali, ki jih je nemška vojska zasegla. Podobno je bilo z ostalimi v vasi.

Josipu Legiši pa so se vtisnili v spomin še mnogi dogodki, na primer manj poznana stran krajevne povojne zgodovine. 4. novembra 1946 je kot 15-letnik s skupino delavcev kopal na griču Škrnjak pri Štivanu. V daljavi, na Tržiškem, je odjeknilo divje streljanje. Zatem je iz iste smeri privozil vlak in se ustavil: »Na nas so streljali 'čerini', policisti, ki so se vračali s proslave v Redipulji. Pozneje sem izvedel, da so v Tržiču prav tako streljali na delavce, tam pa so tudi koga ubili,« trdi gospod Legiša.

Sam se že dolgo zavzema za ureditev spominskega parka v Štivanu, spo-

menika za vse padle v obeh vojnah. »Za padle v NOB imamo spomenik v Nabrežini, lepo pa bi bilo počastiti vse skupaj,« pravi, čeprav se z njim ne strinja jo vsi. Načrt spominskega parka je po njegovih besedah pred kakimi tremi desetletji izdelal arhitekt Darij Jagodic, v 80. letih je občinska uprava pripravila 60 milijonov lir, desničarski politiki pa so načrt baje uspešno ovirali. Kamni, ki so že trideset let pripravljeni, so trenutno uskladiščeni na zaraščenem zemljišču v Medji vasi.

Aljoša Fonda

PADRIČE - Nesreča Motorist pod kombi, pridržana prognoza

Na pokrajinski cesti št. 1 med Trebčami in Padričami se je včeraj popoldne hudo poškodoval motorist z Opčin. Prometna nesreča se je pripetila nekaj po 17.30. Po navedbah karabinerjev naj bi motorist na skuterju 125 ccm, ki je vozil proti Padričam, po prvih ugotovitvah sam padel na spolzkem asfaltu. Voznik skuterja, 39-letni R. R. z Opčin, je drsel po tleh in končal naravnost pod kolesi kombija alfa romeo. Le-tega je v nasprotno smer, proti Trebčam, vozil 41-letnik iz Trsta, ki je zaviral, a se oviri ni izognil. Motorista so izpod kombija potegnili gasilci. Vzroke nesreče ugotavljajo karabinjerji nabrežinskega poveljstva, preveriti bo treba hitrost na mokri cesti in ali je prišlo do nepazljivosti. Takoj je bilo jasno, da so motoristove poškodbe zelo hude. Skrbi je vzbujalo močno krvavenje na nogi: kaže, da se je raztrgala stegnenična arterija. Rešilec je R. R.-ja prepeljal v katarinsko bolnišnico, v teh primerih je za preprečevanje izkrvavitve nujen takojšen kirurški poseg. 39-letnik je bil sinoči s pridržano prognozo na oddelku za reanimacijo.

Vodena obiska Carsiane

V botaničnem vrtu Carsiana bosta danes ob 16. in 17. uri vodena obiska na temo rastline v ponvi. Botanični vrt je ob praznikih odprt od 10. do 13. in od 15. do 19. ure.

letna Anica, ki je delala v menzi tovarne Solvay v Tržiču, odpravila k vratom, so jo Nemci ustavili. Tedaj je postalo jasno, da bo Wehrmacht vaščane odselil.

Družina Legiša je na voz, ki ga je tedaj uporabljala za prevoz fižola, naložila nujne reči, sestra Anica je na primer vzela s sabo šivalni stroj. Vsi v hiši so bili prepričani, da bodo morali potovati v Nemčijo. Vaščane in njihove živali pa so odpeljali v središče Sesljana, kjer je hotel. Tam so Medvejci srečali Mavhinjce, Cerovce in Vižovce. Tri vasi so nemci popolnoma požgali, Vižovlje pa napol, ker je bila tam domobranska postaja. »Tekel sem v gostilno po hrano in steklenico terana, tedaj pa smo opazili, da je osemletni brat Mirko izginil. Fašisti, ki so nas stražili, nas niso pustili skozi. Sklonil sem se, da bi pogledal za njimi in udarili so me po glavi. Na koncu sem le našel bratca, pazil je na voz in kravo.«

Vaščani se v požgane vasi niso mogli vrniti. Družine so morale poiskati zatočišče pri sorodnikih in znancih. Družina Legiša se je najprej preselila k znancem v tržiško mestno četrt Darež (Aris). Pozneje so skupaj z družino Pernarčič in drugimi nekaj dni živeli v Štivanu: »Kuhinja je merila tri metre za tri, bilo pa nas je osemnajst. Sedeli smo pod mizo ...« Pri štivanskih sorodnikih je bilo svedela pretesno in družina Legiša je naposled odšla v Jamlje, kjer je dočkala osvoboditev. Nomadsko življenje se te-

SV. ALOJZIJ - V četrtek v Ulici Felluga

Taksist pustil gospo na cedilu ... v nalivu

Tržaškega taksista je doletela denarna kazen v višini 77 evrov, ker je 85-letno stranko sredi največjega naliva pustil na cedilu.

Gospa, ki težko hodi, se je v četrtek, ko je divjala nevihta, v Ulici Giulia usedla v taksi. Šoferja je zaprosila, naj jo odpelje domov v Ulico Felluga, pri Sv. Alojziju. Kakih 150 metrov pred ciljem se je taksi ustavil, voznik pa je stranki razložil, da je taksi prenizek in da bi se sam rad izognil mehanskim okvaram, zaradi česar se noče spustiti po strmini in cestišču iz kamnitih plošč do hiše. 85-letnica je morala izstopiti, ostala je sama s svojo palico v največjem nalivu. Domov jo je peš počasi pospremil mož, ki je približno enako star kot ona. Bila sta do kože mokra.

Nek sorodnik je nato poklical občinsko policijo, ki je ugotovila, za kateri taksist je šlo. Taksist je baje priznal, da ni ravnal prav, vseeno pa bo moral plačati globo, saj je kršil prometni zakonik in tržaški občinski pravilnik o javnih prevoznih storitvah. Pravilnik predpisuje, da mora taksist na območju tržaške občine v vsakem primeru ugoditi zahtevi stranke, če ni v nasprotju z veljavnimi zakoni.

V SPOMIN

V Boljuncu so se poslovili od partizana Emila Zobca

V Boljuncu so se v petek poslovili od zaslužnega boljunskega vaščana Emila Zobca, moža, očeta, vzornega delavca, partizana in aktivnega vaščana. Emil se je rodil 24.10.1924 v Boljuncu v hiši št. 153. Oče Ivan, delavec v kamnolomu in mama Olga, ki je premlada umrla, sta bila oba iz delavske družine. Poleg Emila sta imela še tri hčerke, Olgo, Almo in Slavo. Emil je obiskoval osnovno šolo v Boljuncu in uspešno opravil tudi nižjo srednjo šolo. Zaposlil se je zelo mlad v kamnolomu v Boljuncu, nato je po vojni nekaj let delal v Tovarni strojev - Fabbrica macchine in kasneje do upokojitve v 80. letih v novi tovarni Velikih motorjev - Grandi motori, ki je bila naslednica zaprte in porušene legendarne Fabbrica Macchine.

Leta 1951 se je srečno poročil z mladenko Egidio, ki se je s starši preselila iz rojstnih Dekanov v Ricmanje. Ob sebi sta imela sina Edija in snaho Liliano z vnukom Manuelom.

Tragični časi fašizma in vojne so ga nekaj let iztrgali iz domačega okolja in ga kot mnogo naših ljudi postavili pred odgovorne izbire.

Da bi preprečili moškim odhod v partizane, so ga fašistične oblasti marca 1943, skupno z drugimi sovaščani mobilizirali v posebne bataljone. Po padcu fašizma, 8. septembra '43, se je vrnil domov. Vendar ne za dolgo. Marca leta 1944 so ga partizani v Boljuncu mobilizirali. Toda že kamlu je bil pri Ribnici težko ranjen v glavo. Iz osvobojene Ribnice so ga z angleškim vojaškim letalom odpeljali v Bari in Taranto na zdravljenje. V Gravini je poleg zdravljenja opravil še tečaj za radiotelegrafista. Po okrevanju so ga zavezniki ponovno prepeljali v Slovenijo, kjer je bil telegrafist 3. baterije artilerijske brigade 4. armade, s katero

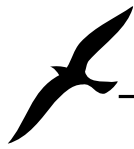
je prišel vse do Trsta. Po osvoboditvi Trsta je za nekaj ur skočil domov v rodni Boljunc, kjer ga skoraj niso mogli prepoznati, saj se iz mladoletnika postal prekaljen možki. Za svoj doprinos k zmagi nad nacifašizmom je prejel jugoslovanski Odlikovanje za zasluge za narod s srebrno zvezdo. Priznanje za svoje partizanstvo je prejel tudi s strani italijanskega predsednika Republike Sandro Pertinija.

Po vojni je bil prisoten in aktiven pri vseh vaških dejavnostih in član pokrajinskega odbora VZPJ-ANPI, dokler ga ni prizadela bolezen.

Igral je v godbi, bil član naprednih organizacij, v prvi vrsti vaške Zveze borcev, katere je bil do smrti dolgo let njen predsednik. Bil je pobudnik Partizanskega kluba.

Miljo bo vsem ostal v trajnem spominu. Ta spomin naj ne velja samo za njegovo družino, naj velja za njegove soborce, za vse demokratične vaščane Boljunca in občane in še posebno za slovenske in italijanske antifašiste ter vse svobodoljubne ljudi.

E. Š.

JAMA PRI BRIŠČIKI - Ob razstavi o jamskih živalih

Hišice za netopirje

Predstavili umetna zatočišča za živalice, velike uživalce mrčesa, ki jih onesnaževanje nevarno redči

Razstava jamskih živali v sprejemnem centru jame pri Briščikih

KROMA

Hišica za netopirje je bila protagonista četrtkovga odprtja razstave o jamskih živalih v sprejemnem centru jame pri Briščikih. Hišico so izdelali v naravoslovnem muzeju firenške univerze, o pravilni uporabi tega umetnega zatočišča pa je govoril zoolog pri tržaškem naravoslovnem muzeju Nicola Bressi. Netopirji so namreč odlični uničevalci mrčesa, saj vsako noč požrejo več kot tisoč žuželk različnih sort. Njihovo število pa se - predvsem zaradi vse večjega onesnaževanja, vse večje nočne umetne svetlobe in pomanjkanja primernih zatočišč - zaskrbljujoče krči. Umetna zatočišča naj bi pripomogla k njihovi ohranitvi. Bressi je v predavanju z na-

slovom Netopirji, nočni zavezniki, ekologija in upravljanje letečih uničevalcev mrčesa, poudaril, da lahko vsakdo kupi te posebne hišice in jih namesti v bližini lastnega doma ter tako po svoje prispeva k ohranitvi netopirjev, v zameno pa jih bodo pol-tiči, pol-miši - kot ljudsko pravijo netopirjem - oteli nadležnih komarjev in drugih žuželk. O netopirjevih hišicah je govoril tudi Lorenzo Figaia, menedžer zadruga Coop Italia, ki se ukvarja z realizacijo in distribucijo umetnih zatočišč za netopirje. Srečanja so se med drugim udeležili podpredsednik tržaške pokrajine Walter Godina, vodstvo društva Alpina delle Giulie, ki upravlja jamo in predstavniki gozdnih straž.

MILJE - Poletna prireditel

Danes zaključek praznika prijateljstva

Godbe in hrana z območja Alpe-Jadrana so bili protagonisti letošnjega prvega praznika prijateljstva v Miljah, ki ga ob miljski občini in tržaški pokrajini prireja združenje miljskega pusta. Da-

našnjemu zaključnemu dne bo glasbeno kuliso prispevala domača GuggenBand Muja, medtem ko bodo v sedmih kioskih ponujali italijansko pivo, avstrijske mesne izdelke, slovenske sladice in hrvaški pršut.

Včeraj danes

**Danes, NEDELJA,
15. avgusta 2010**

MARIJA,
MARIJINO VNEBOVZETJE

Sonce vzide ob 6.05 in zatone ob 20.13 - Dolžina dneva 13.08 - Luna vzide ob 12.57 in zatone ob 22.33

**Jutri, PONEDELJEK,
16. avgusta 2010**
ROK

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24 stopinj C, zračni tlak 1017 mb ustaljen, veter 9 km na uro severozahodnik, vlaga 72-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,8 stopinje C.

OKLICI: Milanče Marković in Patrizia Caroli, Angelo Ciuffardi in Mariaester Jug, Marjan Drufovka in Desiree Marangon, Claudio Grada in Chiara Mengaziol, Fabio Iacono in Maria Luisa Canfora, Maurizio Del Bello in Donatella Bernardi, Maurizio Canarutto in Bianca Minneci, Reimar Klein in Rossana Divo, Carmine Motta in Maria Catena Sciacca, Antonio Galdo in Erica Engladi, Mauro Fergas in Paola Reina, Fabrizio Garau in Elisabetta Manzan, Pietro Vinghirian in Anastasia Farmanyan, Massimiliano Bruni in Michela Fonda, Renis Misja in Nestila Shehu, Andrea Omari in Letizia Bran, Mario Garlatti in Hatixhe Kuci, Emanuele Crisman in Maria Matth, Aurelio Topljak in Džurdžica Ivanković, Saša Sinic in Manuela Canziani, Clay Cari Mayer in Jenny Helt, Marco Merlo in Antonella Vergolini, Maurizio Procentese in Dominika Jowita Plewinska, Giorgio Wittreich in Raffaella De Fazio.

Lekarne

Nedelja, 15. avgusta 2010

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1, Ul. Ginnastica 44, Opčine - Nanoški trg 3/2.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Valmaura 11 - 040 812308, Trg Sv. Jakoba 1 - 040 639749, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1, Ul. Ginnastica 44, Opčine - Nanoški trg 3/2 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 44 - 040 764943.

Od ponedeljka, 16., do sobote, 21. avgusta 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 4 - 040 368647, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Beneško nabrežje 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 4, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16 (na vogalu z Ul. Rossini), Milje - Beneško nabrežje 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 (na vogalu z Ul. Rossini) - 040 364330.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti. Zaprti bodo tudi v ponedeljek, 16. in torek, 17. avgusta.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠČA obvešča, da bo šola zaprta do vključno 17. avgusta ter da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA iz Katinare obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte« in šahovsko, fotografsko in računalniško delavnico MIŠK@ je možen vpis do 17. avgusta. Za dodatna pojasnila in prijave pokličite na tel. št. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: zscirilmetod@gmail.com.

DPZIO JOŽEF STEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Prireditve

TRETJA IZVEDBA GLASBENEGA NIZA »MUSICA PER LO SPIRITO« - TRST Danes, 15. avgusta, ob 19.15, večernice Device Marije Rožnega venca; ob 20.45 koncert zbora Sonore Vocal Ensemble (Oxford) v cerkvi Device Marije rožnega venca, trg Piazza Vecchia.

KRIŽ - Župnijska skupnost in Slomškovo društvo vabita na praznovanje zunanjega zavetnika sv. Roka, ki bo v ponedeljek, 16. avgusta, s pričetkom ob 19. uri, ob cerkvi sv. Roka v Križu.

RAZSTAVA KLAVDIJ PALČIČ Likovna prehajanja v dvorani del Giubileo, Nabrežje III. novembra 9, v Trstu. Urnik ogleda vsak dan med 10.00 in 12.00 uro ter od 17.00 do 21.00 ure do vključno torka, 17. avgusta. Zadnji dan bo ogled razstave možen le v jutranjih urah.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 20. avgusta, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje razstave »Izbor iz zbirke Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju v Kranju«. O delih in avtorjih bo spregovoril dr. Damir Globočnik. Glasbeno kuliso bo poustvaril »Percussion sax keyboard trio« - Andrej Pirjavec, Bojan Volk in Matej Barič.

KAVARNA GRUDEN: do 15. septembra je na ogled razstava grafik Franke Kovčič »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sredah zaprto.

† Zapustila nas je naša draga

Amedea Pertot vd. Grobiša (Mila)

Žalostno vest sporočajo

hči Neva, vnukinja Katja z Marcom in pravnukinji Nicole in Lisa ter ostalo sorodstvo

Pokojnica bo ležala v torek, 17. avgusta, od 9.30 do 11.20 v ulici Costalunga.

Pogreb z žaro bo v torek, 24. avgusta, ob 10.30 v cerkvi v Nabrežini.

Nabrežina 15. avgusta 2010

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

Ob boleči izgubi članice Amedeje - Mile Pertot izreka občuteno sožalje hčerki Nevi, bratu Alesu in ostalim sorodnikom

JUS Nabresina Gemeinde

ZAHVALA

Marija Race vd. Čurman

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam bili ob strani v tem težkem trenutku.

Prisrčno se zahvaljujemo g. župniku Ropretu, cerkvenim pevkam, nosilcem cvetja in vsem, ki ste jo spopremili na zadnji poti.

Družina

Boljunec, Trst, 15. avgusta 2010
Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Valentin (Zdravko) Zaccaria

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin našega dragega.

Svojci

Nabrežina, 15. avgusta 2010

POLETNI FOTOUTRIP '10

v

NA POČITNICE

S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici.

Sant'Anna

Impresa Trasporti Funebri

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Nudimo prevoze za tržaško občino in okolico, narodne in mednarodne prevoze ter razne storitve na pokopališčih.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebiana 34
Ul. dell'Istria 129
Ul. del Ghirlandaio 28
brezplačno notranje parkirišče
Usluge na domu

Organizacije iz Bazovice

vas prijazno vabijo na tradicionalni

Vaški praznik

“pri Kalu”

danes, 15. avgusta

Za glasbo in dobro razpoloženje bo poskrbel

ANSAMBEL MEGAMIX

Delovali bodo dobro založeni kioski!

Čestitke

Debori in Lorisu se je pridruži-la mala SORAJA. Iskreno jima čestitam o vsi pri Zboru Jacobus Gallus.

Rodila se je

Veronika

Kot prvi večerni utrinek je padla v naročje Danieli in Jeanu. Dobrodošla zvezdica ... upamo zaspanka!

Robert a, Kati, Beti, Nataša in Valentina z družinami

Izleti

SPDT obvešča člane, ki so se vpisali na izlet po Črni Gori, da morajo, plačati predujem v višini 100,00 evrov in izročiti fotokopijo veljavnega potnega lista (za potovanje v Črno goro je obvezen), če tega niso storili pri vpisu samem. Te formalnosti lahko opravite v sledečih datumih: v torek, 10. avgusta, od 10.00 do 12.00 ure na sedežu društva v ul. Sv. Frančiška 20. V sredo, 11. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v društvenih prostorih v Boljuncu. V torek, 17. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v društvenih prostorih v Boljuncu. Velja spomniti tudi, da mora vsak udeleženec izleta imeti društveno izkaznico s poravnano letno članarino.

IZLET NA FESTIVAL VINA V VRBNIK na otoku Krk in na odkrivanje Narodnega parka Plitvičkih jezer organiziramo 28. in 29. avgusta. Prijave in vse potrebne informacije na tel. št.: 340-2741920 (Mirela - Gabrovec).

SKD IGO GRUDEN sporoča, da bo društveni izlet v nedeljo, 5. septembra, v Ziljsko dolino na Koroškem. Odhod ob 8. uri iz Nabežine, povratek okrog 20. ure. V ceni izleta (35,00 evrov) je všteto kosilo v slovenski gostilni. Vpisovanje v Kavarni Gruden v Nabežini in v trgovini Kosmina. Info: Vera Tuta (040-299632 ali 339-5281729).

SKD BARKOVLJE prireja v nedeljo, 19. septembra, izlet v bolnico Franjo s kosilom v Idriji. Info na tel. št. 040-415797 ob uri obedov.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

ARISTON - Poletna arena: 21.00 »Migne vaganti«.

CINECITY - 15.20, 17.30, 20.00, 22.00 »Splice«; 15.00, 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Sansone«; 15.15, 17.35, 20.00, 22.05 »Pandorum - L'universo parallelo«; 15.05, 17.25, 19.55, 22.05 »The box; 17.25, 20.05, 22.05 »Solomon Kane«; 16.05, 17.25, 20.00, 22.10 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.15, 17.40, 19.55, 22.05 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 15.00 »The Twilight saga: Eclipse«.

FELLINI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Basilicata coast to coast«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.15 »L'uomo che verrà«; 18.30, 22.15 »Il solista«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.30, 16.40, 18.50, 21.00 »Svet igrač 3«; 19.20 »Superžur«; 15.20, 17.20, 21.30 »Zadnji gospodar vetra«; 14.20, 16.30 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 18.40, 21.40 »Izvor«.

KOPER - PLANET TUŠ 21.10 »Odrasli«; 20.50 »Izvor«; 13.20, 16.20, 18.40, 21.00 »Kot noč in dan«; 14.40, 19.20, 21.40 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 21.30 »Superžur«; 12.30, 18.30 »Zadnji gospodar vetra«; 16.00 »Coco Chanel in Igor Stravinsky«; 11.50, 12.05, 14.25, 16.45, 17.00, 19.00 »Svet igrač 3 - 3D (sinhro.)«; 13.00, 16.25, 18.50, 21.20 »A-Ekipa«; 13.10, 16.05, 18.45 »Svet igrač 3 (sinhro.)«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Robin Hood«. NAZIONALE - Dvorana 1: 15.00, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Sansone«; Dvorana 2: 15.00, 16.30, 20.15 »Toy Story 3«; 18.20, 22.15 »Toy Story 3-3D«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pandorum - L'universo parallelo«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Splice«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

Obvestila

DANES, 15. AVGUSTA, ob 23. uri bo v Sesijskem zalivu ognjemet, ki ga prireja Občina Devin Nabežina v sodelovanju z družbo S.T.S. d.o.o., avtokampom Mare Pineta in upraviteljem kopališča Castelreggio. Pobudo je podprla družba SIOT - TAL.

KRUT obvešča, da bodo društveni prostori od 16. avgusta do 5. septembra spet delovali s poletnim urnikom in sicer: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo zaprta za dopust od 16. do vključno 25. avgusta.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški urad odprt od 9. do 13. ure in da bo zaprt od 16. do vključno 20. avgusta.

SLOVESNA SVETA MAŠA V NABREŽINI bo v ponedeljek, 16. avgusta, ob priliki praznika sv. Roka, ob 10. uri. Maševali bodo: g. Bogomil Breclj, g. Viktor, g. Markuža, g. Giannini Giorgio, g. Bastiani Ugo.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ obvešča, da bo urad v Trstu zaprt do vključno 16. avgusta.

KMEČKA ZVEZA obvešča cenjene člane, da bodo uradi zaprti do 20. avgusta.

ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO - Socialno skrbstvo obvešča, da Občine Devin Nabežina, Zgonik in Repentabor prireajo dvotedensko letovanje v toplicah v kraju Boario Terme (BS) za 80 starejših občanov od 5. do 19. septembra. Prijavo, ki jo je treba izpolniti na ustreznih obrazcih z vso potrebno dokumentacijo, je treba predložiti do petka, 20. avgusta, in sicer na sedežu Socialne službe Okraja 1.1, Naselje sv. Mavra 124 - Sesijsan od ponedeljka do petka od 08.30 do 10.30; v tajništvu občine Repentabor ali občine Zgonik od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00. Info na Upravni službi za socialno skrbstvo Občine Devin Nabežina, tel. 040-299145.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo urad zaprt zaradi dopusta do petka, 20. avgusta.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cenjene stranke, da bo zaradi dopusta zaprto do 20. avgusta.

MEĐNARODNA LIKOVNA KOLONIJA za srednješolce v soorganizaciji ZSKD se bo letos odvijala v Vuženici od nedelje, 22., do sobote, 28. avgusta. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št. 040-635626.

NEKDANJI UDELEŽENCI MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE Vuženica-Porablje-Koroška-Italija: ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli sodelovali, na jubilejna praznovanja in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuženici (SLO) ob 15. uri. Udeleženci bodo prejeli jubilejni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo Turk. Ostale informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

V BARKOVLJAH bomo počastili zavetnika sv. Jerneja z dvojezično mašo v nedeljo, 22. avgusta, ob 19. uri. Pella bosta dva zbora. Sledila bo procesija s svečkami, nato družabnost v župnijski dvorani.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZSSDI organizira »Poletni intenzivni plesni teden« od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillemium.com.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD je v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrjah (GO) pa je zbirališče ob 8.40 na parkirišču pri restavraciji Da Tommaso, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

POKRAJINSKI URAD ANPIA-VZIAPP (Vsedržavno združenje italijanskih antifašističnih političnih preganjencev) bo zaprt do ponedeljka, 23. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PER-TOT iz Nabežine obvešča cenjene bralce, da bo do četrтка, 26. avgusta, delovala po novem, poletnem urniku in sicer od ponedeljka do četrтка od 8. do 13. ure.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v petek, 27. avgusta, ob 18.00 obisk vinske kleti v Ronkah. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Informacije in prijave na www.onav.it, na tel. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za otroke od 5. do 11. leta Uvajanje v svet glasbe (petje, igranje, ples,...) od 30. avgusta do 3. septembra. Info vsak dan razen sobote od 9. do 17. ure na tel. št. 040-418605 (tajništvo šole).

ANED - ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCEV V NACISTIČNA TABORIŠČA obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih jadralne tečaje za odrasle na jadrnicah tipa fiv 555. Tečaji trajajo dva vikenda, ob petkih teorični del. Datumi in urniki po dogovoru. Informacije in vpisovanje v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sesijskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TO-VARIŠI bo v avgustu zaprta.

KOSOVELOVA knjižnica z enotami in Kosovelovo domačijo bodo avgusta delovale s sledečim urnikom: Sežana (nespremenjen), pon.-pet. od 7. do 18. ure, sobota od 8. do 13. ure; Divača: torek in petek od 11. do 18. ure, četrtek od 8. do 12. ure; Komen (nespremenjen), torek in petek od 11. do 18. ure, sredo od 8. do 14. ure; Kožina: ponedeljek od 7. do 14. ure ter v sredo in petek od 10. do 17. ure; Kosovelova domačija: po tel. dogovoru 057642108 (D. Sosič).

POKRAJINSKI URAD VZPI - ANPI v Ul. Crispi 3 bo avgusta zaprt. Tel. tajnica in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici do 31. avgusta imela sledeči urnik: od ponedeljka do četrтка od 9. do 13. ure, ob petkih bosta zaprta.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce«, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med različnimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure.

KD PRIMavera - POMLAD organizira tridnevno rezidenčno delavnico o »sanjah«, ki se bo vršila od četrтка,

ZADRUŽNI PAŠNIK IZ BAZOVICE

se ob otvoritvi zavetišča za živali in ob izvedbi dnevov kmetijstva iskreno zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k vsestranskemu uspehu prireditve. Posebna zahvala na gre tudi uradom Pokrajine Trst, Občine Trst in Agenciji Ekipeventi za pomoč in organizacijo.

Upravni odbor

23. septembra popoldne do nedelje 26. septembra v agriturizmu v Bačvi (HR). Delavnico bo vodila psihologinja-psihoterapevtka dr. Lucia Lorenzi. Za podrobnejše informacije pokličite na tel. št. 347-4437922.

STUDIO ART začenja novo sezono: vabimo mlade, ki se zanimajo za gledališče, da se nam tudi letos pridružijo. V sezoni 2010/11 se bodo nadaljevali tečaji za gledališke igralce, začenjamo pa tudi tečaj za mlade tehnike luči in zvoka. Informacije na 347-7615287 ali sola@teaterssg.it. Začetek tečaja 27. septembra.

JK ČUPA organizira za svoje člane fotografski natečaj »Potovati po morju: krajine, podobe in morske scene«. Rok za oddajo izdelkov zapade 30. oktobra. Pravila in druge informacije na www.yccupa.org.

Poslovni oglasi

NUDIMO GRADBENO-OBRTNIŠKA, PLESKARSKA DELA IN KNAUF. Dolgoletna tradicija in garancija.

Janmont d.o.o.

00386(0)5-7686240,

00386(0)-41617838.

OŠTERIJA S PRENOČIŠČI NA PLANINCI Dane pri Divači, 2a - DIVAČA

vam ponuja odlične domače kraške jedi in vrhunska vina v mirnem zelenem okolju.

Odprto vsak petek od 17.00 do 22.00, soboto in nedeljo od 12.00 do 22.00.

Tel. 00386-40508811

Mali oglasi

PRODAM audi A3, ambition, 1.6, letnik 2002, črne metalizirane barve. Za informacije pokličite na tel. št. 338-3407804 po 20. uri.

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

IZKUŠENA GOSPA nudi poldnevno pomoč v gospodinjstvu ali pri negi starejših oseb. Tel. 00386-56551450 ali 00386-51852892.

ODDAM V NAJEM dvosobno stanovanje na Proseku. Tel. št.: 320-1509155.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini
SHELL: Žavlj (Milje)
ESSO: Drevored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3
FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35
SHELL:Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL:Ul. Brigata Casale, Sesijsan RA km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

PRODAM domač krompir. Tel. št.: 040-200882.

PRODAM dve hrastovi kadi za grozdje. Za informacije pokličite na tel. št. 349-8430222.

PRODAM fiat 500, letnik 1973. Tel. št.: 334-5770580.

PRODAM knjige za bienij Znanstvenega liceja. Tel. 339-3280638.

PRODAM Matematika 1, Algebra e geom. anal. 1+2, Corso base verde di mat. 3+4, Il calcolo int. e l'analisi num., Biologija 1 celica, Fizika in svet fiz.3, Per leggere a, b, c, d, Gramm. it. modul., Letteratura Tomo 3a, 3b, 4a, 4b. Tel. 340-0030154

PRODAM stanovanje pri Sv. Jakobu, 53 kv. m. Tel. št. 040 - 2024228.

V DOLINI dajemo v najem 150-metrsko okusno opremljeno stanovanje v hiši z lepim razgledom na morje. Cena: 1.600 evrov mesečno. Telefonirati samo če resno zainteresirani. Tel. 338-6055075.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM GRGIČ - PADRIČE 193 - Odprt vsak petek, soboto in nedeljo.

338-8804089

Osmice

DARIO IN JELKA sta odprla osmico v Ricmanjih. Toplo vabljeni. Tel.: 040-281153.

DEAN ima odprto osmico na Kontovelu.

DRUŽINA TERČON je odprla osmico v Mavhinjah št. 42. Vabljeni. Tel. št.: 040-299450.

LISJAK je odprl osmico na Kontovelu. Tel. 040-225305.

MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samatorci št. 22. Tel. 040 - 229180.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36, tel. št. 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano, Medja vas št. 14. Tel. št. 040-208553.

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42. Tel. 338-3916147.

OSMICO je odprla družina Terčon v Cerovljah št. 30. Tel. št.: 040 - 299435.

V KRIŽU PRI BLJANVH je Silvano odprl osmico. Toplo vabljeni. Tel.: 040-220708.

V PRAPROTU št. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec, toplo vabljeni. Tel. št.: 329-1540629.

Loterija 14. avgusta 2010

Bari	4	55	32	33	31
Cagliari	4	69	20	70	14
Firenze	77	6	12	56	40
Genova	19	46	69	49	5
Milan	35	1	52	36	4
Neapelj	25	27	83	43	49
Palermo	66	60	1	43	26
Rim	21	39	26	65	20
Turin	19	90	51	52	53
Benetke	54	62	30	19	74
Križnole	57	17	89	87	85

Super Enalotto št. 97

6	10	69	78	83	86	jolly 26
Nagradni sklad						5.134.761,71 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						113.797.636,04 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
10 dobitnikov s 5 točkami						77.021,43 €
2.224 dobitnikov s 4 točkami						346,31 €
89.316 dobitnikov s 3 točkami						17,24 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
6 dobitnikov s 4 točkami	34.631,00 €
477 dobitnikov s 3 točkami	1.724,00 €
6.523 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
40.211 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
85.057 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VRH - V prihodnjih tednih naj bi se začela dela na poslopju osnovne šole

Po izbiri izvajalcev na vrsti sanacija radona

Ob sanacijskem posegu v načrtu tudi druga dela v notranjih in zunanjih prostorih šolske stavbe

Občina Sovodnje je izbrala podjetji, ki naj bi v prihodnjih tednih začeli s sanacijo poslopja osnovne šole na Vrhu, v katerem je deželna okoljska agencija ARPA pred časom preverila prisotnost manjše koncentracije plina radona. Ob sanacijskem posegu, ki je že bil v načrtu nekaj let, je občinska uprava iz Sovodnje sklenila, da z razpoložljivim denarjem izvede tudi serijo drugih del v notranjih in zunanjih prostorih šole, ki bodo ob lepšem videzu in večji uporabnosti zagotavljala predvsem izboljšanje varnostnih razmer.

Občinska uprava je odločila, da bo denar, ki ga bo dobila preko zakona za varnost šolskih poslopij, skoraj v celoti namenila šoli na Vrhu. V sanacijo in popravila za prilagoditev varnostnim predpisom bodo vložili 120.000 evrov. Del sredstev bodo prejeli od dežele Furlanije-Juljske krajine, del s strani države, eno tretjino pa bo krila občina sama. V ta namen so v proračun že vključili 40.000 evrov.

Po odobritvi načrtov, do katere je prišlo v prejšnjih mesecih, so tehnični uradi imenovali gradbeni podjetji, ki bosta izvedli poseg. Za sanacijo radona, so povedali na tehničnem uradu sovojenjske občine, bo poskrbelo podjetje Idrocolor iz Vileša, gradbena dela pa bo izvedlo podjetje Emmedi Edilscavi iz Fossalona pri Gradežu.

Po besedah županje Alenke Florenin bodo v pritličju stavbe, kjer bo prišlo do sanacije, usposobili dodatno sobico, ki bo na voljo za srečanja, seje učiteljev in računalnike, v prvem nadstropju pa bodo preuredili večjo učilnico, stranišča za učence in sobico, ki bo služila kot skladišče. Projekt predvideva še preureditev zunanjih šolskih prostorov, ki bodo po novem ločeni na dva dela. Pri glavnem vходу bodo uredili parkirišče za osebje, manevrski prostor za šolski avtobus in varen vhod za otroke, ki iz njega izstopajo, na drugem delu dvorišča, ki ga bodo otroci uporabljali med odmorom, pa bodo uredili zelenico, posadili kako drevo in namestili igrala.

Občinski upravitelji so projekt v prejšnjih mesecih že predstavili ravnateljici Večstopenjske šole Doberdob Sonji Klanjšček. Poseg se bo začel s sanacijo in preureditvijo notranjih prostorov, nadaljeval pa se bo z obnovo dvorišča.

Osnovna šola na Vrhu

BUMBACA

TRŽIČ - Nesreča

Med čiščenjem oken ženska padla z lestve

Ponesrečenka se zdravi v katinarski bolnišnici

Povzpela se je po lestvi, da bi očistila nekaj oken, nenadoma pa je izgubila ravnotežje in padla vznak. Včeraj se je v središču Tržiča zgodila nesreča, v kateri se je telesno poškodovala ženska. Le-ta se je povzpela na lestev, da bi lahko očistila tudi višja okna, pri čemer je iz še nepojasnjenih razlogov padla na tla.

Nesreča se je zgodila okrog 12.45. Pri padcu je ženska zadobila močan udarec v glavo. Na kraju je posredovalo osebje rešilne službe 118, ki je takoj nudilo pomoč ponesrečenki. Ker je dobila hud udarec v glavo, so se reševalci odločili, da jo prepeljejo v katinarsko bolnišnico pri Trstu, kjer so jo sprejeli na zdravljenje. Ženska naj bi utrpela pretres možganov, koliko časa bo trajalo zdravljenje, pa še ni znano. Na kraju nesreče so posredovali tudi tržiški karabinjeri.

NOVA GORICA - Goljufija

Iz hotela je odšel, a računa ni plačal

Potem ko je bil cel mesec nastanjen v hotelski sobi, je zapustil hotel, ne da bi plačal slanega računa. Dogodek se je v četrtek pripetil v Novi Gorici, kjer je 31-letni moški, doma iz okolice Bovca, mesec dni koristil nastanitev v hotelu. Ob odhodu iz hotela moški ni plačal računa v višini 941 evrov, povrh vsega pa je s sabo odnesel še hotelski ključ in odšel neznano kam.

Na operativno komunikacijskem centru novogoriške policijske uprave niso hoteli razkriti, za kateri novogoriški hotel gre, češ, da običajno teh podatkov ne dajejo, povedali so le, da moški ni bil nastanjen v Hitovi Perli ali Parku. Glede na to, da so podatki o hotelskem gostu vsekakor znani, bodo zoper 31-letnega moškega iz okolice Bovca podali kazensko ovadbo zaradi goljufije. (nn)

Veliki šmaren na gradu

Danes ob 20. uri se bo pod šotorom na goriškem gradu začela pobuda »Ferragosto a Gorizia«, ki jo prireja občinska uprava. Ob spremljavi glasbe pihalnega orkestra Città di Gorizia bo potekala pokušnja vrhunskih vin in drugih dobrot.

Bazen in muzeji odprti

V Gorici bo danes razen redkih izjem zaprta večina javnih lokalov, plavalci in obiskovalci muzejev pa bodo vsekakor prišli na svoj račun. Občinski bazen bo namreč odprt med 10. in 20. uro, Pokrajinski muzeji pa med 9. in 19. uro. Po drugi strani bodo danes zaprta novogoriška komercialna središča, ki so sicer ob nedeljah priljubljena tudi med Goričani.

Pričakujejo 20.000 ljudi

V Gradišču bo danes 44. ptičji sejem, na katerem pričakujejo preko 20.000 obiskovalcev iz vse Furlanije-Juljske krajine, iz Slovenije in Avstrije. Zaradi prireditve bo v središču Gradišča veljal spremenjen prometni režim. V ulicah mestnega središča bo boljše sejem starin in drugih predmetov, ljubitelji ptic in drugih domačih živali pa bodo kot običajno prišli na svoj račun v občinskem parku.

Skoki z mosta v Kanalu

V Kanalu ob Soči bodo danes ob 16. uri tradicionalni skoki s 17-metrskega mosta. Program se bo sicer začel že ob 9. uri s predstavitvijo starodobnih vozil pred osnovno šolo Kanal. Ob 11. uri se bodo ponosni lastniki oldtimerjev ustavili pred stavbo občine Kanal. Po skokih s 17-metrskega mostu se bo dogajanje preselilo na igrišče pred kanalsko osnovno šolo, kjer bo za veselo vzdušje in ples poskrbel ansambel Kalamari. Ob 19. uri bo na vrsti podelitev priznanj in razglasitev rezultatov skokov z mostu, ob 21. uri bodo izbrali Miss Soče. (nn)

Konjske dirke v Gozdu

V Gozdu pri Colu se bodo danes ob 10. uri s kmetijsko-gozdarskim sejmom začele letošnje konjske dirke. Ob 14. uri bo na sporedu konjska povorka, sledilo bo tekmovalstvo v spretnostnem jezdenju, ob 16.30 uri pa še konjske dirke v galopu na razdalji 200 metrov. Zvečer bo nastopila pevka Tanja Žagar s skupino Alegra, poskrbljeno bo tudi za srečelov. (nn)

GORICA - Podturn Tatovi obiskali predsednika

V Podturnu so v četrtek zvečer tatovi obiskali hišo Paola Martellani, predsednika tamkajšnjega društva za ovrednotenje krajevne ljudske dediščine. V stanovanje so vlomili med 18. in 24. uro, to se pravi v času, med katerim je bil Martellani ravno na prizorišču šagre v Podturnu, ki je v teh dneh v polnem teku. Iz stanovanja v Ulici Grabizio so ukradli približno tisoč evrov gotovine in nekaj dragocenih predmetov. V petek je Martellani, ki je bil dolga leta zaposlen kot kirurg v goriški bolnišnici, vložil ovadbo zoper neznanca, policija pa je zato sprožila preiskavo. Policisti vsekakor opozarjajo, da tatovi ne poznajo praznikov in dopusta, zato pa je treba biti v teh prazničnih dneh še posebno pozorni na zaklepanje vrat in zapiranje oken. Dragulje je treba polet tega skriti in na domu hraniti čim manjše vsote denarja.

GORICA - Obnovitveni poseg v telovadnici Kulturnega doma

Igrišče prilagajajo novim pravilom

Dela se bodo zaključila pred začetkom septembra, ko se bodo vrnili v dvorano košarkarji in drugi športniki

Dela se bodo zaključila v prihodnjih dneh

FOTO K.D.

V telovadnici Kulturnega doma v Gorici so v polnem teku obnovitvena dela košarkarskega igrišča. Vodstvo kulturne in športne ustanove je namreč izkoristilo poletni čas, v katerem športne dejavnosti ne potekajo, da prilagodi telovadnico novim pravilom, ki jih je določila italijanska košarkarska federacija FIP. Dela v športni dvorani Kulturnega doma izvaja podjetje Fracaros iz kraja Villa Vicentina. Le-temu je upravni odbor Kulturnega doma v prejšnjih letih že zaupal vrsto zahtevnih obnovitvenih posegov, ki so bila kvalitetno izpeljana. Dela, ki so se začela prejšnji ponedeljek, bodo zaključena v prihodnjih dneh, skupno pa bodo vanje vložili približno sedem tisoč evrov. Septembra, ko se bodo v telovadnico Kulturnega doma vrnili košarkarji in drugi športniki športnega združenja Dom, bodo torej dejavnosti lahko mirno stekle.

GORICA - Pogovor z znanstveno direktorico konzorcija Slovik Matejko Grgič

»Če mora človek trenirati telo, zakaj ne bi treniral tudi duha?«

V torek začenjajo s tečajem angleščine - Razpisa za program Ekstra in za Multidisciplinarni program še odprta

Sredi poletja, ko večina ljudi preživlja svoje počitnice na morju ali v gorah, se ponekod že pripravljajo na začetek nove sezone. Tako je na primer tudi pri Slovenskem izobraževalnem konzorciju, kjer se je kratko obdobje poletnega premora skoraj končalo, saj se nove dejavnosti začnejo že v torek, 17. avgusta. O teh in o načrtih za novo šolsko leto smo se pogovorili z znanstveno direktorico konzorcija, Matejko Grgič.

Šolsko leto 2010-2011 je pred vrati; pri vas se začne še prej kot drugod po šolah, baje že pojutrišnjem ...

Drži. Študij je kot trening. Vsa športna društva imajo pred začetkom sezone poletne priprave, kampe, prijateljske tekme ... In če mora človek trenirati telo, zakaj ne bi treniral tudi duha?

S čim pa začenjate šolsko leto?

Z intenzivnim tečajem angleščine za dijake višjih srednjih šol. Po tej vsebini je bilo ob koncu lanskega šolskega leta med starši največ povpraševanja. Je pa res, da se človek, predvsem mlad človek, nikoli ne uči samo tiste snovi, ki je »glavna tema« izobraževalnega programa. Izobraževanje ni samo »vsrkavanje« nekih vsebin; z izobraževanjem spreminjamo sebe in svet okoli nas.

To je filozofija Slovika?

Lahko bi tako rekli. Tako kot zdravnik ne zdravi samo bolni organ, ampak človeka kot celoto, tako tudi učitelj z izobraževanjem oblikuje celotnega človeka. Izobraževanje ni samo nakladanje podatkov. Za to bi bila več kot dovolj Wikipedia.

Rekli ste, da boste šolsko leto začeli z intenzivnim tečajem angleščine za višješolce. Raziskave pravijo, da je znanje angleškega jezika v Italiji na najnižji stopnji v Evropi. Kaj menite vi o tem? Je angleščina res tako trd oreh?

Angleščina ni nič težja in nič lažja od drugih jezikov. Treba jo je enostavno govoriti, brati, pisati in poslušati čim bolj pogosto. To je vse. V Ita-

Matejka Grgič

KROMA

liji enostavno ne čutijo/čutimo potrebe po znanju angleščine, ker so vsi filmi sinhronizirani, facebook imamo tudi v italijanski različici, itd. Poleg tega je italijanščina zelo podobna francoščini in španščini, zaradi česar so Italijani pač prepričani, da jih bo ves svet razumel, če bodo govorili italijansko. Podobno razmišljamo (žal!) tudi zamejci, ki smo vsi ponosni, da govorimo dva jezika, kot da bi bila to kaka senzacija. Slovenci (iz Slovenije) pa se točno zavedajo, da jih razen Hrvatov, Srbov in morda Slovakov živ krst ne bo razumel, če ne bodo govorili angleško. In so torej veliko bolj motivirani.

Na Slov.I.K.-u posvečate skrb tudi slovenščini?

Da. Lahko bi celo rekli, da je to ena naših prioritet. Tečaj komunikacije v slovenskem jeziku (torej ne samo slovnice in pravopisa!) izvajamo tako v sklopu programa Ekstra, ki je namenjen dijakom višjih srednjih šol, kot Multidisciplinarnega programa, ki je namenjen univerzitetnim študentom. Letos smo za dijake organizirali tudi poletno izobraževanje na programu Mladinske poletne šole slovenskega jezika v Ljubljani – in glede na odzive bomo prihodnje leto to vsekakor ponovili.

Omenili ste program Ekstra in Multidisciplinarni program. Razpisa za leto 2010-2011 sta še odprta?

Seveda. Razpis za program Ekstra je odprt do 27. avgusta, razpis za Multidisciplinarni program pa do 15. septembra. Vse informacije, razpisno besedilo in prijavnice so objavljene na naši spletni strani www.slovik.org ali prek e-nabiralnika info@slovik.org.

Pričakujete samo odlične dijake oz. študente?

Pričakujemo dijake in študente, ki želijo napredovati. Odličnjaki, ki se zadovoljijo z doseženim, za nas niso zanimivi. A mislim, da takih odličnjakov ni prav veliko: ponavadi so ravno odličnjaki zelo kritični do sebe in do svojega znanja, zavedajo se, da odličnost težje ohraniti kot doseči.

Multidisciplinarni program izvajate že pet let, s programom Ekstra pa ste začeli lani. Kateri je cilj teh programov?

Naš cilj je izobraževanje bodočih kadrov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, poti, ki do tega cilja vodijo, pa je veliko. Letos bomo imeli na programu Ekstra dve skupini, zato upamo, da bomo lahko izvedli tudi več dejavnosti, ki niso zgolj šolska oz. študijska. Na splošno smo pre-

malo pozorni do skupinskega dela, do druženja, do življenja v skupnosti – otroke vzgajamo v samotarje, potem pa pričakujemo, da se bodo znali vključiti v team, ko bodo prišli nekam v službo! Prav tako spodbujamo druženje tudi med univerzitetnimi študenti, ki obiskujejo Multidisciplinarni program. Tu se pojavlja še dodatni problem, namreč ta, da se mladi po opravljeni maturi »razkropijo« na vse konce in kraje in se potem težko spet vračajo v skupnost, iz katere izhajajo. Študijske izkušnje v tujih okoljih so dragocene, a danes imamo vsa sredstva, da lahko še vedno ohranimo stik s svojimi bivšimi sošolci, profesorji, mentorji. Temu pravimo networking, po naše mreženje. Na tem principu temelji facebook, a žal je spletna klepetalnica premalo. Potrebujemo še kaj več.

Sta programa že ustaljena ali ju iz leta v leto kaj spreminjate?

Oba programa vsako leto s čim dopolnimo, kaj spremenimo, dodamo ali črtamo – tudi glede na odzive dijakov in študentov, ki so pogosto zelo strogi, kar je odraz zrelosti in odgovornosti. Na programu Ekstra na primer sproti predstavimo starem različne pobude, ki jih načrtujemo ob redni dejavnosti: delavnice, predavanja, obiske, poletne pobude – starši se potem odločijo, ali so zanje in za njihove otroke te pobude zanimive ali ne. Za Multidisciplinarni program pa izbiramo vsako leto drugačne vsebine z različnih področij: od ekonomije in managementa do gledališča, psihologije in bontona. S tem želimo spodbujati intelektualno širino, ki se po višji srednji šoli pogosto zreducira na stroko. Vse tesnejše je tudi naše sodelovanje z univerzami, predvsem slovenskimi. Slov.I.K. izvaja tudi programe za že zaposlene, seminarje že strokovno javnost in odmevna srečanja. A o vsem tem se bomo pogovarjali ob drugi priložnosti, ko bo začetek šolskega leta že za nami in bodo redne dejavnosti na Slov.I.K.-u in drugod že stekle ...

GRADEŽ-GORICA

Puppet festival se vrača

Med 23. avgustom in 4. septembrom bo na različnih lokacijah v goriški pokrajini in v Ogleju potekal priljubljeni niz lutkovnih predstav Puppet festival, ki bo letos dosegel že 19. izvedbo. Festival, ki ga prireja center CTA iz Gorice v sodelovanju z italijanskim kulturnim ministrom, deželo Furlanijo-Juljsko krajino, pokrajino Gorica, občinami Gradež, Gorica in Romans, Fundacija Goriške hranilnice, združenjem ATF in fundacijo Aquileia, se bo kot vsako leto začel v Gradežu.

Ob številnih predstavah, ki bodo na ogled na plaži (Giardino del gazebo) in mestnim središčem (Campo Patriarca Elia, občinski park), bo tokrat na sporedu tudi zanimiv laboratorij »Octopus Garden«. Delavnice, ki bodo potekale med 23. in 27. avgustom v parku gradeškega županstva, bo vodil priznani angleški umetnik Chris Gilmor, ki že nekaj let sodeluje s centrom CTA. Med predstavami, ki bodo po Gradežu na ogled v Ogleju, Gorici in v Romansu, bodo številne posvečene Arlekinu, goriški del niza pa bo ponudil tudi »Dneve Puppet festivala«, ki bodo namenjeni velikim mojim sodobnega lutkovnega gledališča.

ŠMARTNO - V zadnjih letih beležijo vse večji obisk turistov

Srednjeveški vasici se obeta nova podoba

Brici računajo na to, da bo postala močno regijsko središče, ki bo odmevalo tudi preko meje - Letos se bodo lotili ureditve zunanjega trga pred samim obzidjem

Srednjeveška vasica Šmartno v Goriških Brdih je v zadnjih letih vse bolj obiskana. Del »krivde« zato ima tudi glasbena agencija Jota, ki skrbi, da se znotraj obzidja dogaja marsikaj zanimivega. »Šmartno je, predvsem pa bo pomembno kulturno središče,« je prepričan Franjo Polanc, gonilna sila agencije Jota, ki v Šmartnem upravlja s Hišo kulture. V njej redno potekajo različne razstave, v okviru obzidja pa letno nekaj večjih prireditev kot so Brda in vino, Martinovanje, ipd. Po novem bo tu gostoval tudi festival Sanje v Medani s svojim pravljicnim in filmskim delom. »V prihodnje računamo tudi na koncertno dvorano in galerijo, kar bo omogočilo kontinuirano razvijanje kulturne dejavnosti,« je še povedal Polanc in dodal, da se bo z ureditvijo vstopa v obzidani del, parkirišča in infrastrukture vasica, kateri daje poseben pečat ohranjenarhitektura, ki so jo začeli zasebniki obnavljati, ker vidijo v tem svojo priložnost, razvila v močno regijsko središče, ki bo odmevalo tudi preko meje.

Glede obiskovalcev je povedal, da prihajajo od vsehokraj. Prevladujejo sicer domačini, veliko pa je tudi Italijanov, Avstrijcev in Hrvatov, zadnje čase pa opažajo tudi Japonce in obiskovalce iz bližnjevzhodnih držav, ki se za obisk Šmartnega odločijo v okviru večdnevnega obiska v Sloveniji. V zvezi s skrajšanim začetkom obnovitvenih del v

Šmartnem je direktor briške občinske uprave Andrej Markočič pojasnil, da se bodo najprej lotili ureditve zunanjega trga pred samim obzidjem, ki mu rečejo Padrate. »Tam bomo uredili krožišče, da bo urejen varen promet tudi za avtobuse. Ker je prostora relativno malo, bomo obstoječe zemljišče podaljšali s kon-

strukcijo na stebrih, kjer bodo urejena parkirna mesta za avtobuse in avtomobile, pod parkiriščem pa bomo uredili tudi prostore za vaško skupnost,« je še pojasnil Markočič in dodal, da je na obstoječi lokaciji danes zarisanih 15 parkirnih mest, poleg tega pa je tam še dodatnih dvajset neurejenih. Z ureditvijo

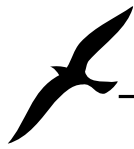
Šmartnemu daje poseben pečat ohranjenarhitektura

FOTO N.N.

parkirišča bodo pridobili novih 25 mest, kar sicer ne bo rešilo problema parkiranja ob velikih dogodkih v Šmartnem. Z obnovo, ki naj bi se začela že v letošnjem letu, zaključena pa naj bi bila leta 2012, bodo nadaljevali na zgornjem trgu Šmartnega, ki ga bodo tlakovali ter poskrbeli za povezovalno pot med zgornjim in spodnjim trgom, pred tem pa bodo pod zemljo speljali vse potrebne napeljave in uredili odvodnjavanje. »Zadevo bomo financirali preko javnega razpisa Službe vlade RS za regionalni razvoj, obnova pa je skupaj z DDV-jem ocenjena na milijon evrov. Pred tremi tedni smo

oddali prijavo na razpis, tako da čakamo rezultate, objavili pa smo tudi že razpis za izvajalca. Z izbranim izvajalcem bomo pogodbo podpisali, ko dobimo potrjen projekt s strani ministrstva,« je še pojasnil Markočič in dodal, da naj bi v letošnjem letu začeli tudi z ureditvijo pločnika od trga Padrate do pokopališča, z lastnikom stare šole, ki namerava v objektu urediti hotel, pa se dogovarjajo tudi o sanaciji in razširitvi trenutno precej nepreglednega ovinka. Za omenjeno staro šolo bi bilo v dogovoru z lastnikom mogoče urediti tudi dodatna parkirnišča.

Nace Novak

SPOMINI NA LETO 1945 - Olga Stanič

Nemcem so podnevi kopale jarke, ponoči pa predle volno za partizane

Leta 1935 se je skozi Jamlje peljal Duce: »Z dvignjeno desnico se je šopiril v črnem kabrioletu«

Olga Stanič je maj leta 1945 dočakala v rodni Jamljah, njeni spomini na vojno obdobje in fašistično dvajsetletje pa so še danes prav tako živi in so se ji globoko vtisnili v zavest. Kot devetletna deklica je leta 1935 doživela, kakor sama pravi, svoj »najbližji« stik s fašizmom, saj se je Duce v avtu peljal skozi Jamlje v Gorico.

»Že mesec dni pred njegovim predvidenim prihodom so skupine fašistov iz Tržiča začele urejevati makadamsko cesto skozi Jamlje, takrat pa so ob cesti za okras vsadili ciprese, ki še danes rastejo od Devina do Gorice,« se spominja Olga Stanič. Tržiške fašiste pa niti videz obcestnih hiš ni zadovoljil, tako da so se lotili tudi barvanja naoknic, a le na strani, ki je gledala proti cesti. »Nekega dne so mladi fašisti stopili do moje mame Pepe in ji rekli, da bodo naoknice pobarvali. Ukazali so ji tudi, naj odstrani mrežo izpred hiše, ker naj bi motila Ducejeve občutljive oči«. Duce je kakor napovedano privozil iz Trsta proti Gorici. Takrat se je v Jamljah zbrala velika množica ljudi iz Laškega, kajti vsi so pričakovali, da bo Duce izstopil iz avtomobila in se poklonil spominu padlim v prvi svetovni vojni pri spomeniku, ki je v tistih časih stal zraven Olgine hiše v današnji Prvomajski ulici št. 11. »Ko so se izza ovinka prikazali motorji, ki so spremljali prvega ministra, je govoreča množica v hipu obnemela. Od daleč smo zagledali črn kabriolet, pri zadnjih sedežih pa je pokončno stal Duce z dvignjeno desnico v rimski pozdrav. Ko se nam je približal, sem kar gledala možakarja z ošabno napetimi prsmi, ki je s privrždnjeno brado skoraj prezirljivo gledal na množico in kimal z glavom. Mnogo let kasneje sem ugotovila, da je ta bila njegova običajna drža v javnosti, ko sem po televiziji videla posnetke instituta Luce,« pripoveduje Olga Stanič. Mussolini pa se ni ustavil pri spomeniku in tako razočaral mnoge vnete fašiste, ki so propagandno okrasili vas. Mislili so, da bo iz avta izstopil, tudi ker je bil med prvo svetovno vojno kakor vojak ranjen prav na vrhu Vrtač, to je hribu, ki se dviga zahodno od jameljske glavne ceste in kjer še danes stoji spomenik regimentom italijanske kraljeve vojske Genova cavalleria in Piemontre reale. Po osvoboditvi so partizani uničili oba spomenika, italijanske vojaške oblasti pa so leta 1950 spomenik na vrhu Vrtač dale zopet zgraditi.

Po kapitulaciji Italije 8. septembra leta 1943 je v Jamlje vkorakala nemška nacistična vojska, ki je takoj začela iskati moške v bojazni, da bi se ti pridružili partizanom, in jih odvedla v taborišča v Nemčijo. Na domačiji Olge Stanič so v tistih letih stanovali še njena mama Pepa, sestra Ema in brat Vilko. Olgina mati Pepa se je takoj zbal za usodo sina in pripravila Nemcem ukano: Vilku je glavo in trup obvezala z mokrimi cunjami, ukazala mu je, naj se uleže na posteljo in naj se dela, kakor da je zaradi visoke vročine omotičen. Ko so trije nemški vojaki vstopili v hišo in vprašali, kje je sin, jih je Pepa pospremila v sobo in rekla, da njen sin že več dni nemočno leži, se poti in da ne ve, kaj mu je. »Takrat je eden od treh vojakov, ki so stali na pragu, vstopil v sobo do postelje in se upognil nad Vilka; pazljivo mu

Olga Stanič na svojem domu v Jamljah (zgoraj), skupaj s sovaščankami med kopanjem jarkov na vrhu Kremenjaka (zgoraj desno) in med pogrebnim sprevodom novembra leta 1945 z veliko jugoslovansko zastavo (desno)

FOTO P.Z.

je opazoval obraz in vrat, meni pa je zastajal dih in še kolena so mi kmalu odpovedala. Naenkrat se je nemški vojak zvrnil, se obrnil in prišepnil ostalima dvema, da tu nimajo kaj. Jezno so izstopili iz hiše in odšli,« pripoveduje Olga in dodaja, da se je Vilko moral hliniti še celih dvajset dni, ostal je na postelji kakor pribit. Nemci pa so še trikrat prišli preveriti, ali je res bolan. Vsakič so odšli s prepričanjem, da jim tak bolehav mladenič sploh ne more škoditi. Nemci so si v tistih obiskih tudi napisali imena vseh deklet sposobnih za delo. Nekega dne je do hiše stopil drug vojak in rekel, da išče Olgo Stanič. Ko se mu je takrat osemnajstletna Olga približala, ji je ukazal, da se mora naslednjega dne jutraj javiti na vaškem trgu. Drugo jutro je na trgu videla množico vaških deklet, ki so se začudeno spogledovale: vojaki so jim dali vsaki svoj kramp in jih po skupinah peljali na razne točke jameljskih gozdov, da bi kopale jarke, ki bi služili Nemcem v primeru zavezniškega napada. Olga se je tako znašla v skupini z domačinkami Miljo Pahor - Tunkotovo, Zoro Pahor - Nevevkno, Angelo Pahor - Smoletovo, Albino Pahor - Juhčovno in Ivanko Krošelj - Krošljevo. Olgina skupina je kopala jarke približno tri mesece spomladi leta 1944, najprej pri Komarjih, nato na vrhu Kremenjaka. »Medtem ko smo kopale, je mlad nemški vojak s pištolo prihajal kontrolirat, če kopamo na pravih mestih in rohneli, naj pohitimo. Ko pa se je vojak oddaljil, da bi kontroliral druge delovne skupine, smo se mi usedle. To je bilo edino, kar smo si takrat, prestrašene, upale storiti, da bi Nemcem čim bolj upočasnile delo,« pripoveduje Olga in nadaljuje, da so jim Nemci nosili vsak dan kosilo, nekaj juhe in kos kruha, ter jih plačevali vsak dan z dvema cigaretama. »Navsezadnje moram reči, da sem se tistega borega kosila še kako veselila, ker doma se je večkrat godilo, da nismo imeli kaj jesti. Cigarete pa sem darovala drugim, ker nisem kadila.«

Od druge polovice leta 1944 vse do osvoboditve so se jameljska dekleta, vključena v Zvezo slovenske mladine, ponoči zbiral na domačiji Drejčeta Pahorja v današnji ulici Župančič št. 34, kjer so opravljala razna šiviljska dela in druga manjša opravila za partizane. Olga je v tistih ilegalnih večerih poganjala kolovrat in predla volno. »Kolovrat sem prinesla od doma, volno pa so prinašali partizani. Takrat smo vsi delovali v popolni konspiraciji in nismo vedeli

eden za drugega. Nekdo je pač obvestil partizane, da je v tej in tej hiši kolovrat. Ponoči sta tako s kolesi prihajala po dva partizana in prinesla volno, čez nekaj dni pa sta se vrnila in odnesla nit. Vsakič sta dvojico sestavljala druga partizana, nikoli nisem vedela, kdo sta in od kod prihajata, vedela sem tudi, da ni kaj spraševati. Prihajala sta s tičkovko z rdečo zvezdo,« se spominja Olga, ki je nekajkrat s sestro Emo tudi nesla hrano trem partizanom, ki so se skrivali onkraj doline, ki se nahaja ob njeni hiši. Nekega februarjskega dne leta 1945 je do Olgine hiše stopil moški srednjih let. Sprehajal se je oblečen v kmeta in se hlinil, da je domačin. Sproščeno je hodil in se oziral, se približal Olgi in jo vprašal, če ima kaj za pod zob in z glavo pokazal na travnik onkraj doline. Tujec je nato mirno odšel, Olga pa je takoj razumela, za kaj se gre. Stekla je k mami in ji povedala novico, obe sta nato začele pripravljati bleke iz moke in enega jajca, edinega, ki je bil pri hiši. Ko je bila hrana pripravljena, je s sestro Emo stopila do travnika, nakar je za grmom slišala pridušen klic. S sestro se je približala grmu in videla tri mlade, sestradane partizane, ki so se zahvalili

in hlastno pojedli bleke. Trojica je ostala skrita še dva dni, Olga pa jim je hrano nesla še trikrat.

Prve dni maja leta 1945 so se tudi jameljci veselili konca vojne. Prihajale so novice iz Doberdoba, da je Gradnikova brigada vstopila v vas in nadaljevala pot proti Tržiču. Ljudje so se zbirali po ulicah in se odahnil: konec je bilo žrtev, nasilja, skrivanja, strahu. Jameljska dekleta so pripravljala veselice, ki so jih uprizorili v Motanovi dolini za današnjo hišno številko 26 v Prvomajski ulici in v Brestovici. Tedaj je imel v vasi pomembno vlogo KNOO, ki je organiziral tudi prekop na domače pokopališče sedmih borcev, ki so padli na Goriški fronti. »Bilo je novembra leta 1945, ko so v Jamlje dospeli krste. Mrtvaški oder je bil nameščen v poslopju bivše šole na današnji Prvomajski ulici št. 7. Spominjam se, da je bila v pogrebnem sprevodu ogromna množica ljudi, jaz pa sem v sprevodu skupaj s svojimi prijateljicami držala veliko jugoslovansko zastavo z rdečo zvezdo. Partizane smo na pokopališču položili v grobnico, kjer so počivali umrli v prvi svetovni vojni.«

Patrik Zulian

Spomini na leto 1945

SELCE - Praznik Miting in svečanost

Predstavili bodo knjigo o Polettu

V Selcah bo od petka, 20. avgusta, do nedelje, 22. avgusta, ter v petek, 28. avgusta, tradicionalni partizanski miting v prireditvi zveze VZPI-ANPI. V soboto, 21. avgusta, ob 20. uri bodo predstavili knjigo »Gorizia al tempo della guerra«, v kateri so zbrani spomini Silvina Poletta, partizana Benvenuta. V okviru mitinga bodo v petek, 10. septembra, priredili tradicionalno svečanost v spomin na ustanovitev proletarske brigade. Ob 19.30 bo iz središča Selc krenil sprevod, ki bo došel do partizanskega spomenika ob cesti za Doberdob. Udeležence bosta spremljala doberdobska godba na pihala Kras in moški pevski zbor Jezero. Ob 20.30 bo na prireditvenem prostoru ples s Kraškimi ovčarji.

Opeka na opeko

V okviru praznika sv. Roka v Podturnu v Gorici bodo jutri med slovesno mašo z začetkom ob 10.30 izročili priznanje Opeka na opeko; prešla ga bosta zakonca Elvira Cucovaz in Roberto Costanzo, ki sta aktivna člana podturnske župnijske skupnosti in še mnoga leta sodelujeta pri pripravah na tradicionalno šagro. Jutri se bo podturnski praznik zaključil s plesom s skupino Fantasy in s tombolo, ki se bo začela ob 22.30, drevi pa bo za veselo vzdušje poskrbela skupina Happy days. Praznik bo potekal tudi v primeru slabega vremena, saj razpolagajo s pokritim šotorom s 400 sedišči.

Delavnica na Lokvah

Na Lokvah bo danes ob 14. uri pred restavracijo Na Planoti ob 14. uri začela delavnica ljudske arhitekture, med katero se bodo učili izdelave malih starih hišic in cerkva. Poleg tega si bo mogoče, tako kot vsako nedeljo v avgustu, ogledati tudi predstavitev škafarske obrti »Spoznajmo škafarja«, ki jo prireja društvo LoKo. (nn)

Obisk bolnice Franja jih je globoko ganil

Sekciji zveze VZPI-ANPI iz Ločnika in Podgore sta priredili izlet v Cerkno, kjer so obiskali partizansko bolnico Franja, ki so jo po prenovitvenemu posegu spet odprli javnosti letošnjega maja.

Podgorski in ločniški izletniki so se na Cerkljansko odpravili 25. julija, med izletom jih je spremljalo lepo vreme, le zvečer jih je med postankom na Mostu na Soči ujela ploha. Izletnike je ogled bolnice Franja

globoko ganil; z lastnimi očmi so se prepričali, da so partizanski zdravniki svoje človekoljubno poslanstvo opravljali v nelahkih pogojih, vedno pa jim je pretil tudi prihod nemških okupatorjev. Kljub nevarnosti so partizanski zdravniki rešili številna življenja, med ranjenci, ki so jim nudili pomoč in jih je skupno bilo okrog tisoč, pa so poleg Slovencev bili tudi pripadniki narodov iz nekdanjih Jugoslavije in Sovjetske zveze, Italijani, Poljaki, Francozi, dva Avstrijca in dva Američana.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRZİČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.
TRZİČ
KINEMAX: zaprt do 17. avgusta.

Razstave

GORIŠKI MUZEJ iz Nove Gorice obvešča, da je muzej na gradu Kromberk za obiskovalce ponovno odprt od ponedeljka do petka med 8. in 19. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13. in 19. uro; informacije po tel. 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

V GALERIJ KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled razstava »Sonce miru 2010 - Lutke sožitja«; do 25. avgusta od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro. **STAMPANTICA 2010:** prodajna razstava grafičnih listov in bibliofilskih izdaj je na ogled v notranjem parku knjigarne LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici; do 9. septembra od torka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19.30 (informacije po tel. 0481-33776, leg@leg.it, www.leg.it).

Šolske vesti

PRIPRAVA NA VSTOP V SREDNJO ŠOLO pri Mladinskem domu bo potekala od 6. do 10. septembra. Še je možen vpis k popoldanskemu pouku 2010-11; informacije in prijave po tel. 0481-536455 ali 328-3155040 (ali v uradu MD po 1. septembru).

Izleti

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamergut, Bavarska in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel. 347-9748704 (Vanja).

MLADINSKI ODSEK KD DANICA z Vrha organizira v nedeljo, 29. avgusta, enodnevni avtobusni izlet v Acquasplash v Lignanu. Odhod z Vrha ob 8.30, vrnitev v večernih urah. Poleg avtobusa sta v ceni vključeni tudi vstopnina in malica; informacije in vpisovanje po tel. 329-4015568 (Manuel) ali 340-4654873 (Jan) najkasneje do 25. avgusta.

Koncerti

V OGLEJSKI BAZILIKI bo v nedeljo, 29. avgusta, ob 20.45 koncert Danieleja Boccaccia (orgle) in orkestra I Cameristi Triestini; vstop prost.

NOTE V MESTU 2010: v soboto, 21. avgusta, ob 20.30 na sedežu združenja Cuore amico v Ul. Cipriani 71 koncert kitarista Gabrieleja Del Forna; v četrtek, 26. avgusta, ob 20.30 na trgu v Štandrežu koncert Daniele Brussolo (flavta) in Serene Vizzutti (harfa); v petek, 27. avgusta, ob 20.30 v cerkvi v Štavrnu koncert kvarteta kitar Athanor (Valentina Rosselli, Maria Francesca Arcidiacono, Fulvio Sain, Mario Milosa); v torek, 31. avgusta, ob 20.30 v župnijski dvorani na Rojcah koncert pianistke Virginie Pecorella.

GLASBENI VEČERI V VILI CODELLI V MOŠU: v petek, 20. avgusta, ob 21. uri bo koncert z naslovom »Od Salzburga do Hollywooda«, nastopil bo komorni orkester Furlanije Julijske krajine; v soboto, 21. avgusta, ob 21. uri bo koncert pinistke Antilene Nicolizas in sopranistke Federice Vinci; v nedeljo, 22. avgusta, ob 21. uri bo na vrsti Rossinijeva »La Cenerentola«, nastopili bodo mezzosopranistki Sabrina Bessi in Valentina Volpe, tenor Leonardo Alaimo, baritoni Bernhard Hansky, Armando Badia in Flaviano Giordano ter sopranistka Anna Viola; v soboto, 28. avgusta, ob 21. uri bo koncert z naslovom »Sijaji z Dunaja«, nastopili bodo sopranistki Ilaria Zanetti in Maria Giovanna Michelini, tenor Andrea Binetti ter bariton Nicolò Ceriani; v nedeljo, 29. avgusta, ob 21. uri bo koncert pianistke Serene Stella; v petek, 3. septembra, ob 21. uri bosta nastopila violinist Michael Antonello in pianist Todd Crow; v soboto, 4. septembra, ob 21. uri bo koncert klarinetista Massimiliana Mianija in pianista Rinalda Zhoka; vstop prost.

MEDNARODNI FESTIVAL ANTIČNE GLASBE v organizaciji centra Dramsam: 26. avgusta, ob 21. uri v cerkvi Sv. Nikolaja v Zagraju koncert »D'Altri suoni«, nastopa skupina Diacromie; 10. septembra, ob 21. uri v gradu Kromberk pri Novi Gorici koncert »Sonate a quattro«, nastopa Collegium Pro Musica antica; vstop prost.

GLASBENI DOGODEK NOČNA IZMENA X bo v petek, 27. avgusta, ob 19.30 v Salonitu Anhovo. Nastopili bodo Siddharta, Tabu, Elvis Jackson, Kingston, Slon in Sadež, Eternity, Turn Around, Sons; vstop prost.

Mali oglasi

PRODAM ALFA ROMEO 156 2000TS letnik 1997, zelo ugodna cena; tel. 348-6572496.

PRODAM KNJIGE »Kemija za gimn. 1«, »Slov. književnost«, »Slov. slovnica in jez. vadnica«, »Pregled slov. slovstva«, »Kristjan in sv. pismo«, »Kaj verujemo 3«, »Book and Bookmarks«, »Around and about Britain and the states«; tel. 340-0030154.

Obvestila

LAS KRAS: informativno srečanje o razvojnih možnostih in projektih za privatnike, ustanove in javne uprave bo v ponedeljek, 23. avgusta, ob 20. uri v dvorani centra Danica na Vrhu.

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZSSDI-jem organizira na društvenem sedežu na Peči kotalkarski kamp za otroke od 5. do 11. leta med 30. avgustom in 3. septembrom; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

URADI ISOGAS, IRIS IN IRISACQUA bodo zaprti v ponedeljek, 16. avgusta. V torek, 17. avgusta, bodo odprti po običajnem urniku.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta do 22. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 20. avgusta zaprta; od 23. avgusta do 3. septembra bo odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure.

V SAMOSTANU NA SVETI GORI bo danes, 15. avgusta, ob 17.30 maša v italijanskem jeziku.

ŠAGRA V PODTURNU: v ponedeljek, 16. avgusta, ob 10.30 svečanost ob praznovanju zavetnika z mašo in podelitvijo nagrade Opeka na opeko, ob 22.30 tombola. Vsak večer do 16. avgusta glasba in ples ter enogastro-nomski kioski.

AŠD SOVODNJE prireja od 17. do 20. avgusta mladinski nogometni kamp za otroke od 5. do 12. leta starosti, na novem nogometnem igrišču v Sovodnjah ob Soči; informacije asdsovodnje@libero.it ali po tel. 335-312083 (Aleksij), 328-3674301 (Rudi), 328-0680499 (Simon).

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da bosta do srede, 18. avgusta, zgodovinski arhiv in pokrajinska knjižnica odprti ob ponedeljkih, torkih in sredah med 9. in 13. uro.

ZSKD obvešča, da bo urad v Gorici zaprt do 20. avgusta.

»PIŠINA PARTI« bo v soboto 21. avgusta, od 15. ure dalje v športnem igrišču na Vrhu. Organizatorji pri KD Danica vabijo na družabnost, kjer ne bo ničesar manjkalo.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ul. Mameli v Gorici bo do 21. avgusta zaprta. Možna je izposoja in vrnitev knjig v prvem in drugem nadstropju palače Werdenberg med 10. in 12.30 od ponedeljka do sobote; informacije na www.isontina.librari.beniculturali.it ali na bs-ison@beniculturali.it.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da bodo uradi v Ul. Carducci v Gorici zaprti do 22. avgusta.

AŠZ MLADOST v sodelovanju z ZSSDI organizira za otroke od 6. do 13. leta starosti nogometni kamp, ki bo potekal od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdobu. Vodili ga bodo

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dejurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
SHELL - Ul. Aquileia 20
ESSO - Ul. Trieste 106
FARA
ERG - Ul. Gorizia 109
MEDEA
ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+
TRZİČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
OMV - Ul. Terme Romane 5
ŠKOCJAN
ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)
ŠTARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11
KRMIN
TAMOIIL - Državna cesta 56 km 21
FOLJAN-REDIPULJA
AGIP - Ul. III Armata 58

OBVESTILO

Sporočamo, da bo

tajništvo goriške redakcije zaprto od 16. avgusta do 4. septembra 2010

Za brezplačne čestitke in razna obvestila ter za sporočila naročnikov prosimo, da kličete **tajništvo v Trstu** na tel. 040-7786333 ali 040-7786330 (faks 040-772418) ali pišete na e-mail redakcija@primorski.eu od 10. do 15. ure (ob sobotah od 10. do 13. ure)

specifični nogometni trenerji; vpisovanje in informacije po tel. 339-3853924 (Emanuela) ali erimic65@tiscali.it.

VIDEMSKA UNIVERZA obvešča, da bosta goriška sedeža v palači Alvarez v Ul. Diaz in v hiši Lenassi v Ul. IX Agosto zaprta do 15. avgusta; od 16. do 31. avgusta bosta odprta od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro. Hiša filma na Travniku in sedež v Ul. Nizza v Gorici bosta v avgustu zaprta, knjižnica palače Alvarez bo zaprta do 20. avgusta, med 23. avgustom in 3. septembrom pa bo odprta med 9. in 13. uro. Sedež v Krminu bo zaprt do 31. avgusta.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD bo v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrjah bo zbirališče ob 8.40 na parkirišču restavracije pri Tomažu, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se bodo zaključile v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

SOVODENJSKA OBČINSKA UPRAVA vabi občane na informativno srečanje o poteku del za širitev avtoceste Vileš Gorica, ki bo v torek, 24. avgusta, ob 20.30 v dvorani Kulturnega doma v Sovodnjah. Prisotni bodo predstavniki izvajalcev del in odgovorni inž. Luca Vitori.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 24. avgusta.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE obvešča, da bodo vse petke do 27. avgusta predhodno zapirali blagajne CUP v bolnišnicah v Gorici in Trziču ob 16. uri.

LETNIKI 1960 Z GORIŠKE prireajo 9. oktobra celodnevni izlet; informacije in prijave do ponedeljka, 30. avgusta, v večernih urah po tel. 340-5182969 (Patrizia), 333-8852535 (Alida), 347-5453272 (Livio), 329-0703958 (Mirjam).

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51/int. zaradi počitnic zaprt do 31. avgusta.

MLADINSKI DOM v Ul. Don Bosco v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 31. avgusta.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo do konca avgusta v popoldanskih urah anagrafski in davčni urad ter tajništvo zaprti.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ sporoča, da bo goriški urad do 31. avgusta odprt od ponedeljka do četrta od 9. do 13. ure, ob petkih zaprto.

FOTOGRAFSKI NATEČAJ z naslovom »Kras 2014: obrazi Krasa« v organizaciji goriške pokrajine sestavlja pet tematskih sklopov (reka, meja, strelski jarki, kraji in poti); udeležence pozivajo, naj ovenkovečijo lepote kraške planote, sledove vojne, meje, mešanje jezikov in kultur. Za sodelovanje na natečaju je na voljo vpisna pola na spletni strani www.carso.it, fotografije je treba odposlati do 31. avgusta; informacije po tel. 0481-547120, euro-pa@provincia.it.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce 2010«, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi za izkušene pesnike, kot tudi ljubitelje poezije vseh starosti (predvidene so 4 kategorije). Tema natečaja je prosta. Dela morajo

dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali v uradih ZSKD; informacije po tel. 040-635626.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo potekala lutkovna delavnica namenjena pedagogom in gledališkim ljubiteljem, ki jo bo vodila Breda Varl iz Maribora. Tečaj bo v petek, 1. oktobra, v popoldanskih urah in v soboto, 2. oktobra, cel dan; prijave in informacije od 1. do 15. septembra po tel. 0481-531445 in 0481-534549 (faks), info@kclbratuz.org, www.kclbratuz.org pod kategorijo »gledališče«.

KRUT obvešča, da bodo društveni prostori v Ul. Cicerone 8 v Trstu do 5. septembra odprti s poletnim urnikom od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

Prireditve

FESTIVALGO (www.festivalgo.eu) bo potekal v Novi Gorici od 27. do 29. avgusta; v petek, 27. avgusta, ob 20.30 bodo na Bevkovem trgu nastopili Eva Hren in Sladcore ter zasedba Cana Flammenca; ob 23. uri na poletni sceni KGŠ bodo nastopili Strizzy. V soboto, 28. avgusta, ob 21. uri bo na Bevkovem trgu na vrsti Dalaj Eagul; ob 23. uri bodo na poletni sceni KGŠ nastopili hrvaški Elemental. V nedeljo, 29. avgusta, ob 21. uri bo na Bevkovem trgu nastopila zasedba LeeLooJamais; ob 23. uri na poletni sceni KGŠ pa skupina Elevators. Vse dni bodo pred Splendid barom potekale projekcije glasbenih filmov in ob 24. uri bo na ploščadi med novogoriško knjižnico in gledališčem After party z DJ-i in elektronsko glasbo. Na Bevkovem trgu bo v dnevih festivala potekal sejem vinilk.

Prispevki

V spomin na Silvana Goloba daruje Romana Nanut 50 evrov za spomenik padlim v NOB v Pevni. Namesto cvetja na grob Ivanke Lapanja por. Gergolet daruje Olga Pahor 25 evrov za AŠKD Kremenjak in 25 evrov za sekcijo VZPI-ANPI Dol - Jamlje. Milan in Antonia Devetak darujejo 50 evrov v zahvalo ženski vokalni skupini Danica.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 10.30, Cirila Stanič por. Kranner iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ivana in na pokopališče v Štandrežu.

JUTRI V GRADIŠČU: 10.30, Beatrice Deghenghi vd. Moscarda iz kapele pokopališča v cerkev Sv. Duha in na pokopališče.

JUTRI V TRZİČU: 11.00, Rosanna Comar por. Zacchigna na pokopališču.

Ob smrti CIRILE STANIČ smo Marjeti in svojcem ob strani.

Urad Welfare,
Fulvia, Serena, Sara, Caterina

POLETNI FOTOUTRIP '10

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici.

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

OB MEDNARODNEM DNEVU MLADIH

»Otroci negotovosti«
ter svet znanja
in neznanja

DUŠAN KALC

V statističnem jeziku se je udomačil izraz NEET, kar je angleška kratica za Not in Education, Employment or Training. Po naše bi rekli Brez izobrazbe, zaposlitve ali možnosti usposabljanja. S tem je mišljena armada mladih med 15. in 29. letom starosti, ki so opustili šolanje in so brezposelni ali pa se morajo zadovoljiti z začasnimi zaposlitvami in torej nimajo stalnih dohodkov. Zato si tudi ne morejo privoščiti, da bi si ustvarili dom in družino in so v večini primerov prisiljeni živeti pri starših, ali vsekakor pretežno na njihovi grbi. To je prva generacija po več stoletjih, ki ji je usojeno živeti slabše kot njihovim očetom, generacija, ki je zmedena, ki izgublja vero v prihodnost, ki se prepnuša malodušno in apatiji in ki ji zmanjkuje energije, da bi reagirala, ker zaenkrat ne vidi trdnjših družbenih oprijemov.

Huda finančna in gospodarska kriza je v teh zadnjih dveh letih še zaostila ranljivost mlajšega rodu ter povečala armado NEET. Po nedavni mnenjski raziskavi na evropski ravni izražajo "otroci negotovosti" veliko zaskrbljenost in pesimizem za svojo prihodnost in predvidevajo, da bo 10 odstotkov evropskega prebivalstva zašlo v bližnji prihodnosti v skrajno revščino, 30 odstotkov pa bo ogrozila nevarnost nove revščine.

Samo v Italiji, ki je sicer, kot vemo, zdrknila na rep razvitosti evropskih držav, je armada NEET po navedbi statističnega urada Istat v tem letu narasla na dva milijona mladih ljudi. Podatek je naravnost grozljiv in nadvse zaskrbljujoč in bi potreboval resen razmislek. Predvsem od tistih, ki imajo v rokah politično in družbenogospodar-

sko krmilo države, a se raje ukvarjajo z osebnimi koristmi ministrskega predsednika in njegovih pajdašev ter s korupcijskimi podvigmi kot z usodo prebivalstva, ki se mu vse slabše piše. Kajti, če armadi NEET dodamo še vse tiste, ki so bili prisiljeni v dopolnilno blagajno ali pa so izgubili delo, pridemo do podatka, da se je v zadnjem času mesečni zaslužek povprečne italijanske družine znižal za 360 evrov, kar pomeni, da se je občutno ošibila tudi kupna moč ter znižala potrošnja (v letu 2009 za 2,5 odstotka) in da je posledično kar petnajst odstotkov družin že na robu preživetja.

Pojav mladih v črni krizi je v večji ali manjši meri zajel ves tako imenovani industrializirani zahodni svet. Pod najhujšim udarom današnjih družbeni razkrojavalnih dinamiki je prav svet mladen, ki se je znašel brez opornih točk in brez jasnih idej, kako ukrepati in proti komu usmeriti svojo tesnobo in nezadovoljstvo. Mladinsko gibanje je po izkušnjah generacije, ki se je napajala ob utopijah leta 68 in usmerila svoj protest proti takratni zakrknjeni družbi, ter tudi po izkušnjah naslednjih generacij, ki so se znale dokaj bojevito postaviti v bran sicer že nekoliko manj radikalnih zahtev, izgubilo svoj naboj ter se osiromašeno vrednot ter oprano ideoloških predznakov odreklo svojim odgovornostim in zamenjalo nekdanjo družbeno angažiranost z individualnim pragmatizmom, "biti" z "ime-ti". Svoje je pri tem opravil tudi sistem, ki je s pobarbarjenjem politike, z ošibitvijo kulturne ravni ter z vsemogočno medijsko pomočjo vsilil svoje modele in pravila. V prvi vrsti zato, da bi zavaroval samega sebe pred sleherni prevratniško nevarnostjo.

Problem skrajne negotovosti in trajnečasnosti, v kateri so se znašli mladi, bi

očitno terjal večjo občutljivost in ukrepanje političnih in gospodarskih centrov oblasti ter tudi odločnejšo reakcijo mladih samih. Pomanjkanje odzivov dokazuje, da je v današnjem svetu nekaj hudo narobe. Morda je v krizi tudi vzgojno izobraževalni sistem, ki bi moral biti glavni stebel vestranske rasti in razvoja, a prav tako ni deležen ustrezne pozornosti, da bi lahko res postal kos današnjim izzivom.

Izobraževanje je najmočnejše orožje, ki ga lahko uporabimo za spreminjanje sveta, je zapisal veliki južnoafriški državnik Nelson Mandela. Citirali so ga tudi 12. avgusta, med proslavljanjem mednarodnega dneva mladih, ki ga je decembra 1999 razglasila Generalna skupščina Združenih narodov z namenom, da bi mladina vseh narodov sveta na ta dan opozarjala širšo javnost, in predvsem vlade, na svoje (razmajano) mesto v sodobni družbi ter na probleme in težave, s katerimi se vse pogostejše srečuje. Med desetimi prednostnimi področji, ki jih je v svoji resoluciji o mladini leta 2000 določila Generalna skupščina ZN je prav izobraževanje. Sledijo zaposlovanje, revščina, zdravje, okolje, zloraba drog, mladoletniško prestopništvo, problemi med spoloma in prostočasna dejavnost. Tudi na nedavnem zasedanju Evropskega družbenega in gospodarskega odbora, ki je potekalo konec maja v Firencah so pri obravnavanju naraščajočega pesimizma med mladimi glede meglene in slabo obetajoče prihodnosti, na prvo mesto prednostne lestvice postavili zahtevo po večjih naložbah (in ne samo finančnega značaja) v izobraževanje in usposabljanje.

Šole in univerze so resnične kovačnice genialnosti, inovativnosti in napredka vsake skupnosti. Izobraževanje omogoča, da

človek razvije svoje sposobnosti in utrdi zavest in samozavest. V znanju je prava moč. Morda prav zaradi tega znanje ni bilo pri neprosvetljenih nosilcih oblasti in moči nikoli prav priljubljeno, kajti, kot bi rekel nobelovec Dario Fo, "delavec pozna le sto besed, delodajalec pa jih pozna tisoč in ga zato lahko kadarkoli okrog prinese". Glede tega je dovolj, da spet pogledamo na razmere v Italiji, kjer sta ministra Gelmini in Tremonti oklestila prispevke za šole vseh stopenj. In spet je Italija daleč na repu evropskih držav glede investiranja v šolstvo in raziskave. S tem se počasi izničuje vse, kar je na tem področju uresničila v preteklosti.

Čeprav so v Italiji (in drugod po svetu) krepko omejili nepismenost (kljub temu je po ocenah OZN na svetu še 776 milijonov odraslih, ki ne znajo ne pisati ne brati, od tega dve tretjini žensk, več kot 100 milijonov otrok pa nima dostopa do izobrazbe; v Italiji jih je po podatkih Istat 782 tisoč), je pojav še vedno občuten. Ob tem se vsepovsod soočamo s takoimenovano funkcionalno nepismenostjo. Zaskrblja na primer podatek, ki ga je posredoval Zavod za izobraževanje Republike Slovenije, po katerem maturanti in diplomanti skoraj vseh smeri ne znajo pravilno uporabljati osnov slovenskega knjižnega jezika ter njegovih pravopisnih in slovničnih pravil. Od 65 do 70 odstotkov odraslih Slovencev pa nima zadostnega znanja in spretnosti za ravnanje z informacijami, ki jih vsebujejo različne vrste besedil, obrzci ali slikovno prikazani podatki. V Italiji je še hujše. Znani jezikoslovec in bivši minister za šolstvo Tullio de Mauro pravi, da ima v Italiji le 20 odstotkov odraslih minimalne potrebne instrumente za branje in pisanje, da se s tem lahko bolj agilno premika v sodobni družbi. Šolska skrbnica Maria Giuliana Bigardi iz Trevisa, to je iz osrčja Bossijeve Padanije, pa je izjavila, da je v višjih šolah težko dobiti mlade, ki bi bili sposobni vzdržati branje enega samega časopisnega članka.

Zanimiva je "geografska nepismenost" Američanov. Iz neke ankete revije National Geographic razberemo, da 60 odstotkov mladih ne zna poiskati na zemljevidu Iraka, kjer že dolgo umirajo ameriški vojaki, kar po mnenju strokovnjakov vpliva na gospodarsko blagajno in na odnose z drugimi državami.

Kaj pa v Italiji? Gelminija je s svojo reformo odrezala prav poučevanje zemljepisa! Želi morda s tem doseči "zavidljivo" ameriško raven?

Če nas v industrializiranim razvitem svetu razmere na področju izobraževanja in usposabljanja silijo na jok, pa se v nerazvitem svetu prav gotovo ne smejejo. Razveseljivo je sicer dejstvo, da se je krepko znižalo število nepismenih tako odraslih kot otrok. V zadnjih desetih letih se je na primer v tropski Afriki število vpisov v šole popeteril. V južnih krajih Azije se je nepismenost otrok zmanjšala za polovico. Zmanjšala se je tudi neenakost spolov pri dostopu do izobrazbe. V Senegalu so dosegli šolski vpis 85 deklic za 100 dečkov, kar predstavlja viden preskok. Izobraževanje seveda predstavlja pomembno odskočno desko pri iskanju zaposlitve in omogoča boljše plače. Ugotavljajo tudi, da se z večanjem izobrazbe zmanjšuje število nosečnic in da je kontrola rojstev učinkovitejša. In končno, kdor je šolan, bo z večjim prepričanjem poskrbel, da se bodo šolali tudi njegovi otroci.

Kljub temu pa razmere v tretjem svetu niso še rožnate. Zaostuje pa jih, tako kot na Zapadu, huda finančna in gospodarska kriza. Iz poročila Unesca Education for All za letošnje leto je razvidno, da zaradi krize kar 72 milijonov otrok iz revnih držav tvega dostop do šolanja. To pa zato, ker se je znatno zmanjšal dotok finančne pomoči iz razvitih držav, ki jih pač pesti finančna kriza. Če je po eni strani to kolikor toliko razumljivo, se težko sprijaznimo z dejstvom, da gre še vedno veliko več sredstev Zapada v oboroževanje kot v izobraževanje. Dovolj je, da pomislimo, da so stroški za vsako bombno letalo približno enaki stroškom šolanja enega milijona otrok v osnovni šoli.

Na svetovnem forumu za vzgojo in izobraževanje, ki je potekal leta 2000 v Dakarju, so predstavniki 146 držav udeleženk sklenili, da bodo do leta 2015 zagotovili izobrazbo za vse na svetu. Obvezo je nekaj mesecev kasneje potrdilo 191 držav članic Združenih narodov, ki so podpisale dokument o razvojnih ciljih tisočletja, med katerimi je bila primarna izobrazba za vse glavni cilj. Računajo, da bi bilo za to potrebnih vsaj deset milijonov učiteljev. Danes, pet let pred določenim datumom, do katerega naj bi zapolnili vrzeli občega izobraževanja, ugotavljajo, da se bo spričo usihanja denarne pomoči to težko uresničilo. Države darovalke bi morale za dosego tega cilja v naslednjih petih letih prispevati letno šestnajst milijard dolarjev.

Vprašanje izobraževanja v nerazvitem svetu je seveda tesno povezano z revščino in pomanjkanjem. Zaradi revščine veliko staršev pošilja svoje otroke na delo ali beračit na cesto, namesto da bi jih poslali v šolo, ker drugače ne bi imeli ničesar za v usta. Čeprav imajo vsi otroci pravico, da odraščajo v okolju, ki jih ščiti pred nasiljem, izkoriščanjem in zlorabo, je po ocenah Unesca več kot 150 milijonov otrok med 5. in 14. letom starosti prisiljeno v izkoriščevalno delo. V splošnem je tudi tega vedno manj, a v nekaterih državah subtropske Afrike se razmere celo slabšajo – en otrok na štiri gre na delo namesto v šolo. V Azijskih državah je to razmerje 1:8, v letinskoameriških pa 1:10.

Revščina proizvaja še hujše stvari, kot je na primer prodajanje otrok. Statistike pravijo, da je v svetu več kot milijon otrok, ki so prisiljeni v prostitucijo. Veliko je tudi takšnih, ki jih prisilijo v vojskovanje. Od leta 1990 je v raznih plemenskih in drugih vojnah umrlo več kot dva milijona otrok-vojakov. Hud problem so sirote zaradi virusa HIV, ki naj bi jih bilo kakih 14 milijonov. Mnogi so lačni, kar jih prisili, da izostajajo iz šole.

Brez reševanja problema revščine in zaostalosti, postane tudi reševanje problema nepismenosti in izobraževanja veliko težje. Zato svetovne organizacije, ki se zavzemajo za ta vprašanja, pozivajo bogate države Zapada, da sežejo globlje v svoje žepce in izdelajo jasno strategijo (ki je ni), kako tem zadevam streči. Nekaj bo treba pač postoriti, da se bodo na nek način zmanjšale razlike v svetu in da bo svetovno bogastvo pravičnejše porazdeljeno. Še vedno namreč en otrok Severne Amerike porabi na primer toliko kot 422 etijopijskih otrok.

To so osupljiva dejstva, tragični klici v sili in potrebi, ki jih navadno preslišimo. Zdi se, da vlada splošna brezbrzičnost in neobčutljivost, ki ji v precejšni meri botruje tudi naraščajoča ignoranca. Zanimivo je, da v Italiji kar 60 odstotkov ljudi ne prebere niti ene knjige na leto. Časopisje tudi nima dovolj moči in volje, da bi siloviteje ugriznilo v probleme, internetna mreža ustvarja kar precejšnjo zmedo, televizija pa je postala kraljica dezinformacije in kulturne dekadence. Kot v začaranem krogu neznanje hromi odzivnost na probleme, ki ustvarjajo novo ignoranco, ki ovira reševanje novih problemov in tako naprej.

Sicer pa je, kot kaže, tudi res, da dejstva, naj bodo še tako tragična in zastrašujoča, niso vedno dovolj, da bi ob njih ljudje spremenili svoja politična mnenja. Univerza v Michiganu je glede tega izvedla raziskavo, ki je pokazala, da se v človeku sprošča nekakšen naravni obrambni mehanizem, ki mu preprečuje, da bi priznaval napake. Rezultat tega je, da niso dejstva, ki usmerjajo naša prepričanja, temveč so prepričanja tista, ki prispevajo, da izbiramo dejstva, četudi lažna in nepravilna, in jih sprejemamo kot pravilna in resnična. Z drugimi besedami, naj bodo na primer informacije o Berlusconiju in njegovih sodnih škandalih še tako pristranske in nekorektne, se bodo naša (zgrešena) politična mnenja o njihovi pravilnosti le še utrdila. Kako naj si sicer razlagamo neverjeten ljudski konsenz, ki ga "črni vitez" kljub svoji katastrofalni politiki še vedno uživa med ljudmi?

Mlajša generacija bi morala o vsem tem skrbno razmisliti, sicer se ji bo pisalo še hujše, kot zdaj kaže.

NABREŽINA - Praznik sv. Roka - Okusi tradicije

Bogata kulturna in enogastronomska ponudba

Še danes in jutri si lahko obiskovalci ogledajo razstave in sežejo po pristni ponudbi proizvajalcev na trgu

Praznik sv. Roka je v Nabrežini pravi dogodek, ki v vas privabi obiskovalce od vsepovsod. V tednu pred velikim šmarnom se namreč devinsko-nabrežinska občinska uprava in domača društva privihajo rokave in poskrbijo za bogat program prireditve.

Že od srede je na nabrežinskem trgu

posejanih veliko **stojnic**, ki jih upravlja društva SK Devin, SKD Igo Gruden, ŠD Sokol ter krajevni proizvajalci, nabrežinski jusarji, Kmečka zveza in Las Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom ter nenazadnje prijatelji iz občine Komen oz. Ilirska Bistrica. Gostom ponujajo domače specialite-

Železnina Terčon
Nabrežina 124 - Tel. 040200122

NOV SISTEM TINTOPLUS!

1 IZBERI BARVO
2 POMEŠAJ TINTE
3 PREPLESKAJ!

3 Sedaj pa... zavijaj si rokave!

1 Na razpolago je bogata paleta barv!
2 Mešalnica bo pripravila zaželeno barvo!

INSTANT COLOUR
adicolor

V prostorih SKD Igo Gruden je med drugim na ogled staro kmečko orodje

KROMA

te, hrano z žara, domači med, sire, žgane pijače, pa tudi slike, nakit in še marsikaj.

Obiskovalci pa si lahko ogledajo tudi več razstav, ki kažejo na ustvarjalno žilico, ki utripa v vasi. V **Kamnarski hiši oz. Grudnovi rojstni hiši** je zaživel sejem rabljenih knjig - z zbranimi sredstvi bodo kupili nove knjige za občinsko knjižnico Nade Pertot. Nadstropje višje je na ogled razstava amaterskega fotografa Miloša Zidariča, ki je v svoj objektiv ujel atlete SK Devin v pretekli smučarski sezoni. Na sedežu društva Igo Gruden so odprli etnografsko razstavo starega kmečkega orodja, v Radovičevi sobi je na ogled razstava zbirk in maket. Nadja Ščuka je pripravila razstavo jajc z vsega sveta pod

naslovom *Od lupine do dragulja*, Edo Crociati ima razstavo z naslovom *Zbirateljstvo in modelarstvo, zgodba o preteklosti*, v sklopu katere prikazuje zbirko modelov, ki jih je sam sestavil. Franco Corbato pa razstavlja svoje instalacije iz ostankov starega železa z naslovom *Zanimivosti in domišljija iz odpadle kovine*. V drugem nadstropju naivec Claudio Cla-

ri razstavlja svoja olja na steklu in na platnu. V **Kavarni Gruden** se nadaljuje razstava grafik Franke Kovačič, v bližnji **župnijski dvorani** pa so na ogled miniaturre cerkva in gradov. Razstave so odprte od 18. do 22. ure.

Vsak večer je ob hrani in pijači seveda poskrbljeno tudi za ples in zabavo. Skratka, ponudba za vse okuse!

HYDROTECHNIK
Vanja Devetak

IZDELAVA, POPRAVILA IN VZDRŽEVANJE OGREVALNIH, PLINSKIH IN VODOVODNIH NAPRAV

Alternativni in obnovljivi energetski viri

Nabava, inštalacija in vzdrževanje peči na biomaso (drva, pellet...) znamke **ETA**

ŠEMPOLAJ 1/D6, TS
TEL. 040-200312
MOB. 347-6282079

MARKET KUKANJA

DESPAR

NABREŽINA 106/B • Tel. 040.200172

KAVARNA GRUDEN

Nabrežina 89

TRGOVINA
Kosmina Sergij

TU, hi-fi, gospodinjski stroji tudi za ugradnjo

NABREŽINA CENTER - TEL. 040200123

POROČNI SEZNAMI
BOMBONIERE

Anuška

Nabrežina 149, (TS) - Tel. in Fax 040.200082

- RAZVIJANJE FOTOGRAFIJ
- FOTOGRAFIJE ZA OSEBNE IZKAZNICE
- DARILA ZA VSAKO PRILOŽNOST

V tvojem supermarketu

CONAD

OD PONEDELJKA DO SOBOTE 8.30 - 19.30 NEPREKINJENI URNIK
NEDELJA ZJUTRAJ 8.00 - 13.00

SESLJAN 24/h - Devin Nabrežina (TS)
Tel. 040 291496

REPENTABOR - Praznovanje velikega šmarna in sv. Roka

Kulturno in versko obarvan praznik pred bližnjima velikima obletnicama

Prihodnje leto tisočletnica prve omembe kraja, leto kasneje petstoletnica postavitve prve cerkvice na Tabru

Praznovanje velikega šmarna in vaškega zavetnika sv. Roka je v Repnu tradicionalno kulturno in versko obarvan. Letos so pripravili razstavo, koncerte, seveda pa sta nedelja in ponedeljek namenjena že tradicionalnim verskim obredom.

Med letošnjim praznovanjem pa so opozorili tudi na pomembni obletnici, ki ju bodo v Repnu praznovali v kratkem. Prihodnje leto se bodo namreč spomnili tisoč stoletnice prve pisne omembe kraja, leto dni kasneje pa se bodo spomnili

petstoletnice zgraditve dela današnje kamnite cerkvice na Tabru.

Naj še enkrat spomnimo, da se bo štiridnevno praznovanje zaključilo jutri s tradicionalno mašo in večernim koncertom Godbenega društva iz Nabrežine.

Upajmo, da se bo prirediteljev usmilo vreme, ki na prvi dan praznika, v petek zvečer, ni bilo nič kaj prizanesljivo do prizadevnih organizatorjev.

Gradbeno podjetje in izkopi

BIZJAK
BORIS

Nabrežina Kamnolomi 63/A
Tel. 040.200103 - Fax. 040.2024145 - Mob. 335.6939992

Guštin
SERVICE PARTNER

GOSPODARSKA VOZILA

SERVISIRANJE IN AVTOKAROSERIJA

OBRATNA CONA "ZGONIK" Ul. Proseška Postaja, 29/a
040 225343 - email: assistenza@gustin.volkswagengroup.it

Prehrambeni diskont Eurospin

Mima s.n.c.

Delovni čas:
PONEDELJEK 8.30 - 13.00
TOREK - SOBOTA 8.30 - 19.00
V nedeljo zaprto

Fernetiči, 24 - REPENTABOR
tel. 040 2176832

FERNETTI

Usluge, strukture in sredstva za skladiščenje,
prevozništvo in trgovino
z vzhodno Evropo

TERMINAL INTERMODALE DI
TRIESTE - FERNETTI Spa
34016 Repentabor - Trst
tel. 040. 2199111
fax 040.2199987

KR
Hotel
Krizman

REPEN 76
Tel. 040.327115 in
040.327002
Fax 040.327370
www.hotelkrizman.eu
e-mail:
info@hotelkrizman.eu
zaprto ob torkih (cel
dan) in ponedeljkih
(za kosilo)

Zdravstveno stanje
v vinogradih je dobro

KROMA

ZDRAVSTVENO STANJE VINOGRADOV

Prve napovedi o letošnji trgatvi

SVETOVALNA SLUŽBA KZ V SODELOVANJU Z ZKB

Svetovalna služba Kmečke zveze si je ogledala več vinogradov, da bi preverila zdravstveno stanje in količino pridelka ter potek zorenja grozdja. Ogled je bil tudi prilika za izmenjavo mnenj z vinogradniki, ki skrbno spremljajo dogajanja v vinogradu.

Iz ogleda izhaja, da je zdravstveno stanje, kar zadeva najvažnejši glivični bolezn, peronosporo in oidij, dobro. Tako ena kot druga glivica sta sicer napadali, saj je bil vremenski potek zelo ugoden za njihov razvoj, a so vinogradniki s pravočasnimi posegi preprečili, da bi prišlo do večje škode.

Zadovoljiva je tudi količina pridelka, ki je, kot trdi večina vinogradnikov, na višini srednje dobre letine, v nekaterih vinogradih pa je celo nad povprečjem.

Glede kakovosti so si vsi vinogradniki edini, da bo dobra, čeprav istočasno opozarjajo, da bo pomemben, če še ne odločilen, vremenski potek v obdobju, ki nas še loči od trgatve. Letošnje poletje je bilo precej deževno, kar je omogočilo hitro debelitev grozdnih jagod. Vinograd-

niki upajo, da bo sedaj nastopilo obdobje suhega sončnega vremena, tako da bo zorenje pridelka potekalo na najboljši način. Do sedaj je bil ta potek malo upočasnen, zaradi pogostih pooblačitev in padca temperature. Zaradi tega zorenje v primerjavi s prejšnjimi leti, še zlasti z lanskim, zamuja. Če ne bo presenečenj, bo trgatve stekla pozneje kot lani z razmikom 7-10 dni.

Tudi obeti glede stopnje sladkorja so dobri, čeprav velja, kar smo že zapisali z ozirom na kakovost. Odločilno bo število sončnih ur in povprečje temperature, tako dnevne kot nočne.

Če se povrnemo k zdravstvenemu stanju trte, se tudi letos opaža prisotnost trsov, ki jih je napadla kap vinske trte (mal dell'esca). Njihovo število pa je nižje kot v prejšnjih letih, verjetno zaradi vremenskega poteka, ki ni bil najugodnejši za napad te glivične bolezni, proti kateri je zatiranje s kemičnimi pripravki neučinkovito. Edini možen ukrep je odstranitev in sežig obolenih trte. Če tega ne storimo takoj, označi-

mo trto in jo bomo odstranili v jesensko zimsko čas. Po rezi okuženih trstov skrbno razkužimo orodje z različnimi razkužili. Učinkovito je natrijev hipoklorid (varikina) ali alkohol.

Kmečka zveza bo spremljala potek zorenja grozdja in začela pravočasno z meritvami vsebnosti kislin in sladkorja. Glede na trenutno zrelostno stopnjo grozdja, se bodo analize po vsej verjetnosti začele ob začetku prihodnjega meseca, seveda tudi v odvisnosti od sorte in lokacije vinogradov. Toda o tem bomo še poročali in obveščali članke vinogradnike.

Na koncu pa ne moremo mimo škode od divjadi, zlasti divjih prašičev. Z redkimi izjemami se vsi vinogradniki pritožujejo nad omenjeno škodo, ki je v nekaterih območjih naše pokrajine izredno visoka in predstavlja nevzdržno gospodarsko izgubo za vinogradnike. Kmečka zveza spremlja ta problem in je nastopila ter bo to delala še naprej pri merodajnih forumih, da se najde ustrezna rešitev.

EU - Gensko spremenjeni organizmi Pravilna ali pilatovska rešitev problema?

Komisija EU se je končno uradno izrekla o gojenju gensko spremenjenih kmetijskih rastlin v članicah unije. Pri tem je uradno odobrila predlog, da te države po svoji volji in presoji lahko prosto izberejo vse možne rešitve v zvezi z omejenim problemom: popolna sprostitev gojenja gensko spremenjenih organizmov, omejena gojitve ali popolna prepoved. Možno je torej raznovrstno sobivanje ali ne tradicionalnih in spremenjenih rastlin. Pri tem suvereno odločajo posamezne države in v okviru njih tudi dežele.

Nespremenjene pa ostanejo določbe, ki urejajo uvoz gensko spremenjenih pridelkov, namenjenih predelavi v močna krmila ali v razna hranila za človeka. Komisar za zdravje EU, John Dalli, pa je pri tem pojasnil, da bo možen uvoz gensko spremenjenih organizmov le po privoljenju EU, ki bo izdano na osnovi stroge znanstvene kontrole.

Odzivi na sprejete odločitve EU so bili različni. Pozitivno jih ocenjujeta vsedržavni stanovski organizaciji Coldiretti in Confederazione Italiana Agricoltori (CIA), v katero je včlanjena Kmečka zveza. Giuseppe Politi, predsednik le-te je mnenja, da je EU ravnala pravilno, ker je s svojo odločitvijo spoštovala suverenost posameznih članic in istočasno izkazala veliko spoštovanje do evropskih državljanov. Tretja stanovska vsedržavna organizacija Confagricoltura pa je mnenja, da gre za pilatovsko rešitev, ki postavlja tako državljane raznih držav kot pridelovalce v neenake položaje. Države in dežele bodo odločale pod različnimi pritiski ljudskega mnenja in ne vedno dovolj osveščenih politikov ter v okviru neizogibnih instrumentalizacij.

Unija bi bila morala sprejeti določbe, ki bi bile enake za vse države in na jase, nedvomen ter enovit način določale, če in kako je dovoljeno gojiti te organizme na njenem teritoriju.

Proti sprejetim odločitvam v zvezi z gensko spremenjenimi organizmi je tudi predsednik vsedržavnega združenja za razvoj biotehnologij Assobiotech, ki je s tem v zvezi zelo kritičen. Po njegovem mnenju so sprejete odločitve v nasprotju s pričakovani milijonov evropskih kmetov, med katerimi so številni italijanski, ki trdijo, da brez možnosti gojenja teh organizmov ne bodo vzdržali konkurence tistih, ki imajo pri tem proste roke. Poleg tega trdi omenjeno združenje, da se s tem kršijo osnovna načela človekove svobode. Za isto dejanje bodo v nekaterih državah ali deželah pridelovalci gospodarsko nagajeni vsled velike konkurenčnosti svojih pridelkov, v drugih pa jim pretijo stroge, celo zaporne kazni.

Kdo ima prav, nam bo povedala prihodnost, ki se bo vsled novih temeljitih raziskav in dognanj iz področja genetike lahko znanost utemeljeno in dokončno izrekla za ali proti gensko spremenjenim organizmom.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

KAPUSNICE

Najbolj pogoste bolezni in boj proti škodljivcem

V tem času kapusnice lepo rastejo na našem vrtu. To je tudi čas, ko se lahko pojavijo nekatere bolezni in škodljivci. Poglejmo, kako lahko ukrepamo proti njim z biološkimi in agronomskimi sredstvi.

Najhujši škodljivec raznih vrst kapusnic je **KAPUSNI BELIN** (*Pieris brassicae*). Škodljivec se prvič pojavi aprila in maja, najbolj množično pa je prisoten v avgustu, tretjič se pojavi v septembru. Predvsem se spravi na mlade liste. Odrasla žuželka je metulj z belimi krili. Na prednjih krilih so zunanji robovi črni, samice pa imajo še po dve črni, okrogli lisi sredi teh kril. Metulj odlaga rumena jajčeca v kupčke na spodnjo stran listov. Škodo dela gosenica, ki je zelenkasto-rumene barve s črnimi pikami raznih velikosti. Gosenica lahko zelo hitro požre liste, z izjemo ožilja.

Ob prisotnosti prvih gosenic škropimo s pripravki na podlagi *Bacillus thuringiensis*. Priporočljivo je, da sredstvu dodamo kako sredstvo za ovlažitev, da škropilo ostane na rastlini. Kapusnice imajo namreč voščne liste, ki nekako ovirajo, da se listi dobro zmocijo. V primeru majhnih površin gosenice kar ročno pobiramo, saj jih je zlahka opaziti. Bolj deževno vreme po izleganju jajčec vpliva, da ta propadejo.

Kapusnice lahko napadejo tudi razne vrste **KAPUSOVH SOVK** (*Mamestra brassicae* in druge vrste), ki prav tako požirajo liste in lahko povzročijo precej škode. Pojavljajo se tudi na rastlinah solate, zelene, paradižnika, krompirja in na drugih rastlinah. Tudi v tem primeru škodo delajo gosenice, ki so različno obarvane, glede na sorto: lahko so zelene, sive ali rjave barve. Najprej gosenice objedajo zunanje liste in pozneje prodrejo v glavo ali rožo. Z njihovimi iztrebki umazane glave in rože kapusnic lahko tudi gnijejo.

Tudi proti temu škodljivcu uporabljamo pripravke na podlagi *Bacillus thuringiensis*. Na manjših površinah jih lahko kar ročno pobiramo. Učinkovito je kolobarjenje.

Škodljivci na kapusnicah so tudi **KAPUSOVI BOLHAČI** (razne vrste rodu *Phyllotreta*), ki poškodujejo posebno mlade rastlinice. To so 3 milimetre dolgi, rumeno-črno progasti hroščki, ki skačejo kakor bolhe. Na drobno in na gosto na-

luknjajo liste. Ob močnem napadu lahko popolnoma uničijo mlade rastlinice.

Proti bolhačem je koristno, da kolobarimo. Uničiti moramo ostanke prejšnjih kultur. Mlade kaleče rastline zavarujemo s pajčevinastim vlaknom. Lahko sejemo redkev kot vabo, saj ta rastlina privablja bolhače, na ta način ne gredo na kapusnice. Le ko je potrebno, škropimo z biološkimi insekticidi, kot so na primer rotenon in pireter. Zgleda, da pomaga tudi azadiraktin.

Omenimo tudi **KAPUSOVE STENICE** (*Eurydema spp.*), ki napadejo vse vrste kapusnic. Stenice so 5 mm dolge žuželke modro zelene barve z rumenimi in rdečkastimi lisami po telesu. Posebno v sušnih letih se množično pojavljajo in povzročajo škodo na napadenih rastlinah. Mlade in odrasle kapusne stenice sesajo liste in poškodujejo listno površino. Zaradi tega se tvorijo belkaste pege, kjer se začne listno tkivo sušiti. Kakovost pridelka se poslabša, napadene rastline slabše rastejo in ob močnejšem napadu propadejo.

Ob milejšem napadu in na manjših površinah ročno pobiramo škodljivce. Koristno je kolobarjenje.

STENICA ali **ZELENA SMRDLJIVKA** (*Nezara viridula*) je škodljivec, ki napade posebno paradižnik. Lahko se pa spravi tudi na kapusnice.

Proti stenici uporabljamo biološke pripravke na podlagi naravnih piretrin ali azadiraktina. Če imamo malo rastlin, lahko tudi ročno pobiramo odrasle škodljivce.

KAPUSOVA MUHA (*Delia radicum*) poleg kapusnic napade tudi grah, fižol, bob in glavnato solato. Žerke napadejo koreninski vrat in steblo ter rijo po njem. Mlade rastline zaradi tega pogosto venejo in se sivo obarvajo. Poškodovane rastline z lahkoto potegnemo iz zemlje, če so korenine močno poškodovane. Na obgrizenih mestih opazimo belkaste žerke ali rjave bube. Rastline lahko celo propadejo. Ob manjšem napadu se pa rast upočasni.

Proti kapusovi muhi preventivno ukrepamo tako, da pravilno kolobarimo na 3-4 leta in odstranjujemo vse rastlinske ostanke z vrta. Za sajenje v lončkih uporabljamo razkuženo zemljo.

Magda Šturman

Na slikah: pod naslovom popoldanski živžav na tečaju irščine v Dublinu; desno avstralska ministrica Jenny Macklin; spodaj levonaslovnica revije Razprave in gradivo.

ZNANJE JEZIKA POTREBNO ZA VISOKO OCENO NA MATURI

Za poletni tečaj irščine moraš odšteti 350 evrov

BOJAN BREZIGAR

Med številnimi poletnimi tečaji, ki jih prirejajo na irskem, sta tečaja, ki potekata izključno v irskem jeziku v Dublinu in v Wicklowu zagotovo najbolj »šolska«; ampak starši, ki na ta tečaja prijavljajo svoje otroke, to vedo že vnaprej in tudi otroci se s tem že prej sprijaznijo. Sicer pa tudi sami prireditelji, organizacija Coláiste Naomh Eoin, nočejo, da bi za te tečaje uporabljali naziv poletni centri, saj v njih dva tedna vsak dan poteka dopoldanski pouk v prostorih srednjih šol; s tem poukom izvajajo učni program za znanje irskega jezika. Vendar irščina ni omejena samo na jutranje dogajanje; animatorji so zelo strogi tudi v prostem času, saj dosledno zahtevajo, da udeleženci, stari od 8 do 18 let, uporabljajo samo irski jezik tudi med športom in rekreacijo in celo na večernih zabavah.

Roibeárd O'hAoláin, ki vodi te tečaje, pojasnjuje, da se številni starši odločijo za nerezidenčne tečaje in svojih otrok ne pošiljajo na območje Gael-

tacht, kjer je irščina redni pogovorni jezik, in dodaja: »Naša naloga je, da dopolnimo tisto, česar učenčji med šolskim letom niso uspeli dokončati in mladim v okviru priprav na novo šolsko leto vliči nekaj več samozavesti, ko morajo govoriti v irskem jeziku.«

Osrednji irski dnevnik Irish Times je pred dnevi objavil reportažo z obiska v enem izmed teh centrov. Na vratih vsake učilnice so imena dijakov, ki so se najbolj potrudili pri rabi irščine. V vsakem razredu je približno 20 dijakov; starejši pravijo, da so se prišli izpopolnjevati predvsem z namenom, da bi uspešno opravili obvezni izpit irščine na maturi; ta izpit, ki ga opravljajo septembra, sedaj velja 40m odstotkov celotne ocene, medtem ko je še pred nekaj leti veljal samo 25 odstotkov. Kevin, ki je star 17 let, pravi, da je ta tečaj nekakšna koncentrirana oblika pouka in da uspešno napreduje. »Ko sem prišel sem, se sploh nisem znal pogo-

varjati v irščini, sedaj pa je veliko boljše,« pojasnjuje.

16-letna Fiona se tu zelo dobro počuti. »V prejšnjih letih sem šla v Gaeltacht in sem ves čas govorila irsko; imela sem kar nekaj težav. Tu le ni tako strogo in lahko postavljaš vprašanja tudi v angleščini; če pa dobro premislim, je bolje, da grem v Gaeltacht.« 16-letna Miriam pa pravi, da je zanj, ki je bila pravkar leto dni na študiju v tujini, nekakšna bidilka, ki jo opozarja, da se mora vrniti k irščini.

Tako pravijo mladostniki; mlajši pa se v glavnem zabavajo in irščino dojemajo z igro in z zabavo. Le včasih se jim zaredi, kar demonstira njihovo uporabljanje angleščine. 13-letna Caroline je na tem tečaju letos prvič in pravi, da je sem prišla s prijateljico. »Učitelji so res zelo prijazni; pomagajo ti pri rabi irščine in ta jezik postane kar nekaj normalnega, kadar so tukaj,« pravi. 13-letna Clíodhna se zabava predvsem s športom: »Poleg irščine imamo veliko nogometa in košarke.

V avstralsko ustavo tudi zaščita domorodcev

Laburistična stranka, ki je na zadnjih volitvah v Avstraliji ponovno prevzela oblast, namerava spremeniti avstralski ustavo tako, da bo ustavno priznala domorodna ljudstva, Aborigine in prebivalce otokov v prelivu Torres. Voditelji domorodnih ljudstev Noel Pearson, Marcia Langton in Galarrwuy Yunupingu so se sestali z ministrico za vprašanja domorodcev Jenny Macklin na festivalu Garma v deželi Arnhem, kjer je ministrica sporočila to novico. Predstavniki domorodcev so seveda to zamisel podprli.

Macklinova je dejala, da bo zvezna vlada imenovala skupino strokovnjakov, med katerimi bodo voditelji domorodnih ljudstev, ustavni pravniki. Politiki koalicije in opozicije ter predstavniki nevladnih organizacij z namenom, da določijo, kako je treba spremeniti ustavo. »Če želimo res sprejeti ustrezne ustavne spremembe, potrebujemo zelo široko podporo,« je dejala ministrica in opozorila, da so bili v zgodovini Avstralije uspešni samo štirje referendumski od 22, kolikor so jih razpisali. »Če želimo, da bo referendum o priznanju domorodnih ljudstev v ustavi uspešen, si moramo prej zagotoviti široko podporo ljudstva,« je poudarila.

Sicer pa je ta predlog podprl tudi prejšnji predsednik vlade Kevin Rudd, ki je zagotovil, da se bo zavzemal, da se domorodcem zagotovi ustrezno priznanje v avstralskem življenju; sedanja predsednica vlade Julia Gillard pa o tem vprašanju še ni spregovorila.

Sicer pa za Rudda ta odnos do

domorodcev ni novost. Ob prevzemu prejšnjega mandata pred tremi leti se je namreč v parlamentu domorodcem javno opravičil za škodo, ki jim je bila povzročena. Opravičilo avstralskim domorodcem je bilo dolgo, skoraj celo uro, in v njem je predsednik vlade obšel vsa pomembna obdobja avstralske zgodovine in ni zamolčal nobene od krivic, ki so bile storjene domorodcem. Največja krivica zadeva čas med letoma 1910 in 1970 je bilo približno 100.000 aboriginskih otrok odvzetih staršem. Avstralski zakoni in zakoni zveznih držav so namreč temeljili na sklepu, da so aborigini pogubljena rasa in jih je potrebno rešiti. Državna preiskava izpred desetih let o ukradeni generaciji je pokazala, da so otroci utrpeli dolgotrajne psihološke škodo, ker so bili ločeni od svoje družine in kulture.

Kaj kmalu se naučiš razmišljati v irščini. 14-letni Siobhan pa pravi, da sprva sploh ni hotel priti. »Želel sem ostati doma, kjer imamo veliko prijateljev. Vendar sem tu našel nove prijatelje. Vsem sem povedal, naj ne bodo v skrbeh, ker bo tu veliko prijateljev.«

In potem so tu še otroci, najmlajši osnovnošolci, ki so med vsemi najbolj navdušeni. »Tukaj je res zelo zabavno. Šport je dobro organiziran in pesmice, ki se jih učimo so sploh prijetne,« pravi 8-letni Donnchadh, medtem ko je leto starejša Lucy bolj redkobesedna, saj ve povedati samo, da je med vsem, kar tu dela, njej najljubši šport.

Vse tečaje vodijo poklicni učitelji, ki med šolskim letom poučujejo irščino v osnovnih in srednjih šolah. Osrednja težava, s katero se morajo spoprijemati, je zelo različna raven znanja posameznih tečajnikov, kot pojasnjuje ravnateljica tečaja Máire Ní Mhurchú. »Nekateri udeleženci so zelo zaskrbljeni, zlasti tisti, ki

so tukaj prvič in ki jezika ne obvladajo; veliko pa je takih, ki se naslednje leto vračajo in so nad našimi tečaji navdušeni. Še pred nekaj leti so te ljudje spraševali, čemu neki se boš učil irščine, sedaj pa so na ta jezik zelo ponosni in se ga radi učijo,« je dejala.

Ustanova Coláiste Naomh Eoin se s poučevanjem irščine ukvarja že nekaj desetletij. V tem času je, kot izhaja iz njene spletne strani, prilagodila svoje učne načrte dejstvu, da je irščina zahteven jezik in da je učenje tega jezika za številne dijake zelo težavno. Dopoldne imajo dijaki tri ure tečaja, popoldne je organizirana rekreacija s športom in drugimi dejavnostmi, zvečer pa dveurna zabava z glasbo in petjem; vse poteka strogo v irskem jeziku.

Za dvotedenski tečaj morajo starši plačati 350 evrov. Olajšav ni, z edino izjemo, da imajo družine, ki v istem letu pošljejo na tečaj več otrok, 10-odstotni popust.

REVIJA RAZPRAVE IN GRADIVO – ŠTEV. 61

Raziskovanja razvoja na področjih manjšinske zaščite, človekovih pravic, etničnih odnosov in identitete v Sloveniji in po svetu

Od leta 1960 Institut za narodnostna vprašanja v Ljubljani (INV) izdaja revijo Razprave in gradivo, ki kot edina slovenska specializirana revija za narodno-

stna vprašanja objavlja prispevke domačih in tujih strokovnjakov. Povzetki član- kov so objavljeni v angleščini ali v enem od svetovnih jezikov. Doslej je izšlo 61 števil- (revija ni izhajala med leti 1967–1973), številka 22 pa ni izšla.

Zadnja, 61. številka, vsebuje nekatere novosti. Izšla je v spremenjeni obliki z novo platnico in novo grafično postavitvijo, za- menjan pa je tudi uredniški odbor. Nova od- govorna uradnica je doc. dr. Sara Brezigar, v uredniškem odboru pa je več svetovno znanih znanstvenikov s področja zaščite manjšin, med temi Fernand de Varennes z univerze Murdoch v Avstraliji, Rainer Hoffmann z univerze v Frankfurtu, sicer tu- di predsednik posvetovalnega odbora Sve- ta Evrope za izvajanje okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin, Colin Wil- liams z univerze v Cardiffu in drugi. Vod- boru je tudi veliko uglednih strokovnjakov iz Slovenije, iz zamejstva v Italiji pa je član odbora predsednik Slovenskega razisko- valnega instituta in profesor na univerzi na Primorskem Milan Bufon.

Kot običajno objavljamo povzetke člankov 61. številke revije, ki jih je pripra- vila Nada Vilhar.

zr. prof. dr. Jernej Zupančič s Fi- lozofske fakultete v Ljubljani v svojem pris- pevku **Geopolitične razsežnosti črno- gorskega narodnega vprašanja** postavlja vprašanje: So Črnogorci narod? Avtor v prispevku ugotavlja, da so kljub stari državniški tradiciji Črnogorci, domi- nantna narodna skupnost ene najmanjših evropskih držav (Črne gore), v mnogih besedilih opredeljeni kot Srbi. Na drugi strani izstopajo Črnogorci z vrsto pose- bnosti, kar demonstira njihovo nardo- no individualnost. Ob zadnjem popi- su leta 2003 je delež Črnogorcev padel na 43 odstotkov – najmanj v Evropi. Leta 1948 jih je bilo okrog 92 odstotkov. Av- tor poudarja, da ti podatki kažejo na osrednji problem: prekrivanje črnogorske in srbske identitete med prebivalci Črne gore. Avtor se sprašuje, ali so realni ali pa so le rezultat mešanja identitet, tako zna- čilnih za Balkan? Članek analizira razvoj

črnogorskega narodnega vprašanja in oblikovanje Črnogorcev z rabo treh pri- stopov: analizo teritorialno-političnega razvoja Črne gore in sosedstva, oceno geopolitičnih dimenzij črnogorsko- srbskih odnosov ter s primerjalno anali- zo kulturnih in jezikovnih situacij v Črni gori in širše. Študija je del širše raziska- ve o geopolitičnih dimenzijah narodne- ga vprašanja in širših mednarodnih od- nosov na Balkanu.

Dr. Nataša Beširević s Fakultete za politične znanosti iz Zagreba se v svojem prispevku **Etnični konflikti v nekdanji Jugoslaviji kot posledica oblikovanja nacionalnih držav** primarno ukvarja z raz- iskovanjem povezave med oblikovanjem nacionalnih držav na eni strani ter etni- čnim čiščenjem in nasiljem v nekdanji Ju- goslaviji na drugi strani. Avtorica v pri- spevku trdi, da je bil proces oblikovanja nacionalnih držav na območju nekdanje Jugoslavije neizogibno politični proces, v nasprotju z etničnimi spopadi, nasiljem in genocidom, ki niso bili »naraven« del te-

ga procesa. Etnična nestrpnost pred voj- no ni bila opazna, pač pa se je dramati- čno povečevala med konflikti in negativno zaznamovala teorije o etničnem sovraštvu. Avtorica dokazuje, da so etnično čiščenje izzvale določene politične elite, predvsem s manipuliranjem javnega mnenja in na- menom pridobitve in ohranitve oblasti.

Ta argument uporablja instrumen- talizem kot teorijo etničnih konfliktov, vendar so tudi druge teorije etničnosti na kratko predstavljene v prvem delu član- ka. Argumentacija v drugem delu članka temelji na analizi oblikovanja nacionalnih držav in pojavnosti nacionalizma na zahod- nem Balkanu. Avtorica pojasnjuje neizo- gibnost dezintegracije socialističnih fe- deracij in ustanovitve neodvisnih držav in skozi empirične raziskave dokazuje, da pred vojno etnično sovraštvo ni bilo do- minantno, medtem ko je bil nacionalizem izjemno močan in je nenazadnje postal glavna alternativa propadajočemu social- izmu.

Konec prihodnjik

Bogata dejavnost SKD Igo Gruden

SKD Igo Gruden iz Nabrežine nudi svojim članom raznolike dejavnosti. Vse potekajo v Kulturnem domu zraven cerkve, torej sredi vasi:

- **ZBOROVSKO PETJE:** trije pevski zbori (otroški, deklški in mešani)
- **REKREACIJSKA TELOVADBA:** joga, pilates in kinezis
- **GLEDALIŠČKA MLADINSKA SKUPINA**
- **JEZIKOVNI TEČAJI ANGLEŠČINE IN SLOVENŠČINE**
- **PRAVLJIČNE URICE** za najmlajše
- **RAZSTAVE** v dvorani in v Kavarni Gruden
- **DRUŠTVENI IZLET**
- **PRIREDITVE IN KONCERTI**
- **BOŽIČNI SEJEM**
- **PAZNIK SV.ROKA**
- **PREDAVANJA, PREDSTAVITVE KNJIG**

Nekatere dejavnosti uspešno delujejo že veliko let, druge so nastale pred kratkim. V lansk sezoni pa so se prvič, a odlično obnesle

Pravljice urice

V sodelovanju s Knjižnico iz Komna je društvo povabilo k sodelovanju gospo Marijo Umek, ki pripoveduje, bolje rečeno animira, pravljico za najmlajše otroke. Povabljeni so otroci iz vseh štirih slovenskih vrtcev v občini in prva dva razreda osnovnih šol. Srečanja so enkrat mesečno ob sobotah popoldne. Na vsako srečanje prihaja vedno več otrok in staršev. Po pravljici so vsi povabljeni, da izdelajo kako preprosto ročno delo, ki ga potem ponosno nesejo domov. Na teh srečanjih si lahko tudi sposojajo knjige, ki jih pri-

zadefna knjižničarka prinese s sabo iz Komna.

Naslednja Pravljica urica bo v soboto, 25. septembra, ob 15.30 v dvorani Kulturnega doma »Igo Gruden« v Nabrežini.

Društveni izlet

Enkrat na leto, navadno v septembru, priredi društvo izlet za svoje člane in prijatelje. Lani je bil nepozaben spust s splavom po Dravi, še prej so društveniki obiskali Rezijo, Slovensko Istro, Benečijo. Za letos se napoveduje izlet na Koroško in sicer v Ziljsko do-

lino, ki je nam najmanj znana pokrajina te dežele. Gospa Pepca Druml bo v jutranjih urah vodila izletnike v Vrata, Zaholmc in Bistrico, kosilo bo v slovenski gostilni Alte Post v Ziljski Bistrici, popoldne pa nas bo gospodar gostilne spremljal z avtobusom skozi vasi, kjer se še govori slovensko (Šmohor, Noč itd.).

Izlet bo v nedeljo, 5. septembra, cena je 35,00 €, vpisovanje v trgovini Kosmina (tel. 040-200123) in v društveni Kavarni.

110-letnica nabrežinskega pevskega prapora

Deset let je že minilo, odkar je bil ob svoji stoletnici (razvite je bilo 9. 9. 1900) prvič izpostavljen v Nabrežini dragoceni pevski prapor, za katerega se je mislilo, da je izgubljen. Čisto slučajno so ga dobili na podstrešju kromberškega gradu, ko so prenavljali streho, in nihče ne ve povedati, kako je prišel tja, da je tam čakal skrit pred fašisti, pred vojnami in drugimi strahotami prejšnjega stoletja. Pomembno je, da je ostal nepoškodovan, čudovit v svojih barvah in zlato-srebrnih vezeninah. Trije dragoceni trakovi, ki mu pripadajo, so šli v begunstvo po drugi poti, v Ljubljano in so danes hranjeni v Na-

Prapor
pevskega
društva
Nabrežina

rodnem muzeju, medtem ko je prapor shranjen v Goriškem muzeju.

Za letošnjo obletnico se pripravlja posebna prireditve, na katerem bo izobešen prapor s pripadajočimi trakovi. Slavnostni večer bo v soboto, 11. septembra.

SKD Igo Gruden: razstave ob praznovanju sv. Roka

V prostorih SKD Igo Gruden je v sklopu praznika sv. Roka še na ogled kar pet zanimivih razstav, ki jih je ob priložnosti postavilo društvo.

V veliki dvorani v pritličju bo etnografska razstava o poljedelstvu in poljedelskem orodju iz naših krajev. V Radovičevi sobi v prvem nadstropju bodo tri razstave domačih zbirateljev in modelarjev. Nadja Ščuka je pripravila razstavo jajc z vsega sveta pod naslovom Od lupine do dragulja. Edo Crociati ima razstavo z naslovom Zbirateljstvo in modelarstvo, zgodba o preteklosti in prikazuje svojo zbirko modelov, ki jih je sam sestavil. Franco Corbato pa razstavlja instalacije iz ostan- kov starega železa, ki jih je sam oblikoval, pod naslovom Zanimivosti in domišljija iz odpadle kovine. V drugem nadstropju razstavlja naivec Claudio Clari svoja olja na steklu in na platnu. Istočasno pa se v kavarni Gruden nadaljuje razstava grafik Franke Kovačič.

Razstave so na ogled še danes in jutri od 10. do 12. ure in od 18. do 22. ure.

agenda

MEDNARODNI NATEČAJ POEZIJE »SLEDI-TRACCE«

Zveza slovenskih kulturnih društev razpisuje Mednarodni natečaj poezije "Sledi-Tracce" 2010, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta 2010. Razpisni pogoji so na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV

priraja v nedeljo, 12. septembra 2010, ob 80. obletnici ustrelitve bazoviških junakov, proslavo na bazoviški gmajni. Poleg združenih mešanih pevskih zborov bo ob priliki nastopal mladinski priložnostni pevski zbor pod vodstvom Aleksandre Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetega leta starosti. Vaje združenih mešanih pevskih zborov in mladinskega pevskega zbora bodo 2.9., 3.9., 8.9., 9.9. in 10.9. ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Letos bodo združeni mešani pevski zbori zapeli pesmi Žrtvam, Vstajenje Primorske in Lipa. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD.

NEKDANJI UDELEŽENCI MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE VUZENICA-PORABLJE-KOROŠKA-ITALIJA!!!

Ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli sodelovali, na jubilejna praznovanja in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Med pobude ob priložnosti bo tudi Slovenski večer ob 40-letnici KLKM Vuzenica z odprtjem likovne razstave. Udeleženci bodo prejeli jubilejni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo Türk. Ostale informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE

GORNJICE V Larnjic

Obveščamo, da je zbor udeležencev Poletnih ustvarjalnih delavnic ZSKD v ponedeljek, 23.8. ob 7.45 na Trgu Oberdan v Trstu, ob 8.40 na parkirišču restavracije »da Tommaso« v Gabrijah (GO). Delavnice se zaključijo v soboto, 28.8., ko bo ob 11. uri zaključna prireditve za starše.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

www.zskd.eu

Zaključni koncert 5. junija letos. Na sliki MePZ Igo Gruden in DPZ Kraški slavček

MoPZ V. Mirk na gostovanju v Brežicah

V zadnji soboti v maju so se pevci moškega pevskega zbora Vasilij Mirk s Proseka in Kontovela podali na izlet v Brežice, kjer se je odvijalo letošnje srečanja štiripetdesne detelice. Letošnjo izvedbo so kot že rečeno gostili pevci in pevke iz Kulturno Umetniškega Društva Brežice, ki skupaj z našimi pevci ter Mepz Svoboda iz Stražišč pri Kranju ter Mepz Zarja iz Železne Kaple na avstrijskem Koroškem tvorijo in soustvarjajo srečanje zborov, ki je letos slavilo že svojo 38. obletnico izvedbe.

Poudariti moramo, da je zbor, po več kot dveh desetletjih zaradi delovnih obveznosti, zapustil dirigent Miran Žitko, tako da je v letošnji sezoni vodenje pevskega sestava prevzel mlad in nadarjen dirigent Marko Sancin, zboru obenem že več let sledi domači glasbeni pedagog Aljoša Starc, ki je zbor vodil tudi na letošnji izvedbi festivala.

Gostujoči zbor iz Brežic je naše pevce sprejel v središču mesta ter jih popeljal na zanimiv ogled ekološke kmetije Černelič v Dečnem selu pri Artičah. Po krajšem ogledu nasadov raznovrstnih povrtin in sadja so pevce pogostili z okusnim golažem v kruhovem lončku ter z doma spečenimi sladicami in domačii jagodami, vse pa je bilo zalito z domačo belo kapljico in tipičnim cvičkom.

Po okrepčilu so se pevci podali na sprehod z ogledom zidanic v bližnjih gorah, kjer so jim gostje postregli z izvrstnim suhim sadjem ter slanimi rogljički, gostje pa se niso mogli izogniti, da bi skupaj zapeli nekaj pesmi s spremljavo kapljice cvička.

Po ogledu so se zbori vrnili v Brežice in se preselili v Brežiški grad ter se posvetili posameznim in skupnim vjam ter pripravam na večerni koncert. Slednji se je odvijal kot običajno v viteški dvorani brežiškega gra-

du, ki slovi po izjemi akustiki, kar so lahko preverili pevci sami ter številni poslušalci.

Program koncerta, ki se je začel ob 19.30, so oblikovali vsi pobrateni pevski zbori. Pesmi, ki so jih dirigenti zbrali so bile raznovrstne, od narodnih, do verskih ter umetniških. Mopz Vasilij Mirk je pod taktirko vsestranskega glasbenika prof. Aljoše Starca zapel tri pesmi: Vrabčevo Sinoči me dekle je vprašalo, Adamičevo Vse najlepše rožice ter Prackovo Predraga lahko noč. Koncert je sklenil venček pesmi, katere izvajajo skupaj vsi zbori in sicer: Gobčevo Bratje zapojmo, Hajdrihovo

Jadransko morje, Aljaževo Triglav, Vrabčevo Dober večer in pa Osamovo Slovenijo v svetu.

Koncert sta obogatila tudi slavnostni govor ministra za Slovence v zamestvu in po svetu Boštjana Žekša ter poseg gosta proseških in kontovelskih pevcev, predsednika tržaškega pokrajinskega sveta ter kulturnega delavca in vnetega pevca Borisa Pangerca. Slednji je Ministra in ostale pevce ter občinstvo povabil v naše kraje, točneje v prenovljenem kulturnem hramu na Proseku, kjer se bo v naslednjem letu odvijalo 39. srečanje štiripetdesne deteljice.

OB 50. LETNICI SMRTI

Goriški skladatelj Emil Komel in njegova glasbena dediščina

Že dejstvo, da ni mogoče v prostih Trgovskega doma v Gorici prirediti spominski trenutek plodnemu goriškemu skladatelju, dirigentu in učitelju Emilu Komelu, je dovojni zgovorno dejstvo kakšna je v Gorici zavest po skrbi za celovito zgodovino in identiteto mesta.

Kljub temu pa se ob 50. obletnici smrti te pomembne goriške osebnosti le nekaj premika. Silvan Krševan, ravnatelj SCGV, ki nosi ime goriškega skladatelja, je v Novem glasu iz dne 29. julija 2010 nazorno povedal »Bil je referenčna točka za ves prostor. Poučeval je v semenišču, pri uršulinkah, no-terdankah, že na začetku 20. stoletja pa v elitni šoli v Trgovskem domu, v Pevskem in glasbenem društvu, ki je bila prva taka šola po ljubljanski Glasbeni matici. Na svojem področju je bil strokovnjak, kakršnega ni bilo daleč naokrog.« Ob tem pa je še poudaril, da je bil Emil Komel vsestransko predan glasbi in se ni pri tem omejeval le na slovenske kroge, temveč je svoje znanje razdal tudi pri vodenju italijanskih in furlanskih zborov. Kljub temu pa je moral trpeti za revščino in ni bil še deležen primernega priznanja.

Emil Komel (kot je zapisano v Primorskem slovenskem biografskem leksikonu) se je rodil 14. februarja 1875 v Gorici in umrl 14. avgusta 1960, natanko pred 50 leti. Svojo glasbeno nadarjenost je dobil v družinskem krogu, saj je imel za očeta vadniškega učitelja in glasbenika Mihaela Komela. Z njegovo pomočjo je Emil Komel orglal že kot osemletni deček. Svoja glasbena učitelja sta bila še prof. Gasteiger (klavir) in Danilo Fajgl (harmonija, kontrapunkt in kompozicija). Na Dunaju je dopolnil študij kompozicije

(1895) in se izpopolnil v gregorjanskem koralu v Rimu (1896). Leta 1898 je dopolnil glasbeni študij na Dunaju, kjer je opravil državni izpit iz glasbe.

Takoj ko se je vrnil na Goriško je začel poučevati glasbo in zaradi uspešnosti zelo zaslovel. To ga je privedlo do imenovanja za stalnega pevovodjo Pevskega in glasbenega društva v Gorici (1901), ki je pozneje postalo podružnica ljubljanske Glasbene matice. Leta 1902 se je v Gorici ustanovila društvena glasbena šola, kjer je Emil Komel prevzel pouk klavirja, orgel in glasbene teorije. Vse to je obdržal do leta 1958 (s premorom med leti 1927-1945).

Med fašističnim režimom, ko je bilo društveno delovanje prepovedano in Trgovski dom izprazen, se je preživljal s privatnimi lekcijami. Aktivno se je udeleževal v cerkvenih krogih, kjer je bilo še mogoče gojiti glasbo tudi s slovensko besedo.

Posebno bogato je njegovo delovanje po drugi svetovni vojni, ko je napisal veliko skladb, tako z ljudsko kot s cerkveno vsebino. Pomemben je tudi koncert, ki ga je Emil Komel, takoj po drugi svetovni vojni, organiziral v

spomin na pesnika Simona Gregorčiča. V tej priložnosti je sestavil pesem poimenovano Goriškemu slavčku.

Danes po njem deluje SCGV Emil Komel, ki je imel svoj sedež najprej v stavbi na Placuti, sedaj pa se nahaja v sklopu Kulturnega centra Lojze Bratuž. Poimenovanje glasbene šole po goriškem skladatelju Emilu Komelu je prav tako zamisel ravnatelja Krševana, ki je ta predlog iznesel leta 1988 in je dobil podporo takratnega predsednika društva Viktorja Prašnikarja. Kot je ravnatelj Krševan povedal: »Napravili smo dolžno dejanje. To kar označuje Komela, njegov pogled

na svet in na glasbo, je potem postalo tudi nekako vodilo naše šole. V zgled nam je ostala njegova odprtost do prostora, v katerem je živel, in njegova predanost glasbi, čisti umetnosti, ki spregovori v svoji polnosti, ki ni v službi nikogar.« (Novi glas, 29. julij 2010).

ALOJZ REBULA

V pričakovanju na 45. Drago

Petek, 3. septembra

Letošnja Draga se začne s temo, ki ne bi mogla biti bolj uglasena z njenim poslanstvom: prihodnost manjšine. Prihodnost, ki je toliko kot zvestoba. Ne politika ne gospodarstvo, ampak zvestoba: ta pa je drža duha.

Sobota, 4. septembra

Zaradi poroke v sorodstvu sem se moral odpovedati predavanju Bojana Pavličiča Južni sokol, priča slovenske prisotnosti v razvijajočem se Trstu.

Težko sem se mu odpovedal iz dveh razlogov: prvič zaradi pomembnosti teme ob stoletnici ustanovitve domovinske organizacije sredi prejšnjega stoletja v Trstu. Drugič zaradi kulturne kvalitete predavatelja, enega najbolj humanistično profiliranih ljudi v nekatoliškem taboru.

Nedelja, 5. septembra

Po maši msgr. Oskarja Simčiča, vikarja za slovenske vernike goriške nadškofije, v predavateljskem šotoru sedim ob Stanetu in Vinku (roman mu ni všeč, da mi začetek svojega).

Na vrsti je predavanje mag. Matije Ogrina Slomšek in vprašanja sodobne slovenske kulture. Bistveno vprašanje: koliko je Slomškov pogled na vero in kulturo relevanten za sodobno slovenstvo? Predavatelj razvije temo zelo dobro in poglobljeno.

Pri kosilu na prostem sem v družbi Jožeta Horvata in dr. Janežiča.

Ideja o predstavljanju novih knjig med pokosilskim odmorom je zanimivosti Drage v prid.

Na popoldanskem predavanju nastopi odgovinar dr. Vasko Simoniti s temo Med zgodovino in sedanjostjo. Predavatelj daje primer intelektualne kvalitete, živahen je in samozavesten. Kakšno rezervo imam do njegovega navajanja naših literarnih mitov.

Iz knjige Alojz Rebula, Pod vrhom tisočletja, Dnevnik 1996-1999, Mladika, Trst 2009.

POGOVOR Z BOŽIDARJEM TABAJEM

45 let gledališkega delovanja dramskega odseka PD Štandrež

Dramski odsek PD Štandrež je letošnjo sezono 2009/2010 sklenil z odmevnim uspehom letošnjega gledališkega projekta, s katerim so na oder postavili veseloigro »Gugalik« srbskega avtorja Novaka Novak. S to igro je bila gledališka družina iz Štandreža povabljen na sklepni del 49. Linhartovega srečanja – Festivala gledaliških skupin Slovenije 2010, ki bo potekalo v Postojni od 7. do 9. oktobra. Štandreška skupina bo nastopila v soboto, 9. oktobra ob 15.00. Festival je v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

V ta namen smo se nekoliko pogovorili z Božidarjem Tabajem, ki je duša gledališke dejavnosti v Štandrežu.

Kako ocenjujete ta dodatni uspeh vaše ljubiteljske gledališke dejavnosti?

Gledališka dejavnost v Štandrežu je zaživela od vsega začetka, od kar smo leta 1965 ustanovili PD Štandrež. Že takoj smo ugotovili, da je za društveno delovanje zelo pomembna tudi gledališka dejavnost, ki je v Štandrežu postala že prava tradicija. Sam sem odgovoren za društveni gledališki odsek že od vsega začetka in prepričan sem, da je to kar smo v 45 letih skupaj ustvarili pomembno za celotno našo vaško skupnost.

liti vsem, ki sodelujejo v naši dramski skupini, saj vse to delajo prostovoljno in imajo resnično prepričanje, da ni samo za zabavo ampak za ohranjanje in razvoj naše skupnosti v Štandrežu in v širši okolici.

Taka povabila, kot je Linhartovo srečanja, pa so pomembna tudi zato ker se lahko tam veliko novega naučiš od drugih nastopajočih skupin. Vedno je trebat kaj »ukrasti«.

Kako skrbite za vaš gledališki ansambel? Imate naraščaj med mladimi?

To je pomembno vprašanje. S tako dejavnostjo kot se je razvila pri nas je potrebno imeti stalno skrb za igralce. Seveda pa to ne pride kar ta-

Iz leta v leto načrtujemo našo dejavnost, brez, da bi si pri tem postavljali določene cilje, kar se tiče tekmovanj. Pri izbiri iger upoštevamo to kar so sposobnosti našega gledališkega ansambla in to kar so pričakovanja naše publike. Ko je odrsko delo postavljeno pa se skušamo odzvati vsakemu povabilu.

Udeležba na sklepni del 49. Linhartovega srečanja pa je le nekaj pomembnega?

To vsekakor in mi smo zaradi tega zelo zadovoljni in ponosni na naše delo. Pri tem se tudi želim zahva-

ko. Prav zaradi tega smo letos začeli z nastopi tudi na mladinskem področju. Naša mladinska gledališka skupina, ki trenutno šteje 6 članov (od 14. do 20. leta starosti) je tudi čez leto zelo dobro delala. Priznanje za to je bilo povabilo na Vizije – Festival mladinskih gledaliških skupin Slovenije 2010, ki je potekal v Novi Gorici od 21. do 23. maja 2010, kjer so naši mladi nastopili sicer izven konkurence, a kljub temu jim je to bilo v pomembno potrditev za njihovo delo.

Hvala za pogovor.

i.nformacije

Zdrženje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovut@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 370846, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Zdrženje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: zcpz_go@libero.it

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA - V veliki meri tudi zaradi nestabilnega vremena

Velikošmarni konec tedna brez pretirane prometne gneče

Na avtocesti A4 vrste le pri Moščenicah in na cestninski postaji pri Latisani

TRST - Na cestah in avtocestah v Furlaniji-Juljski krajini včeraj ni bilo posebne gneče. Promet je bil sicer gost, vendar tekoč, tako da na najbolj vroči točki, pred cestninsko postajo v smeri Trsta na Moščenicah, kolona vozil v dopoldanskih urah ni presegla pet kilometrov. Popoldne se je promet razredčil, tako da se je vrsta skrajšala na kak kilometer. Prometna policija je poročala tudi o upočasnitvah prometa in vrstah v nasprotni smeri, torej iz letovišč ob severnem Jadranu proti avtocesti Trst-Benetke. Največ gneče je bilo na cestninski postaji pri Latisani, kjer se na avtocesto usmerja promet iz Lignana.

Promet na deželni cestni mreži je bil včeraj vsekakor manj gost od pričakovanih, k čemur je svoje prispevalo tudi slabo vreme. Marsikateri turist se je namreč zaradi dežja in ohladitve odrekel kratkim počitnicam na plaži, ki jih je imel v programu za ta praznični konec tedna. Tisti, ki so počitnice končali z današnjim dnevom, pa so zaradi slabega vremena v številnih primerih anticipirali vrnitev, še posebno, če so bili gostje v istrskih avtokampih.

To je tudi glavni razlog za dolge kolone vozil, ki so se iz Hrvaške včeraj valile proti Sloveniji. Kot je poročala slovenska agencija STA, ki kot vir navaja Hrvaški avtoklub (HAK), je bila najdaljša, kar 16-kilometrska kolona na tako imenovanem istrskem ipilonu proti mejnim prehodoma Dragonja in Sečovlje. Pred cestninsko postajo Mirna v smeri proti Sloveniji je nastala osemkilometrska vrsta vozil.

O kolonah in občasnih zastojih so poročali tudi za avtocesto med Zagrebom in hrvaško-slovenskim mejnim prehodom Gruškovje. Po navedbah HAK je bil sicer promet včeraj povečan na vseh glavnih cestah v Hrvaški, do zastojev pa je prihajalo predvsem v bližini turističnih središč in trajektnih pristanišč na Jadranu.

Na avtocesti Split-Zagreb so včeraj nastajali zastoji pred cestninsko postajo Lučko v smeri proti Zagrebu, zaradi prometne nesreče v predoru Sveti Rok pa se je močno zgostil promet med razcepom Posedarje in predorom. Občasne kolone so nastajale tudi na otoku Krk proti mostu na ta kvarnerski otok.

Včeraj je bilo treba za izvoz z avtoceste pri Moščenicah čakati neprimerno manj kot teden nazaj

ARHIV

PORDENON - Utemeljitev obsodbe na dosmrtni zapor

Oče je svojo hčerko Sano ubil na premišljen in skrajno krut način

PORDENON - Kataoui Dafani je ubil svojo 18-letno hčerko Sano zato, ker »je hotel ohraniti navidezno dostojanstvo« in ne iz verskih razlogov. Tako je v včeraj objavljeni utemeljitvi obsodbe na dosmrtni zapor za morilca lastne hčerke zapisala sodnica Patrizia Botteri, potem ko se je 14. avgusta sodni proces po hitrem postopku končal z obsodbo 45-letnega maroškega državljana Dafanija na najvišjo možno kazen. Dafani, ki bil v Azzanu decimu zaposlen kot kuhar, je svojo hčerko ubil z nožem 15. septembra lani.

V 31 tipkanih strani dolgi utemeljitvi obsodbe je sodnica zelo podrobno pojasnila vzroke za tako strogo kazen (ki jo je zahtevala tudi javna tožilka Maria Grazia Zaina) kljub procesu po skrajšanem postopku, ki sicer mogoča skrajšanje kazni za tretjino.

SANAA DAFANI

KATAOUI DAFANI

Sodnica namreč ni izključila obtežilne okoliščine premišljenosti delikta, zraven pa je izpostavila krutost umora, ki daje sklepati na »posebno perfidno naravo, brez najosnovnejšega smisla za človeško pieteto«. Patrizia Botteri je prepričana, da je Dafani delikt izvedel z »razjarjenim besom« in da umor naklepal že ves teden, kot je sam priznal v avtomobilu karabinjerjev nekaj mi-

nut po aretaciji. Moški, tako sodnica, je hotel ubiti hčerko, ki jo je dolgo iskal na »odločen, luciden in premišljen način«, potem ko je Sanaa zapustila družino in se odselila k zaročencu Massimu Di Biasiju. Dafani je bil pod močnim vplivom moralne sodb svojih sodarodnjakov in negativnega mnenja, ki naj bi ga ti imeli zaradi Sanine odločitve o življenju v zunajzakonski zvezi.

NATEČAJ - Evropska prestolnica kulture

Maribor v letu 2012 z novo podobo mestne vedute

MARIBOR - V Umetnostni galeriji Maribor (UGM) je veliko pozornost pritegnila razstava idejnih rešitev z mednarodnega arhitekturnega natečaja za ureditev nabrežja Drave, novo zgradbo UGM in novo brv Lent-Tabor. Projekti naj bi se do leta 2012 materializirali v novi podobi glavne mestne vedute in Maribor zaznamovali kot kulturno prestolnico Evrope.

Gradnja nove zgradbe UGM naj bi se začela februarja 2011, končana pa naj bi bila do septembra 2012. Vrednost projekta je ocenjena na 19,56 milijona evrov.

Gradnja nove brvi za pešce in kolesarje naj bi se začela v prvi polovici leta 2011 in naj bi trajala do začetka leta 2012. Vrednost projekta je v tem primeru ocenjena na 2,98 milijona evrov.

Na obsežni razstavi, ki je zapolnila prostore UGM od tal do stropa, je predstavljenih 400 idejnih rešitev, pod katere so se podpisali arhitekti iz 50 držav. Natečaj je mariborska mestna občina razpisala pod okriljem Mednarodne zveze arhitektov, zmagovalce pa so razglasili že v začetku aprila.

Za celovito ureditev nabrežja med Vodnim in Sodnim stolpom na levem bregu Drave in Studenskega obrežja reke v območju med Naravnega in Železnikim mostom na desnem bregu reke je bila izbrana skupina arhitektov iz Rima. Dravsko nabrežje so si zamislili kot z lesom in kamnom tlakovano promenado ob vodi z mestno plažo in prostori za druženje, rekreacijo in različne prireditve.

Za novo zgradbo UGM, ki bo stala na Lentu poleg tržnice, je prispelo več kot 200 idejnih rešitev. Po mnenju komisije sta najboljšo rešitev predstavila madžarska arhitekta Tamas Levai in Agnes Joszai z razstavnimi prostori znotraj bele organske lupine, postavljene na prosoben galerijski parter s prostori za otroke, knjižnico, barom in restavracijo.

Novo brv za pešce in kolesarje med Lentom in Taborskim nabrežjem, kjer je nekoč stal srednjeveški most, pa bodo gradili po načrtih španskih arhitektov Burgos&Garrido, ki sta predlagala ukrivljeno konstrukcijo, ki dopolnjuje stari jekleni most poleg nje.

KRIMINAL - Ocena predsednice hrvaške vlade Kosorjeve

»Afera Hypo je gnojni tur«

Sporni posli te avstrijske banke naj bi po trditvah nekaterih vodili tudi do Iva Sanaderja

ZAGREB - Hrvaška premierka Jadranka Kosor se je včeraj odzvala na petkovo aretacijo nekdanjega predsednika uprave avstrijske banke Hypo Group Alpe Adria Wolfganga Kultererja. "Za nas je zelo pomembno, da se ta, slikovito rečeno, gnojni tur končno odpre in da vidimo, za kaj gre," je za hrvaško javno televizijo HTV ocenila Kosorjeva. Kot je še zatrdila, bodo temu primeru v Zagrebu posvetili posebno pozornost, pri razkrivanju celotne zadeve pa bodo po njenem prepričanju pomagale vse hrvaške institucije, tudi tožilstvo. "Verjamem, da bomo lahko tokrat relativno hitro dobili odgovor," je še dejala. Kosorjeva je tako prva visoka predstavica Hrvaške, ki se je odzvala na afero banke Hypo Group Alpe Adria, ki naj bi bila povezana tudi v sumljive posle na Balkanu in v katere naj bi bilo vpletenih več vidnih hrvaških poslovnežev, politikov in lokalnih veljakov, med njimi bivši premier Ivo Sanader.

Kultererja, ki ga v Avstriji preiskujejo zaradi suma poneverbe, so v

JADRANKA KOSOR

IVO SANADER

petek po navedbah tožilstva aretirali zaradi begosumnosti, nevarnosti vplivanja na priče in ponovitvene nevarnosti. Koroško banko Hypo je vodil v letih 1992-2006. Novembra 2008 je bil zaradi prirejanja bilanc že obsojen na denarno kazen v višini 140.000 evrov, v minulih mesecih pa so ga pravosodni organi pod drobnogled vzeli še zaradi sumljivih poslov na Balkanu, pri čemer je bil postavljen sum pranja denarja.

Nekdanji prvi mož banke je bil udeležen pri prodaji večinskega deleža Hypo Group Alpe Adria s strani deže-

Türk in Josipović: Odnosi med državama vedno boljši

LJUBLJANA - Predsednika Slovenije in Hrvaške Danilo Türk in Ivo Josipović sta se v petek zvečer s soprogama v ljubljanskem Cankarjevem domu udeležila koncerta orkestra Mariinskega gledališča. Pred koncertom sta predsednika poudarila, da so odnosi med državama vedno boljši. Slovenski predsednik Türk je v izjavi za medije poudaril, da je v zadnjih mesecih razvoj odnosov med državama izredno pozitiven. Ob tem je poudaril, "da bodo danes uživali ob izjemnem umetniškem dogodku". Po njegovem mnenju "umetnost, predvsem glasba, močno zbližuje narode in države". "Odnosi so vedno boljši in tako je med sosedi tudi prav," pa je poudaril tudi hrvaški predsednik Josipović, ki upa na še boljše odnose v skupni evropski prihodnosti.

V FJK strožji nadzor prometa ob koncih tedna

TRST - Prometna policija je v avgustu postavila pod drobnogled celotno cestno mrežo v Furlaniji-Juljski krajini, in to tudi z izrednimi kontrolnimi akcijami, ki so usmerjene predvsem v preprečevanje nevarnega pojava vožnje pod vplivom alkohola ali mamil. Ob koncih tedna 1., 7. in 8. avgusta ter v noči na včeraj, torej v kritičnih fazah počitniške prometne gneče, je prometna policija zabeležila naslednjo »bero« svojih kontrol: pri 838 kontroliranih voznikih sta bila ugotovljena 102 prometna prekrška, zaseženih je bilo pet vozil, odvzetih 27 vozniških dovoljenj in tri prometna dovoljenja zaradi neopravljene revizije vozila. Od omenjenih 102 prekrškov jih je 22 odpadlo na vožnjo pod vplivom alkohola (tri so bile ženske), pet na vožnjo pod vplivom mamil, tri globe pa so bile izdane zaradi nevarne vožnje.

Začel se je 55. koroški turistični teden

ČRNA NA KOROŠKEM - S prireditvijo Ogenj v Alpah in odprtjem razstave del koroških klekljarij se je v petek zvečer v Črni na Koroškem začel 55. koroški turistični teden. Ena najstarejših tovrstnih prireditev v Sloveniji bo v desetih dnevih obiskovalcem ponudila nekaj čez 50 različnih prireditev.

Tako kot vsako leto doslej bo tudi letos osrednji dogodek celodnevni kramarski sejem, ki bo v središču Črne potekal danes. Turistični teden v Črni, ki ponuja številne zabavne, kulturne in športne prireditve, se bo zaključil v nedeljo, 22. avgusta, ko bodo v Črni med drugim gostili mednarodno srečanje folklornih skupin.

le Koroške nemški regionalni banki Bayern LB leta 2007. Bayern LB naj bi pokojnega koroškega deželnega glavarja Jörga Haiderja pri tem podkupila, Koroška pa naj bi ob prodaji zamolčala, da naj bi bila banka vpletena v številne tvegane naložbe in sumljive posle v srednji in vzhodni Evropi ter na Balkanu. Banko, ki je zašla v hude finančne težave, so decembra lani podržavili, da bi jo rešili pred bankrotom. Njeni lastniki Bayern LB, avstrijska dežela Koroška in grška zavarovalnica Grawe so državi predali svoje deleže. »(STA)

PAKISTAN - Državo prizadele katastrofalne poplave

Brez strehe nad glavo ostalo 20 milijonov ljudi

Mrtvih približno 1600 - Na Kitajskem dan žalovanja za 1150 žrtvami zemeljskih plazov

ISLAMABAD - V katastrofalnih poplavah, ki so prizadele Pakistan, je po ocenah pakistanske vlade brez strehe nad glavo ostalo okoli 20 milijonov ljudi, je včeraj v televizijskem nagovoru ob dnevu neodvisnosti dejal pakistanski premier Jusuf Raza Gilani. Povedal je še, da so narasle vode uničile za več milijard dolarjev kmetijskih pridelkov, odnesle številne mostove in poškodovale mnoge ceste. Uničena je tudi energetska infrastruktura.

Zaradi naravne katastrofe so v Pakistanu odpovedali včerajšnje slovesnosti ob dnevu neodvisnosti, visoki predstavniki države pa so obiskovali najhuje prizadeta območja. Pakistanski predsednik Asif Ali Zardari, ki je tarča ostrih kritik, ker kljub poplavam ni prekinil evropske turnee, je tako včeraj obiskal žrtve poplav v mestu Novšehra na severovzhodu države.

Razmere so bile včeraj najbolj kritične ob reki Ind, ki v provinci Sind ogroža več mest in vasi. Veletok je na nekaterih mestih širok celo do 25 kilometrov, kar je okoli 25-krat več kot običajno ob monsunskem deževju.

Po zadnjih podatkih pakistanskih oblasti je v poplavah umrlo 1393 ljudi, 1985 pa jih je bilo ranjenih. Uničenih je bilo več kot 875.000 hiš. Združeni narodi sicer ocenjujejo, da je najhujša vodna ujma v Pakistanu v zadnjih 80 letih zahtevala okoli 1600 življenj. Pakistan bo spričo poplav in humanitarne katastrofe, ki so jo povzročile, ta konec tedna obiskal generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon.

Pakistanci so po poplavah v vse hujši stiski zaradi pomanjkanja hrane, zdravil in pitne vode. Pakistanski mediji tako že poročajo o napadih na konvoje s humanitarno pomočjo za žrtve poplav v provinci Pandžab.

Na Kitajskem pa bo danes nacionalni dan žalovanja za okoli 1150 žrtvami zemeljskih plazov, ki so minuli konec tedna zaradi silovitega deževja in poplav prizadeli severozahod države. Obласти medtem prebivalstvo na prizadetih območjih opozarjajo na velik pomen higiene, saj se bojijo izbruha bolezni.

Glavna skrb je trenutno oskrba s čisto vodo, saj mediji že poročajo o širjenju grize, ki pa zaenkrat še naj ne bi preraslo v epidemijo. Ker je večina lokalnih virov vode uničena ali preveč onesnažena, so oblasti na območje dostavile mobilne enote za čiščenje vode, s katerimi lahko oskrbijo približno 30.000 ljudi. Koliko ljudi trenutno živi v zakloniščih, sicer ni povsem jasno, saj oblasti v Pekingju govorijo o najmanj 45.000 evakuiranih, lokalne oblasti pa o dobrih 20.000.

V katastrofalnih poplavah je umrlo skoraj 1600 ljudi, povodenj pa je tudi uničila za več milijard dolarjev kmetijskih pridelkov

ANSA

ITALIJA - Politika že pripravlja jesenske strategije

Bossi proti tehnični vladi in z načrti za milanskega župana

RIM - Čeprav so politiki na dopustu, se italijansko politično prizorišče ni umirilo. Poleg možnosti predčasnih volitev, za katere se zavzema vodja Severne lige Umberto Bossi, morajo stranke začeti misliti tudi na spomladanske upravne volitve, na katerih se bodo prenovile uprave vrste pomembnih mest.

»Nemogoče je poravnati nastale zdrahe. V Venetu, Piemontu in Lombardiji so milijoni ligašev naravnost razjarjeni. Ali Berlusconi uspe poravnati spore, ali pa bo treba na volitve,« je bil odločen Bossi, ki je v Pontu di Legnu z novinarji komentiral politično situacijo. O tehnični vladi noče niti slišati, tudi zato, pravi, ker ne bo mogoče najti nikogar, ki bi bil tako »nor«, da bi bil pripravljen voditi morebitno prehodno vlado.

Medtem pa Severna liga pripravlja strategijo za lokalne volitve. Najbolj jo zanima Milan, kjer Berlusconi verjetno ne bo podprl ponovne kandidature županje Letizie Moratti. Liga bi rada tudi Tu-

UMBERTO BOSSI

ANSA

rin, Bologno in celo Neapelj, glede na težave v Ljudstvu svobode, kjer se napad na Finija nadaljuje, pa so Bossijeva pričakovanja precej utemeljena.

Za milanskega župana naj bi bil pripravljen kandidirati sam ligaški vodja, čeprav gre za sedaj le za nepotrjene glasove. Gotova pa je kandidatura Vittoria Sgarbija, ki pripravlja samostojno listo, medtem ko se Demokratska stranka še lovi med sugestivnimi hipotezami o Ferrucci De Bortoliju in Umbertu Veronesiju, njegovi častitljivi starosti nav-

kljub, razpravlja o možnosti še ene kandidature Filippa Penatija in o imenih, kot so Giuliano Pisapia, Giuseppe Civati in Livia Pomodoro.

Za Turin naj bi Severna liga kandidata izbrala s široko sondažo javnega mnenja. Ljudstvo svobodčin se še ogreva, demokrati pa so se spet razdvojili, in to okrog kandidatur Piera Fassina, ki ga podpirajo nekdanji levi demokrati, in Davideja Gariglia, ki bolj ustreza nekdanji ljudski stranki.

Strategije, ki jih politiki pripravljajo pod sončniki, pa bi lahko popolnoma pokvaril razvoj spora med Finijevimi in Berlusconijevimi pristaši. Zgodba s stanovanjem v Monte Carlu se namreč nadaljuje na straneh dnevnika Berlusconijske družine Il Gironale, ki je včeraj objavil račune za opremo stanovanja, ki jih je plačala Finijeva partnerica Elisabetta Tulliani, Fini pa je sodeloval tudi pri izbiri pohištva. Ni torej res, da ni vedel, kaj se je s stanovanjem po prodaji dogajalo, ugotavlja Feltrijev dnevnik.

Z mafijo povezanemu poslovnežu zasegli 800 milijonov evrov

RIM - Italijanska policija je donedavna najuspešnejšemu sicilijanskemu poslovnežu, ki je bil obsojen zaradi povezav z mafijo, danes zasegla 800 milijonov evrov v gotovini in premoženju. Denar in premoženje so policisti zamrznili, potem ko je bil 56-letni Michele Aiello zaradi sodelovanja z mafijo, prevar in korupcije obsojen na 15 let in pol zapora.

Poslovnež je deloval predvsem na področju nepremičnin in zdravstva, povezan pa je bil z mafijsko skupino nekdanjega šefa Cosa Nostre Bernarda Provenzana. Mastno naj bi služil na račun monopola, ki so mu ga zagotavljali člani mafije, ki so poleg tega pogosto vlagali v njegove posle.

Včeraj so karabinjeri Aiello zasegli približno 250 milijonov evrov z različnih bančnih računov, onkološki center v Palermu, šest zdravstvenih podjetij ter podjetij, ki se ukvarjajo z javnimi deli, zemljišča, stanovanja in vozila.

V streljanju v ZDA štirje ubiti, trije ranjeni

BUFFALO - Pred neko restavracijo v mestu Buffalo v ameriški zvezni državi New York je ponoči prišlo do streljanja, v katerem so bili ubiti štirje ljudje, še trije pa so zaradi strelnih ran v bolnišnici.

Streljanje je izbruhnilo okoli 2.30 po lokalnem času, medtem ko je v restavraciji City Grill potekalo poročno slavlje. Zaenkrat še ni jasno, zakaj je do streljanja prišlo kot tudi ne, ali so bili vanj vpleteni ljudje s slavlja. Trije ljudje so ranam podlegli že v restavraciji, eden pa kasneje v bolnišnici. Med ubitimi so trije moški in ženska. Eden od ranjenih je v kritičnem stanju.

Požari v okolici Moskve se umirjajo

MOSKVA - Obsežni požari v okolici Moskve se umirjajo. Število požarov blizu ruske prestolnice se je minulo noč skoraj prepolovilo, ogenj pa tudi drugod po Rusiji divja na vse manjših površinah. Ruske oblasti upajo, da se bliža konec požarov, ki so po zahodni in osrednji Rusiji pustošili več tednov. V ruski prestolnici po padavinah tudi ni več smoga, v katerem se je Moskva dušila v začetku tedna, je pa v zraku še vedno vonj po zažganem.

Ognjeni zublji po besedah ruskega ministra za civilno zaščito Sergeja Šojguja tudi ne ogrožajo več jedrskih objektov. Podatke o požarih blizu jedrskih objektov in na radioaktivno onesnaženih območjih so ruske oblasti sicer dolgo prikrivale javnosti, sredi tedna pa so po pritiskih okoljevarstvenikov naposled priznale, da gori tudi tam.

POLJSKA - Rojstvo Solidarnosti

Trideset let od stavke v ladjedelnici v Gdansk

GDANSK - Pred natančno 30 leti, 14. avgusta 1980, se je v Leninovi ladjedelnici v poljskem Gdansk začela stavka, ki se je s tega mesta ob Baltiku razširila po vsej Poljski, tedanji komunistični režim pa prisilila, da je popustil in pristal na nekatere daljnosežne koncesije, ki so med drugim omogočile rojstvo Solidarnosti.

Po mnenju voditelja legendarnega poljskega sindikata Solidarnost Lecha Walese je bila ta stavka največja zmaga v zgodovini Poljske, "izpeljana mirno in z dognanostjo". "Tudi vsem drugim državam Srednje in Vzhodne Evrope ter sovjetskim republikam smo odprli pot k svobodi," je za poljsko tiskovno agencijo PAP ocenil Walese. Poleg tega niso ponovili napake sovjetskega voditelja Josipa Stalina ali kubanskega Fidela Castra - moči niso zadržali zase, ampak so jo dali "narodu in demokraciji".

Stavka v Leninovi ladjedelnici, ki se je hitro razširila na druga podjetja v državi, se je končala 31. avgusta z dogovorom med komunističnim režimom in stavkovnim odborom, ki so ga sestavljali predstavniki različnih podjetij in panog. Dogovor je občutno razširil pravice in izboljšal položaj delavcev, ne le z gospodarskega ampak tudi političnega vidika. Med drugim so dobili pravico, da ustanovijo neodvisen sindikat - kasnejšo Solidarnost, prvi neodvisni sindikat v t.i. vzhodnem bloku.

Želja ljudi po bolj demokratični obliki komunizma se sicer še več let ni uresničila. Vlada mnoge od svojih obljub namreč ni izpolnila, zato se je konflikt s Solidarnostjo vedno znova zaostroval. 13. decembra 1981 je nato tedanji komunistični voditelj Poljske Wojciech Jaruzelski razglasil vojno stanje in Solidarnost se je morala umakniti v ilegalo.

ITALIJA - CGA Mestre

Italijanske družine vse bolj zadolžene

BENETKE - Povprečna zadolženost italijanskih družin se je decembra 2009 povzpela na 15.930 evrov, kar je za 863 evrov več kot decembra 2008. Podatek izhaja iz raziskave združenja obrtnikov CGA Mestre, ki je vzela v poštev dolžnost v obliki hipotekarnih posojil za nakup stanovanja, posojil za nakup trajnih dobrin (avtomobila, pohištva ipd.) in financiranj za obnovo nepremičnin.

V primerjavi med pokrajinami so najbolj zadolžene družine v Rimu (22.394 evrov), sledijo pa Lodi (22.218), Milan (22.083), Trento (21.644), Prato (21.442) in Como (20.695). Najmanj so zadolžene družine na Sardiniji, kjer povprečni dolg na družino ne presega 7500 evrov, medtem ko so največjo rast dolga v sedmih letih od 1. januarja 2002 do 31. decembra 2009 zabeležili v pokrajini Caserta (+137,4%), sledijo pa ji Chieti (+132,1%), Taranto (+131,3%), Neapelj (+129,7%) in Piacenza (+129,5%). V omenjenih sedmih letih se je povprečna zadolženost družin skoraj podvojila, saj je zrasla za 91,7 odstotka. V istem obdobju se je povprečna inflacija v Italiji povečala za 16,6 odstotka.

Kot je v komentarju o raziskavi povedal sekretar CGA Mestre Giuseppe Bortolussi, so najbolj zadolžene v sedemletnem obdobju predvsem tiste pokrajine, ki imajo najvišje stopnje dohodka na prebivalca, čeprav je hkrati res, da so med zadolženimi tudi številni pripadniki šibkejših socialnih slojev. Veliko dolgov izhaja namreč iz izvedenih naložb, medtem ko je pri povečanju zaposlenosti v lanskem letu slika drugačna. V tem primeru so na vrhu lestvice revne pokrajine na jugu države, kar pomeni, da gre za izrazit učinek zaostritve gospodarske krize.

MJANMAR - Novembra

Združeni narodi pozivajo k izvedbi poštenih in svobodnih volitev

NEW YORK - Potem ko je vladajoča hunta v Mjanmaru v petek sporočila, da bodo v tej državi v začetku novembra potekale prve volitve po dveh desetletjih, so Združeni narodi pozvali k izvedbi poštenega glasovanja in izpustitvi političnih zapornikov.

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je mjanmarsko hunto opomnil, da morajo biti volitve, ki se jih je končno odločila razpisati, kredibilne. Kot bistvenega pomena za spravo in demokratično tranzicijo v državi je Ban izpostavil spoštovanje temeljnih svoboščin za vse državljane ter takojšnjo izpustitev vseh političnih zapornikov, da bodo lahko svobodno sodelovali v političnem življenju.

Najbolj vidna od več kot 2000 političnih zapornikov je opozicijska voditeljica Aung San Suu Kyi, ki je večino od zadnjih 20 let preživel v hišnem zaporu, na tokratnih volitvah pa ne bo smela kandidirati, saj se ji najnovejša kazen izteče šele konec novembra. Njena Narodna liga za demokracijo je sicer leta 1990 prepričljivo zmagala na volitvah, a ji vojaška hunta, ki Mjanmaru vlada že pol stoletja, nikoli ni dovolila prevzeti oblasti.

ZDA so medtem v petek ocenile, da glede na zatiralno politično okolje v Mjanmaru ne obstajajo osnovni predpogoji za izvedbo "vključujočih ali kredibilnih" novembrskih volitev. To je za francosko tiskovno agencijo AFP dejal tiskovni predstavnik State Departmenta Philip Crowley.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20

Tv Kocka: Jaš in Simon

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

Alpe Jadran; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00

Aktualno: Quello che

6.20

15.50, 20.40 Variete: Da da da

7.00

Nan.: 14° Distretto

7.45

Nan.: Lady Cop

8.30

Nan.: La casa del guardaboschi

9.10

Nan.: L'ispettore Derrick

10.00

Aktualno: Linea verde orizzonti estate

10.30

Aktualno: A Sua immagine

10.55

Sv. maša, sledi Angelus

12.20

Aktualno: Linea verde estate

13.30

Dnevnik, sledi Focus

14.00

Glasb.: Grazie a tutti (v. G. Morandi)

16.25

Vremenska napoved in Dnevnik - L.I.S.

16.35

Aktualno: Stessa spiaggia stesso mare

17.30

Nan.: Heartland

18.50

Kviz: Reazione a catena

20.00

Dnevnik in športne vesti

21.20

Nan.: Il commissario Manara

23.20

Dok.: Speciale Tg1 - Documentari

0.35

Dnevnik in vremenska napoved

1.00

Aktualno: Applausi

Rai Due

6.00

Aktualno: Cercando cercando

6.15

Aktualno: Tg2 Storie - I racconti della settimana

7.00

Nan.: Out of practice

7.40

Nan.: Le cose che amo di te

8.00

9.00, 13.00, 20.30, 0.50 Dnevnik

8.20

Nan.: La complicata vita di Christine

9.05

Variete: Tutti con Phineas and Ferb, sledijo risanke

10.30

Dnevnik L.I.S.

10.35

Risanke

10.30

Variete: Art attack

11.15

Variete: Giostra sul 2

12.10

Nan.: Il nostro amico Charly

13.30

Aktualno: Tg2 Motori

13.40

Vremenska napoved

13.45

Film: La libreria del mistero - Libri, ricatti e...biberon (krim., ZDA, '07, r. D. S. Cass, i. K. Martin)

15.15

Film: Damigella d'onore (triler, ZDA, '06, i. L. Purl)

16.45

Variete: Stracult pillole

17.15

Dok.: Abissi

18.00

Dnevnik in vremenska napoved

18.10

Nan.: Squadra speciale Lipsia

18.55

EP v plavanju

20.15

Risanke

21.05

Nan.: Numb3rs

22.40

Nan.: I maestri della fantascienza

23.20

Šport: La domenica sportiva estate

1.00

Aktualno: Sorgente di vita

Rai Tre

6.00

1.40 Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

7.00

Aspettando È domenica papà

7.50

Aktualno: Mamme in blog

8.00

È domenica papà, risanke

9.35

Film: EP v plavanju (kom., It., '45, r. E. De Filippo, P. De Filippo)

11.05

Nan.: Arsenio Lupin

12.00

Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.10

Aktualno: Tg3 Agenda del mondo

12.25

Aktualno: Telecamere

12.55

Aktualno: TGR - Il concerto dii Ferragosto

13.00

Dok.: Correva l'anno - Incontri fatali

14.00

19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.15

Dnevnik

14.30

Dok.: 30 anni (mai) senza Peppino

15.30

EP v plavanju

18.55

0.30 Dnevnik in vremenska napoved

20.00

Variete: Blob

20.20

Aktualno: Pronto Elisir

21.00

Aktualno: Alle falde del Kiliman-giaro - Last minute

23.10

Deželni dnevnik

23.25

Film:Il giardino dei limoni (dram., Nem., '08, i. H. Abbass)

1.25

Fuori orario

Rete 4

6.25

Dnevnik: Pregled tiska

7.05

Nan.: Sei forte maestro 2

9.20

Dok.: Artezip

9.25

Dok.: Vite dei santi

10.00

Sv. maša

11.00

13.30 Aktualno: Pianeta mare

11.30

Dnevnik

12.00

Aktualno: Melaverde

14.00

Aktualno: Donnavventura

15.35

Film:Totò contro Maciste (kom., It., '61, r. F. Cerchio, i. Totò, N. Taran-to)

16.00

22.15 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

17.15

Film: Il terrore corre sul fiume (pust., ZDA, '59, i. G. Scott)

18.55

Dnevnik in vremenska napoved

19.35

Film: Il commissario Cordier - Spari oltre la porta (det., Fr., '96)

21.30

Film: Il secondo tragico Fantozzi (kom., It., '76, r. L. Salce, i. P. Villaggio, A. Mazzamauro)

23.45

Film: Ricchi, ricchissimi...praticamente in mutande (kom., It., '82, r. S. Martino, i. E. Fenech)

2.05

Film: Quando le donne avevano la coda (kom., It., '70, r. P. Festa Campanile, i. G. Gemma)

Canale 5

6.00

Pregled tiska

7.55

Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved

9.05

Nan.: Finalmente arriva Kalle

10.45

Motociklizem: VN Češke Republike

13.00

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

15.00

Šport: Fuori giri

16.00

Nan.: Piper

18.00

Film: Troppo belli (kom., It., '05, r. U.F. Giordani, i. C. Vitagliano)

20.40

Aktualno: Bikini

21.20

Film:13 a tavola (kom., It., '04, r. E. Oldolini, i. G. Giannini)

23.30

Film: Footsteps (triler, ZDA, '03, r. J. Badham, i. C. Bergen)

1.30

Nočni dnevnik in Pregled tiska

Italia 1

6.25

Nan.: La tata

7.00

Nan.: Ned - Scuola di sopravvivenza

7.40

Risanke

10.50

Aktualno: Match

11.25

Nan.: Knight rider

12.25

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

13.00

Nan.: 'Til death - Per tutta la vita

13.30

Film: Paradise (pust., ZDA, '81, r. S. Gillard, i. W. Aames)

14.50

17.15, 20.25, 22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

15.30

Film: L'Arca di Noè (dram., ZDA, '99, r. J. Irvin, i. J. Voight)

19.00

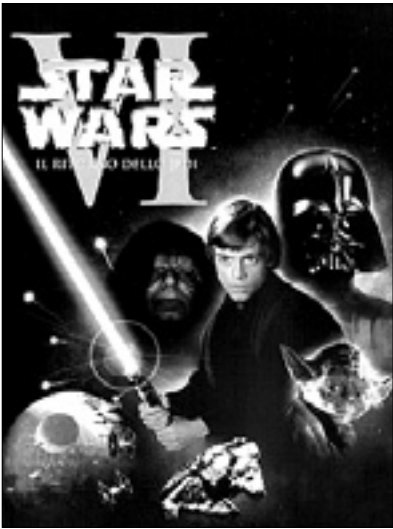
Nan.: Tutto in famiglia

19.25

Film: Scuola di polizia 5 - Destinazione Miami (kom., ZDA, '88, r. A. Myerson, i. G. Gaynes)

21.10

Film: Star Wars: Il ritorno dello Jedi (fant., ZDA, '83, r. R. Marquand, i. M. Hamil)

23.55

Nan.: Eli Stone

0.45

Nan.: Journeyman

Tele 4

7.00

Klavirski koncert

8.30

Variete: Mukko Pallino

9.30

Aktualno: Comingsoon

9.40

Aktualno: Miti e leggende di Trieste e dintorni

10.45

Aktualno: Saul 2000 - Ripartire da Damasco

11.35

Šport: Super Sea

12.00

Angelus

12.25

Dok.: Affreschi

12.45

Dok.: La grande storia

13.25

Aktualno: Qui Tolmezzo

13.15

Aktualno: Borgo Italia

13.40

Variete: Expo' Mittel School

14.05

Variete: Camper magazine

14.30

Le perle dell'Istira

15.00

Lirika: I cavalieri di Ekebù

17.30

Risanke

19.30

Aktualno: Pagine e fotogrammi

21.00

Koncert: Mille voci 2010

23.00

Film: Una maledetta occasione

0.30

Glasb.: Voci dal ghetto

1.50

Film: Storia di fantasmai cinesi 2 (fant., i. L. Cheung)

La 7

6.00

Dnevnik, horoskop in prometne informacije

7.30

Film: I prepotenti (kom., It., '58, i. A. Fabrizi)

9.55

Aktualno: La settimana

10.15

Nan.: Il tocco di un angelo

12.30

Dnevnik in športne vesti

13.00

Nan.: Chiamata d'emergenza

14.00

Film: Bellezze sulla spiaggia (kom., It., '61, i. E. Girolami)

16.00

Film: Scandali al mare (kom., It., '61, i. C. Dapporto)

18.00

Odbojka: Grand Prix, finale, Italia - Finska

20.00

0.35 Dnevnik

20.30

Resničnostni show: Chef per un giorno (v. L. Sposini)

21.30

Aktualno: Missione natura (v. V. Venuto)

23.50

Nan.: Cold Squad

1.00

Variete: Poker

Slovenija 1

7.00

Ris. nan.: Živ Žav - Talebajski

9.30

Šport špas - oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.)

10.00

Praznični prenos maše ob Velike Šmarnu s Ptujске gore

11.20

Ozare (pon.)

11.25

Obzorja duha

12.00

Ljudje in zemlja - Oddaja Tv Maribor

13.00

17.00, 18.55, 22.40 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15

V dobri družbi po slovensko (pon.)

14.55

Prvi in drugi (pon.)

15.20

Film: Kekec (pon.)

17.15

Dok. film: Duhovni poklic

18.10

Kratki igrani film: Polona sepe (pon.)

18.30

Risanke

19.20

Zrcalo tedna

19.50

Gledamo naprej

20.05

Tv komedija: Vinko Moderndorfer

21.35

Žrebanje lota

21.45

Družinske zgodbe

23.05

Film: Še vedno duham (pon.)

1.05

Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 15.08.1992 (pon.)

1.30

Dnevnik (pon.)

1.50

Dnevnik Slovencev v Italiji

2.20

Infokanal

Slovenija 2

6.30

1.50 Zabavni infokanal

7.00

Skozi čas

7.15

Iz arhiva TVS: Tv Dnevnik 15.08.1992

7.40

Med valovi (pon.)

8.10

Alpe-Donava-Jadran

8.40

Na obisku

9.10

Festival oktetov Kranj 2010

9.40

Film: Za oblaki

11.00

Vrhunci SP v nogometu: Nizozemska - Brazilija

12.50

SP v kajakih in kanujih na divjih vodah

16.55

EP v plavanju

19.10

Slovenci po svetu

19.50

Košarkarski turnir: Slovenija - Srbija, prijateljska tekma

21.50

Film: Na sončni svetlobi (pon.)

23.00

Na utrip srca (pon.)

0.45

Nad.: Rim (pon.)

Koper

13.45

Dnevni program

14.00

Čezmejna Tv - deželne vesti

14.10

Euronews

14.30

Glasb. odd.: In orbita

15.00

Arhivski posnetki športnih prenosov

16.15

Jazz koncert

16.55

Srečanje z...

18.00

Ljudje in zemlja

19.00

22.05, 23.45 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25

Šport

19.30

Biker eksplorer

20.00

Vesolje je...

20.30

Istra in...

21.00

Kraji in običaji: Viktor Parma

21.30

Nautilus

22.15

Plavanje: EP, povzetek

22.45

Slovenski magazin

23.15

Koncert

0.00

Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

15.30

Obrazi Porabja, 2. del

16.00

Kasaške dirke

17.00

Razgledovanja (pon.)

17.30

Hrana in vino, izbrani recepti (pon.)

18.30

Duhovna misel (pon.)

18.45

Tedenski pregled (pon.)

19.00

Mavrica pogledov (pon.)

19.45

Pravljica

20.00

Celovečerni film: Moj idol

21.45

Pod drobnogledom: Evropski večeri Lojzeta Peterleta, gost Marko Pogačnik (pon.)

22.45

Kajza

0.00

Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Polke in valčki iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo; 15.00 Z naših prireditev: Marijine pesmi; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Sen valčka; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.25 Odprtje in napoved programa; 7.45 Kmetijski nasvet; 8.00 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik; 9.00, 19.50 Kronika; 9.10 Pregled prireditev; 9.45 Nedeljski zmenki; 10.30 Poročila, osmrtnice; 10.40 Pesem tedna; 11.00 Primorski kraji in ljudje: pogovor z župnikom Zorkom Bajcem; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih: Svetovno nogometno prvenstvo - JAR; 15.30 DIO; 17.30 Napoved vremena in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00-8.00 Dober dan RC; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.20, 14.40 Pesem tedna; 8.28, 12.18, 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 9.00-9.00 Oggi musica; 9.40, 19.15 Sigla single; 10.00 Il giardino di Euterpe; 11.00 La biblioteca di Babele; 11.25-12.28 Glasbena lestvica; 13.00-14.00 Radio z vami; 14.00 L'agenda in orbita; 15.00-16.00 Rock '90; 16.00-18.00 Glasbeno popoldne; 18.00-19.00 Album charts; 20.00-0.00 RC sera; 20.00-22.00 E... state freschi; 22.00 Glasba; 23.00 In orbita, 0.00-6.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.40 Najlepša viža meseca; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Igra za otroke; 8.50 Dobro jutro, otroci; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.30 Reportaža; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 16.30 Gradovi na Slovenskem; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 14.35 Športnik izbira glas-

bo; 15.30 DIO; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Šport; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Dru-gi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Sv. maša; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Glasbeni portret; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Če se v prihodnjih dneh odpravljate na potovanje, bodite na poti previdni. Ljubez: samske ovne na dopustu čakajo nepozabne poletne avanture, ki pa se verjetno ne bodo nadaljevale.

BIK 21.4.-20.5.: Na delovnem mestu čim hitreje opravite delo, ki vam je bilo dodeljeno, saj vas prelaganje odgovornosti na druge ne bo rešilo. Ko boste končali delo, si privoščite zaslužen dopust.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Zvezde vam kažejo, da boste dopust preživali brez kakršnih zapletov. Ko se boste vrnili domov, vas bo čakalo veliko dela, vendar naj vas ne potre. V prostem času boste uživali s prijatelji.

RAK 22.6.-22.7.: Venera vas bo navdala s čutnostjo in sentimentalnostjo: če v vašem partnerskem odnosu ni vse idealno, se lahko zgodi, da boste imeli ljubezensko krizo.

LEV 23.7.-23.8.: Zaradi slabega počutja boste do svojih bližnjih nekoliko ukazovalni. Hoteli boste, da bo vse po vaše in ne boste sprejemali zamisli drugih. Pazite, da vam drugi ne zamerijo.

DEVICA 24.8.-22.9.: S prijatelji se boste dobro razumeli, vendar vam preveč pozornosti ne bo dišalo. Radi se boste držali ob strani in le spremljali dogajanje v družbi. Več časa posvetite partnerju.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Sturn vas bo navdihnil z oddilnimi miselnimi sposobnostmi, ki vam bodo prišle prav pri reševanju poslovnih problemov. Šef bo vašo vne-mo opazil.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Med prijatelji boste vedno zaželeni in v središču pozornosti, vendar vam to ne bo po godu. Svoj prosti čas raje preživite z družino in opravite domača dela.

STRELEC 23.11.-21.12.: Svet okoli sebe boste dojemali mirno in preudarno. Vsako potezo, ki jo boste naredili, boste dvakrat premislili, vendar pazite, da v natančnosti ne boste pretiravali.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Prihodnji teden boste pretirano resni in nezaupljivi do ljudi okoli vas. Poskušajte se sprostiti in doseči boljše razpoloženje. Jezik vam bo dobro tekkel, zato boste v središču pozornosti.

VODNAR 21.1.-19.2.: Za konec tedna si privoščite krajši izlet, saj vam bo svež zrak zelo dobro del. Če boste odšli s prijatelji, se boste zabavali in doživeli nepozabne trenutke.

RIBI 20.2.-20.3.: Zadnje dni vaš trud na delovnem mestu ni opažen in dovolj cenjen, zato se morate potegovati za šefovo pozornost. Pogovorite se z njim in ga opozorite nase in na svoje uspehe.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš: Panda - Sive ceste
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 11.35 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 5
15.05 Nan.: Capri - La nuova serie
17.00 20.00, 23.25 Dnevnik
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena (v. P. Insegno)
20.30 Variete: Da da da
21.20 Nan.: Un medico in famiglia 6 (It., '08, i. L. Banfi, G. Scarpati)
23.30 Aktualno: Porta a porta Estate - Amori del secolo (v. B. Vespa)

6.00 Aktualno: Ricominciare
6.15 Variete: Scanzonatissima
6.35 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.50 Aktualno: Tg2 Si viaggiare
7.00 Aktualno: Protestantesimo
7.30 Risanke: Cartoon flakes
10.30 13.00, 17.45, 20.30, 23.25 Dnevnik
11.00 Aktualno: Tg2 eat parade
11.15 Variete: Giostra sul 2 (v. V. Merola)
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje 33
14.00 Nan.: Ghost whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army wives
15.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia
16.20 Nan.: The dead zone
17.10 Variete: Stracult pillole
17.25 Dnevnik L.I.S.
17.30 Aktualno: Aspettando il Palio, sledi Palio di Siena
20.00 Disneyeve risanke

21.05 Nan.: Castle
22.40 Nan.: Anna Winter - In nome della giustizia

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA

REŠITEV (14. 8. 2010)
Vodoravno: Msta, klorom, akumulacija, nataliteta, dlan, Nin, C. I., AP, pisalec, rešetka, E. V., Milko, ananas, Bin, RNA, Atila, Kostarika, rt, Enej, istem, O. T., sad, ice, ter, bolnice, rez, Beličič, interes, veličina, narkoman, ukaz, mar, alias, K. O.; *na sliki:* Milko Bambič. **Malta krizanka, vodoravno:** 1. Katar, 6. amaro, 7. petek, 8. Ira, 9. tiron, 12. A. Č., 13. nb, 14. Lauda, 16. INRI, 17. Skane, 19. Taras.

8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: Divorzio all'Americana (kom., ZDA, '67, r. B. Yorkin, i. D.V. Dy-ke, D. Reynolds)
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.15 Aktualno: Cominciamo bene estate
13.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremen-ska napoved
14.20 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.55 Dnevnik L.I.S.
15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
16.00 Variete: Melevisione
16.20 Risanke
16.30 Šport: EP v plavanju
17.15 Nan.: Kingdom
18.00 Dok.: Geo Magazine 2010
20.00 Variete: Blob
20.20 Nan.: L'ispettore Derrick
21.05 Dnevnik
21.10 Nan.: Flashpoint
22.40 Deželni dnevnik
22.45 Nočni dnevnik in vremenska napoved
23.15 Film: Agenzia Riccardo Finzi... praticamente detective (kom., It., '79, r. B. Corbucci, i. R. Pozzetto)

7.10 Nan.: Balko
8.10 Nan.: T.J. Hooker
9.05 Nan.: Nikita
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 Dnevnik in prometne informacije
12.00 Nan.: Carabinieri 2
13.05 Nan.: Distretto di polizia
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Detective Monk
16.10 Nad.: Sentieri
16.30 Film: Nestore, l'ultima corsa (dram., It., '93, r.-i. A. Sordi, i. M. Ripaldi)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Film: Il giudice e il commissario (det., Fr., '04, r. D. Malleval)
23.15 Film: Sea Change - Delitto perfet-to (triler, ZDA, '07, r. R. Harmon, i. T. Selleck)

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Dok.: South Pacific
9.10 Film: La vecchia fattoria (kom., Dan., '01, r. C.H. Trier, P. Zandén, B. Udsen)
10.05 17.30, 18.55, 22.20, 0.40 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
16.00 Film: Annuncio d'amore (kom., ZDA/Nem., '03, r. D.S. Cass Sr., i. T. Polo, A. Mccarthy)
18.10 Film: Innamorarsi ancora (kom., Nem., '04, i. H.V. Stetten)
20.30 Variete: Striscia la domenica - Estate
21.20 Film: Il mio amico a quattro zampe (kom., ZDA, '05, r. W. Wang, i. A.S. Robb)
23.40 Film: Waitress - Ricette d'amore (kom., ZDA, '07, i. K. Russell)

6.25 Nan.: La Tata
7.00 Nan.: Beverly Hills, 90210
7.55 Risanke
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: The sleepover club
11.25 Nan.: Déjà vu
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napo-ved in športne vesti
13.40 Nan.: Camera Café
14.05 Risanka: One Piece - Tutti all'ar-rembaggio!
14.35 Risanka: Futurama
15.00 Film: Flipper (pust., ZDA, '96, r. A. Shapiro, i. P. Hogan, E. Wood)
15.55 Dnevnik - kratke vesti in vremen-ska napoved
17.00 Nan.: Blue water high
17.30 Dok.: Capogiro
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanka: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Dok.: Wild - Oltrenatura (v. F. Cicogna)

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik

8.05 Storie tra le righe
8.30 Pregled tiska
9.00 Nan.: Detective per amore
10.30 14.35 Variete: Novecento contro luce
11.25 Camper Magazine
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.45 Aktualno: Hard Trek
13.10 Aktualno: Videomotori
14.05 Aktualno: Animali amici miei
17.00 Risanke
19.00 Kviz: L'estate è tutta un quiz
20.05 Šport: Sport estate
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Talk show: Incontri al caffè de Ver-siliana
22.45 Variete: Seguiamo quei due
22.50 Variete: Serestate in città
23.35 Aktualno: Pagine e fotogrammi
23.50 Film: Storia di fantasmi cinesi 3 (fant./akc., , r. S.T. Ching, i.J. Cheung)

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 Aktualno: Omnibus - Estate Re-play, sledi Omnibus Life - Estate Replay
10.15 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Hardcastle & McCormick
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Chiamata d'emergenza
14.00 Film: I complessi (kom., It., '65, i. N. Manfredi)
16.05 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
20.00 Dnevnik, sledi In Onda - Rewind
21.10 Film: Un amore a Roma (dram., It./Fr., '60, i. P. Baldwin, M. De-mongeot)
23.05 Aktualno: La valigia dei sogni

7.05 Utrip (pon.)
7.20 Zrcalo tedna (pon.)
7.40 Na zdravje!
9.00 Risanka: Tiger Severin (pon.)
9.05 Risanka: Mojster Miha (pon.)
9.15 Kratki dok. film: Poroka mojih staršev
9.35 Nad.: Modro poletje (pon.)
10.05 16.05, 18.40 Risanke
10.15 Ris. nan.: Fifi in cvetličniki (pon.)
10.30 Šport Špas - oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.)
11.00 Dok. nan.: Na krilih pustolovšči-ne (pon.)
11.25 Nan.: Šola Einstein (pon.)
11.55 Ljudje in zemlja, oddaja Tv Mari-bor (pon.)
13.00 18.55 Poročila, šport in vremen-ska napoved
13.15 Naši vrtovi (pon.)
13.40 Polnočni klub (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Ris. nan.: Pika Nogavička
16.10 Lutk.-igr. nan.: Buba Guba
16.30 Igr. nan.: Podstrešje (pon.)
17.00 Novice, kronika, šport in vre-menska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 Glasbeni spomini z Borisom Ko-pitarjem (pon.)
18.30 Žrebanje 3x3 plus 6
19.55 Nan.: Naša krajevna skupnost
20.35 Hum. nad.: Starši v manjšini
21.05 Dok. odd.: Istra skozi čas
22.00 Odmevi, kultura, šport in vre-menska napoved
23.00 Umetnost igre (pon.)

6.30 9.00, 1.210 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
10.20 Sobotno popoldne (pon.)
12.55 Festival oktetov Kranj 2010
13.30 Iz arhiva TVS: Tv Dnevnik 16.08.1992
14.20 Posebna ponudba (pon.)
15.10 Duhovni poklic (pon.)
15.40 Osmi dan (pon.)
16.10 Alpe-Donava-Jadran (pon.)
16.40 Prvi in drugi (pon.)
17.00 To bo moj poklic (pon.)
17.25 Eutrinki
18.00 Nad.: Cranford
18.50 Risanka: Rožnati panter
19.05 Iz sobotnega popoldneva
20.00 0.10 Dok. serija: V osemdesetih vrtovih okoli sveta
21.00 Film: Strogo nadzorovani vlaki
22.30 Knjiga mene briga (pon.)

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Zoom - vsestranska ustvarjalnost
15.00 Resna glasba
15.30 Dok. odd.: K2
16.00 Levant
16.20 Vesolje je...
16.50 Istra in...
17.20 Dok. odd.: Viktor Parma
18.00 22.50 Športna mreža
18.35 0.25 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.10 Vsedanes - TV Dnevnik
19.25 23.20 Šport
19.30 Kuharski recepti
19.50 Kino premiere
20.00 Potopisi
20.30 Artevisione - magazin
21.00 Srečanje v skupnosti Italijanov
21.40 Sredozemlje
22.55 Eurofest 2010
23.55 Športel

9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.02 Mozaik
10.05 16.30 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in Videostrani
17.10 Kultura
17.40 Najstniški fens 2010 (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vreme, Kultura
20.30 Celovečerni film: Bolj čudno kot raj
23.00 Videostrani

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30, 8.10, 10.10 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 10.00 Poročila; 10.30 Music box; 11.00 Poletni Studio D: Krížem kražem po Primorski (prip. A. Ru-pel); Pogovori o glasbi; 13.30 Kmetijski ted-nik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Odprta knjiga; - Odiseja; 18.00 Mladi izvajalci; 18.40 Vera in naš čas; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 18.30 Kroni-ka; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremen-ska napoved; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.00 Pred-stavitvev in glasovanje za osebnost mese-ca; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Ak-tualnosti; 13.35 Oddaja o morju in po-morščakih; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 18.15 Koperground, predsta-vitev; 18.20 Koristni nasveti veterinarja; 19.00 Dnevnik; 20.00 Poletni utrip kul-ture; 20.30 Sotočja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Kantina v živo.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00-8.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.10 Osebnost dneva; 8.35, 17.33 Euroregione news; 8.45 Pesem tedna; 9.00 Proza; 9.35 Dogodki v poletju; 10.33-12.28 La radio fuo-ri; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Parole e musica; 13.33 Fegiz Files; 14.00 Glasbena lestvica; 14.35, 22.30 Reggae in pillole; 15.00 Pesem; 16.00-18.00 E... state freschi; 18.00 In orbita; 19.15 Sigla single; 20.00-0.00 RC sera; 20.00 I classici italiani; 21.00 Glasba; 21.30 Proza; 22.00 Nel paese delle donne; 23.00 Playlist; 0.00-6.00 RS.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Po-ročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni na-sveti; 7.55 Sporedi; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Da-nes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvesti-la; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio da-nes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lah-ko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofoni-ja; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za pri-jeten konec dneva.
SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila;

7.00 Kronika; 8.10 Delo; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar pri-reditev; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35 Po-pevki tedna; 10.10 Tere; 10.00, 11.40 lme tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Komentar an-kete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kultur-ne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne kri-vulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.15 Spored; 16.30 Evrotip; 16.45 Retro; 18.05 Hip hop; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Top albu-mov; 21.00 Vzhodno od rocka; 22.00 Zrca-lo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kroni-ka; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.33 Na štirih stru-nah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Po-gled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Diver-timento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalno-sti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradij; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Stu-dio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

SMUČANJE - Pogovor z najboljšo slovensko smučarko Tino Maze, ki je trenirala v Gorici

Smo skromni in delamo, kot da se ni nič zgodilo

Cilj je veliki ali mali kristalni globus - Zvezo je prepričala napoved, da bi Mazejeva lahko zamenjala državo

Kombi z elegantnim napisom Tina Maze - Team to aMaze je bil parkiran pred goriškim atletskim stadionom na Rojcah. Najboljša slovenska smučarka Tina Maze, dobitnica dveh olimpijskih kolajn, je tam te dni pilila kondicijo pred odhodom v Novo Zelandijo, kjer bo nadaljevala s pripravami na snegu. Četrtni trening je šampionka začela ob 9.30: teku so sledile raztezne vaje, nato pa naporni del vadbe z utežmi. »Načrtujemo do 16.000 kilogramov,« je pojasnil trener in vodja ekipe Andrea Massi. Goriški atletski stadion je bil za tako naporne treninge idealna rešitev: »Športnik ob takih naporih potrebuje mir,« nakaže Massi in dodaja: »Se zdaleč pa ni to nogomet, kjer so treningi blindirani.« Dostop do Tine Maze je bil resda enostaven in izredno prijeten. Trener in smučarka iz Črne na Koroškem sta nas vljudno sprejela in nam dovolila, da smo si ogledali prvi del treninga. S Tino Maze smo se pred vadbom z utežmi tudi pogovorili.

Kako poteka pripravljavalno obdobje?

Dobro, po programu. Ker je bolj vroče, se je treba zbuditi prej, vendar to sploh ni težko. Vadila sem precej tudi na snegu, kjer so bili treningi zelo kvalitetni. Zdaj sicer ni pomembno, v kakšni formi si, saj so priprave bolj kvantitativne kot pa kvalitete.

Kaj pa poškodbe?

Nimam večjih problemov. Nekaj bolečin imam, vendar je to najbrž normalno za vsakega športnika, ki dela na takem nivoju. Vse pa rešujem s fizioterapijo in z našo terapijo, pri kateri pomaga Andrea (Massi op. a.).

V torek odpotujete v Novo Zelandijo ...

Tako je. Lani z vremenom res nismo imeli sreče: zaradi neugodnih vremenskih razmer so nam spodleteli treningi hitrih disciplin. Upam, da bo letos boljše. Program smo sestavili tako, da imamo nekaj rezervnih dni in tudi večjo razpoložljivost prog. V Novi Zelandiji bomo trenirali vse discipline.

Na koncu sezone si napovedala, da boš ciljala na veliki kristalni globus. Je tačas cilj isti?

Cilji ostajajo visoki in si želim nadgraditi lansko sezono. Želim priti še višje. Kaj bo, seveda ne moreš vedeti ... Seveda potrebuješ tudi nekaj sreče, da to osvojiš. Pripravljamo se z mislimi, ki so usmerjene v globus, veliki ali mali, saj sta oba enakovredna ... No, večji vendarle pomeni nekaj več kot mali (smeh!). Tudi svetovno prvenstvo v Garmisch-Partenkirchnu mi veliko pomeni, tako da bo tam višek sezone.

Je priprava glede na zastavljene cilje kaj spremenjena?

Dodali smo nekaj več količinskega dela kot prejšnja leta. Vsekakor gre vse postopoma: v zadnjih dveh sezonah sem veliko napredovala, tudi v slalomu. Zdaj zato predvidevamo, da lahko dodamo še nekaj v kvantiteti in da izboljšamo zmogljivost skozi sezono. Obenem pa želimo izpiliti še tiste discipline, ki so bile lani nekoliko slabše.

Po olimpijskih igrah v Vancouvru ste pojasnili, da se še ne zavedate vrednosti obeh srebrnih kolajn. Kako pa je zdaj, po šestih mesecih?

V Vancouvru res ni bilo časa za praznovanje in za zavedanje, saj so si tekme sledile ena za drugo in smo bili vse do konca zbrani. Težko kolajne sem se sicer zavedala že v cilju, občutki pa so privreli šele ob koncu Iger, torej po slalomu. Takrat sem se kar zjokala, saj so se mi zbrala vsa čustva, ki sem jih doživela med tistima dveh tednoma.

Kaj se je od takrat spremenilo?

Več ljudi nas pozna, več prijateljev imamo, več ljudi želi naše družbe. Jaz in Andrea ter celotna ekipa pa ostajamo skromni in delamo vsak dan, kot da se ni nič zgodilo.

Sta bili olimpijski kolajni tisti, ki sta zvezo prepričali, da se je naposled odločila, da vas podpre?

Ne. Zveza nas je podprla šele potem, ko je izvedela, da se mi nagibamo k zamenjavi države. Nato pa smo le našli skupni jezik in zdaj je dosti boljše, kot je bilo, in dobro sodelujemo. Pred kratkim smo se pridružili naši moški ekipi v Zermattu; primerjava s fanti je namreč boljša kot s punčami. Mislim, da se bomo smučarjem še pridružili.

Zveza nam zdaj daje finančno podporo (zveza pokriva plači za oba trenerja in polovico vseh stroškov op. a.), še vedno pa imam samostojni program.

Veronika Sossa

Včeraj je Tina Maze na novinarski konferenci v domači Črni na Koroškem, kjer bo od prihodnje sobote najmlajša častna občanka, predstavila nova člana njene ekipe: to sta Italijan Livio Magoni in serviser Stöcklija Slovenec Dušan Kapš. Po koncu minule sezone sta ekipo Mazejeve zapustila serviser Andrej Perovšek in trener Jure Hafner. Magoni je že lani sodeloval pri vadbi na Novi Zelandiji in na olimpijskih igrah. (STA)

 več fotografij na www.primorski.eu

ANDREA MASSI

»Račune bi lahko prekrizala le Maria Riesch«

Goriški trener in vodja ekipe Team to aMaze Andrea Massi, ki je v slovensko smučarko ves čas najbolj verjel, tudi v letošnji sezoni nadaljuje z vzporednim delom – vseskozi spremlja vadbo na snegu in tudi na suhem. »Tako lahko bolje nadzorujem. Ne nazadnje pa opažam, da je tak sistem boljši.« V Gorici, kjer je vodil kondicijsko vadbo Mazejeve, je bil z opravljenim delom zadovoljen. Napovedal je, da računa, da bo vadbo količinsko lahko dvignil še kakih 20 %.

Kaj pa smučarski treningi? »V svojem projektu sem načrtoval, da bomo šli v vse discipline postopoma. Tako smo pred dvema sezonama izboljšali rezultate v veleslalomu in izpustili slalom, lani pa smo dodali še to. Letos pa bo treba delati na vseh frontah.« Pri hitrih disciplinah ostajajo največja uganka materiali in presmučani kilometri: »Upam, da bomo lahko v Novi Zelandiji trenirali normalno in da nam bo vreme naklonjeno. Tina potrebuje predvsem veliko prevoženih kilometrov, serviser pa mora testirati smuči. V Zermattu smo z moško ekipo vozili superveleslalom, zdaj pa moramo trenirati smuk. Od osem do deset dni ...«

Niti trener ne skriva, da so letošnji cilji visoki. »Računamo, da bo letošnja sezona še boljša od lanske.« Massi je prepričan, da ima Mazejeva vse »karte«, da ji bo uspelo osvojiti globus, veliki ali mali. Najbolj »nevarna« bo po mnenju trenerja le Nemka Maria Riesch, ki je napredovala v vseh disciplinah, tudi v veleslalomu. (V.S.)

NOGOMET - Pokal Triestina izpadla

Crotone - Triestina 1:0

Triestina je svoje nastope v italijanskem pokalu začela in končala v 2. krogu. Sinoči jo je namreč z 1:0 premagal Crotone in se uvrstil v 3. krog.

MOTOGP - Španec Dani Pedrosa (Honda) je bil najhitrejši v kvalifikacijah v razredu MotoGP za veliko nagrado Češke v Brnu. Italijan Valentino Rossi je dosegel 5. čas, v finalni vožnji je padel brez hujših posledic.

RODIČEVA ČETRTRA - Koprčanka Snežana Rodič je na atletski diamantni ligi v Londonu v troskoku zasedla četrto mesto (14,25 m) in za centimeter ugnala evropsko podprvakinja Simono La Mantia iz Italije (14,24 m). Zmagala je Kubanka Yargelis Savigne (14,86 m), dvakratna ugnana svetovna prvakinja. »Glede na moje ne najboljše počutje je dosežek odličen. Nikakor se nisem mogla osredotočiti na skoke. Bilo je tudi zelo mrzlo,« je dejala Rodičeva.

ZDOVC OSTAJA - Jure Zdovc ostaja trener članske ekipe Union Olimpija. Zdovcu bosta odslej pomagala Miro Alilović in Andrej Žakelj.

NOVA PRAVILA? - Predsednik Mednarodne nogometne zveze Sepp Blatter je po SP poln idej. Nazadnje je napovedal spremembe v sistemu igranja na svetovnih prvenstvih: v predtekmovanju naj ne bi bilo več neodločenih izidov, za izločilne boje pa bi pri podaljških spet uvedel »zlati gol«.

ODBOJKA - Grand prix: Italija - Portoriko 3:0.

BRON - Slovenski kajakaši v postavi Peter Kauzer, Jure Meglič in Dejan Kralj so na evropskem prvenstvu v slalomu na divjih vodah v Bratislavi v ekipni tekmi osvojili bronasto kolajno. Zmagali so Poljaki, drugi pa so bili Nemci.

WENGER - Francoski trener londonskega Arsenala Arsene Wenger je še za tri leta podaljšal pogodbo s tem nogometnim klubom. Tam ostaja do leta 2014.

KOŠARKA - Maribor: prijateljski turnir Adecco, Slovenija - Rusija 81:73 (63:48, 38:32, 13:20); Danes: Slovenija - Srbija.

NOGOMET - 1. SNL, 5. krog: Maribor - Nafta 3:1; CM Celje - Olimpija 1:1; Luka Koper - Hit Gorica 1:0; Domžale - Triglav Gorenjska 3:0.

Trener in vodja ekipe Andrea Massi (levo) in najboljša slovenska smučarka Tina Maze (desno)

BUMBACA

BUMBACA

Na atletskem stadionu na Rojcah je Tina Maze pilila kondicijo teden dni. Zgoraj: med razteznimi vajami, spodaj: vadba z utežmi v telovadnici

PLAVANJE - Evropsko prvenstvo v Budimpešti

Dve zlati kolajni osrečili tabor »azzurrov«

Federica Pellegrini in Fabio Scozzoli najhitrejša - Slovenci še brez kolajn

BUDIMPEŠTA - Dve zlati kolajni sta včeraj osrečili italijanski tabor. Junaka šestega dne EP v Budimpešti sta bila svetovna rekorderka Federica Pellegrini in 22-letni Fabio Scozzoli: oba plavalca sta bronu dodala še najlahtnejšo kolajno. Italijanska plavalca, svetovna rekorderka in olimpijska zmagovalka, Federica Pellegrini je upravičila vlogo favoritinje in zmagala na 200 m prosto. Po bronu na 800 m je včeraj v odličnem finišu ugnala vse nasprotnice in se upravičeno veselila novega odličja, sicer šele prvega na evropskem prvenstvu. Razdaljo je preplavala kljub povišani telesni temperaturi (37,5) v času 1:55,45. Druga je bila šele 16-letna Nemka Silke Lip-pok (1:56,98), domačinka Agnes Mutina pa je bila tretja (1:57,12).

Za pravo presenečenje pa je poskrbel Fabio Scozzoli, ki je po bronu na 100 m prsno osvojil zlato na enkrat krajši razdalji. 50 metrov je preplaval v času 27,38. Drugi je bil Rumun Dragos Agache, tretji pa Nizozemec Lennart Stekelenburg. Glavna slovenska aduta Emil Tahirovič in Damir Dugonjič pa sta osvojila le šesto in sedmo mesto.

Skakalka v vodo Tanja Cagnotto pa ni osvojila željene kolajne: s trimetrske deske je bila šesta, zmagala je Rusinja Bazhina. V sinhronih skokih pa je med moškimi zmagala nemška dvojica Sascha Klein in Patrick Hausding.

Na 1.500 m je zmagala Danka Lotte Friis s časom 15:59,13. Slovenka Tanja Oder je s časom 16:23,70 osvojila 7. mesto in dosegla neuradni mladinski svetovni rekord. Sedmo mesto je na 100 m delfin osvojil tudi Peter Mankoč. Najhitrejši je bil Rus Jevgenij Korotiškin. Na 50 metrov hrbtno je slavila Belorusinja Aleksandra Herasimenja, v moški konkurenci pa na 200 metrov hrbtno Rus Stanislav Donets. V štafeti 4 x 200 metrov prosto so zlato osvojili Rusi, drugi so bili Nemci, tretji pa Francozi. »Azzurri« so se morali zadovoljiti s petim mestom.

V današnjem finalu na 200 m delfin bosta nastopili tudi Italijanka Caterina Ciacchetti in Slovenka Anja Klinar, Sara Isaković pa je izpadla.

KONČNE ODLOČITVE (10): 15.30 sinhroni skoki v vodo 3 m, ženske; 17.00 ženske: 50 m prosto; 50 m prsno, 200 m delfin, 400 m prosto; 4 x 100 m mešano; moški: 50 m prosto; 4 x 100 m mešano; 19.00 skoki s stolpa 10 m, moški.

Dve zlati kolajni sta Italiji včeraj priplavala Fabio Scozzoli (desno) in Federica Pellegrini (zgoraj). Slovenija pa po šestem dnevu EP ostaja še brez kolajn

ANSA

JADRANJE - Mladinsko EP

Simon in Jaš prvi dan 4. in 15.

V francoskem La Rochelle se je včeraj začelo evropsko mladinsko prvenstvo v olimpijskem razredu 470, na katerem nastopata tudi Čupina jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farenti. V zalivu pred mestom so izvedli prvi dve kvalifikacijski regati, na katerih sta bila varovanca trenerja Matjaža Antonaza 4. oziroma 15. in sta skupno 13. Nastope je spremljalo oblačno vreme, veter pa je pihal z jakostjo od 15 do 18 vozlov: »Na prvi regati, ko sva bila na koncu četrta, je pihal termični veter, nato pa je veter spremenil smer. V drugi regati sva vsakor dobro startala, nato pa nisva ujela sunka in tako ostala v ozadju. Na prvi boji sva bila 20., nato sva uspela nadoknaditi nekaj mest. Najboljši pa so bili takrat že daleč pred nama,« je pojasnil flikist Jaš. Razred zase sta v rumeni skupini, v katero sta vključena tudi slovenska jadralca, Francoza Buovet in Mion, ki sta obe regati zmagala z velikim naskokom. Francoza, lanska evropska in svetovna mladinska prvaka, vodita v skupni razvrstitvi pred drugo francosko posadko Balzeau/Fontaine.

Mladi jadralci do 21. leta starosti bodo danes nadaljevali kvalifikacijski del prvenstva. V moški konkurenci nastopa 88 posadk iz 22 držav.

NOGOMET - Kras Koimpex v D-ligi

Najprej v gosteh

V 1. krogu bodo repenski nogometaši igrali pri ekipi Este - Prvi deželni derbi že v 12. septembra

Repenski Kras Koimpex bo v prvenstvu D-lige v prvem krogu igral v gosteh v bližini Padove. Tako so včeraj izžrebali v Rimu, kjer so sestavili koledar tekem. V krstnem nastopu v D-ligi, ki bo v nedeljo, 5. septembra (ob 15.00), bo repensko moštvo igralo pri ekipi Este. V drugem krogu, 12. septembra, pa bo na vrsti že prvi deželni derbi proti Pordenoneju. Kot smo že poročali, je državna nogometna zveza vključila v to skupino vsa moštva iz Veneta in iz naše dežele (poleg Krasa še Torviscosa, Pordenone, Tamai in Sanvitesse). Po Pordenoneju čaka Kras v 4. krogu drugi deželni derbi proti Torviscosi (najprej v gosteh), v 8. krogu (24. oktobra) bodo repenski nogometaši igrali proti Tamaiju v gosteh, še 8. decembra (15. krog) pa bodo v Repnu gostili Sanvitesse. V Krasovi skupini sta tudi Treviso in Venezia, ki sta še pred nekaj leti igrala v A in B-ligi. Kras se bo najprej pomeril z Venezio v gosteh v 3. krogu (19. septembra), proti Trevisu pa bo igral v 9. krogu (31. oktobra) v Repnu.

Prvenstvo se bo zaključilo 8. maja. V sredo, 8. decembra, in v sredo, 5. januarja, bosta na

vrsti medtedenska kroga: obakrat pa bo Kras igral v Repnu. Tekem pa ne bo 26. decembra, 2. januarja, 20. februarja (Viareggio Cup) in 24. aprila (Velika noč).

KOLEDAR TEKEM: 5.9. in 5. 1. Este - Kras, 12. 9. in 9. 1. Kras - Pordenone, 19. 9. in 16. 1. Venezia - Kras, 26. 9. in 23. 1. Torviscosa - Kras, 3. 10. in 30. 1. Kras - Sandonajesolocalcio, 10. 10. in 6. 2. Opietgerina - Kras, 17. 10. in 13. 2. Kras - Padova, 24. 10. in 27. 2. Tamai - Kras, 31. 10. in 6. 3. Kras - Treviso, 7. 11 in 13. 3. Citta' di Concordia - Kras, 14. 11. in 20. 3. Union Quinto - Kras, 21. 11. in 27. 3. Montecchio Maggiore - Kras, 28. 11. in 3. 4. Kras - Chioggia, 5. 12. in 10. 4. Belluno - Kras, 8. 12. in 17. 4. Kras - Sanvitesse, 12. 12. in 1. 5. Montebelluna - Kras, 19. 12. in 8. 5. Kras - Rovigo.

DRŽAVNI POKAL - V skupini M državne-ga amaterskega pokala je prišlo do spremembe. Ob Juventini, Pro Gorizii in Virtus Cornu je bila v skupino vključena še Gradisca. Juventina v 2. krogu (1. 9.) torej ne bo prosta, ampak bo doma igrala proti Gradisci.

NAMIZNI TENIS - V Zgoniku so začeli s treningi

Nova sezona bo za ŠK Kras naporna

Prvenstvo ženske A1-lige se bo začelo 2. oktobra - Brez pokala Nancy Evans - 26. Kraški pokal bo od 3. do 5. septembra - Bojan Simoneta v Pordenon

Namiznoteniške igralkice in igralci Krasa so v četrtek začeli s pripravi na novo sezono. V zgoniški telovadnici pilijo kondicijo in vadijo tehniko pod trenersko taktirko Sonje Milič, ki do 23. avgusta nadomešča kitajskega trenerja Liang Fenga. Slednji je namreč z ženo in igralko Yuan Yuan na počitnicah v domovini na Kitajskem. Prva ženska članska ekipa Krasa bo v novi sezoni igrala v najvišjem državnem prvenstvu, A1-ligi, ki se bo začela 2. oktobra. Dan kasneje se bo začelo tudi prvenstvo A2-lige, v katerem bo Kras imel prav tako svoje predstavnice. V najvišji ligi bodo Krasove barve branile Eva Carli, Yuan Yuan, Martina Milič in Mateja Crismancich, V drugi A2-ligi pa Irena Rustja, Tjaša Kralj, Katja Milič in Sonja Doljak.

»Letošnja sezona bo za vse nas kar naporna,« je sprva dejala športni vodja in trenerka Krasa Sonja Milič. »A1-liga, kot vsi dobro vemo, je zelo zahtevna. Glavni cilj bo obstanek v ligi. Na vsaki tekmi bo treba dati vse od sebe. Že v prvem krogu proti Novari bomo iztrgali kako točko, če bomo igrali maksimalno. Novara, pri kateri

igra Ana Bržan, je dobra ekipa. Proti njim imamo 50 odstotkov možnosti,« napoveduje Miličeva. Kras se je že pred začetkom sezone odpovedal nastopu v evropskem klubskem pokalu Nancy Evans. »Ne smemo si privoščiti dodatnih stroškov. Žreb bi nam lahko določil tudi nasprotnice iz Vladivostoka,« je malo za šalo in malo zares dejala Miličeva, ki je še dodala, »da sta glavna favorita za osvojitve državnega naslova Castegoffredo in Milano. «Ti dve ekipi sta za nas nepremagljivi. Proti ostalim pa se lahko borimo enakovredno.«

Kras bomo prvič videli na delu na tradicionalnem Kraškem pokalu, ki bo letos (že 26. izvedba) od 3. do 5. septembra v Zgoniku. »Za ta pokal je veliko zanimanja, saj bi radi nastopili številni klubi. Prednost dajemo našim starim znancem, ki v Zgoniku nastopajo že vrsto let. Tako so tudi letos že potrdili nastop Duga Resa, zagrebški Tis, Topolčany ter angleška selekcija. Bržkone bosta nastopili še Vrtojba in Izola,« je napovedala Krasova trenerka.

Zaradi varčevanja oziroma racionalizacije stroškov bodo krasovke in

Namiznoteniške igralkice in igralci Krasa pred treningom v Zgoniku

KROMA

krasovci letos nastopili le na nekaterih državnih turnirjih. »Raje bomo tekmovali v Sloveniji in na Hrvaškem, saj je bližje domu,« pravi Miličeva. Ženske namiznoteniške igralkice Krasa bodo na-

stopale tudi v B in C-ligi ter tudi v nižjih moških prvenstvih, v katerih bodo mlade krasovske predvsem nabirale izkušnje. Moški pa bodo igrali v C1-ligi. V lanske sezoni so namreč izpadli iz B2-

lige. Krasov stebel Bojan Simoneta pa se bo v novi sezoni preizkusil v Pordenonu v moški B1-ligi. »Zanj bo to nov izziv, saj je Bojan zelo ambiciozen,« je poudarila Sonja Milič. (jng)

Obvestila

ŠD KONTOVEL organizira v sodelovanju z ZŠSDI odbojarski kamp od 30.8. do 10.9., za deklice od letnika 1998 do 2003. Vadba od ponedeljka do petka, od 8.30 do 16.00. Vpisovanje v ponedeljek, 30.8., v telovadnici na Kontovelu. Info: 3383277407.

AŠD SOVODNJE prireja od 17. do 20. avgusta mladinski nogometni kamp za otroke od 5. do 12. leta starosti, na novem nogometnem igrišču v Sovodnjah ob Soči; za informacije asdsovodnje@libero.it ali po tel. 335-312083 (Aleksij), 328-3674301 (Rudi), 328-0680499 (Simon).

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 5. do 11. leta starosti med 30. avgustom in 3. septembrom; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

NK KRAS vabi vse mlade ljubitelje nogometa, letnike od 1994 do 1999 (naraščajniki, najmlajši in začetniki), ki bi se radi nam pridružili, da čimprej pokličejo na telefonsko številko 3489246311. NK Kras obenem vabi letnike 2000-01-02-03-04 (cicibani in mali cicibani) naj pokličejo na telefonski številki 3280350533 ali na 3289518440. Na voljo bodo vse informacije pred uradnim začetkom sezone.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR bo priredilo na Stadionu 1. Maja, poletni športni teden. Potekal bo od 23. do 27. avgusta. Posebna pozornost bo namenjena športnim disciplinam, ki jih društva redno gojijo. To so odbojka, ritmika in košarka. Seveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Kontakti, informacije in vpisovanje na: 338-3764446 ali pa mailu: sport.bor@gmail.com.

AŠZ MLADOST v sodelovanju z ZŠSDI organizira »Nogometni kamp« od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču Doberdoba, za otroke od 6. do 13. leta starosti. Vodili bodo specifični trenerji za nogometaše in za vratarje. Zadnji dan Vas čaka presenečenje. Informacije in vpis na tel. št. 339-3853924 (Emanuela) ali na erimic65@tiscali.it.

V naslednjih dneh bo vremenska fronta v alpskem pasu povzročala nestanovitno vreme tudi v naši deželi.

Nad srednjo Evropo je plitvo območje nizkega zračnega pritiska s hladno fronto, ki je dosegla osrednji Balkan. Nad naše kraje doteka z jugozahodnimi vetrovi nekoliko hladnejši in bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.05 in zatone ob 20.13
Dolžina dneva 13.08

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 12.57 in zatone ob 22.33

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.32 najvišje 6 cm, ob 8.06 najnižje -21 cm, ob 15.12 najvišje 33 cm, ob 22.47 najnižje -22 cm.
Jutri: ob 4.51 najvišje -2 cm, ob 8.57 najnižje -8 cm, ob 16.29 najvišje 29 cm, ob 0.42 najnižje -28 cm.

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv močno obremenjen, z vremenom povezane težave bodo pogoste, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

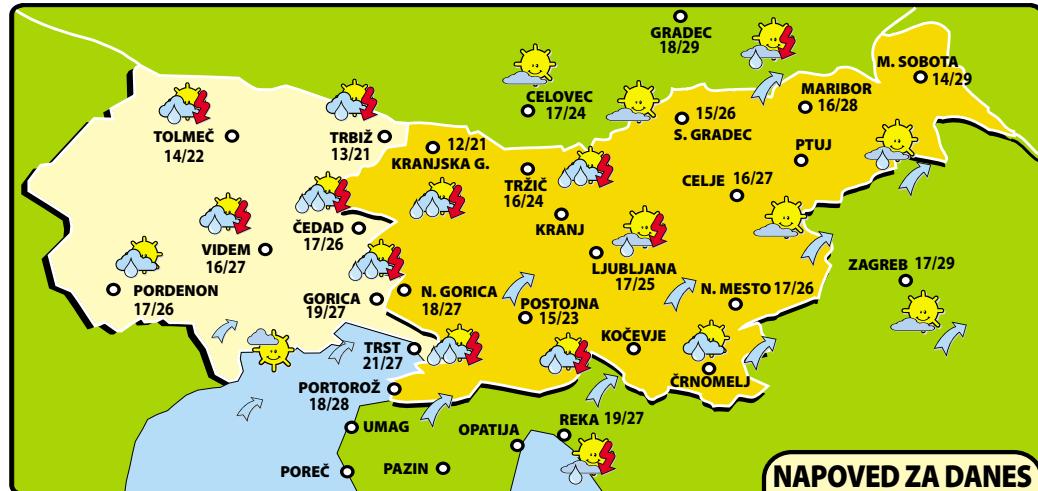
MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 24,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 2	3	2000 m	 11
1000 m	 19	2500 m	 8	
1500 m	 14	2864 m	 6	

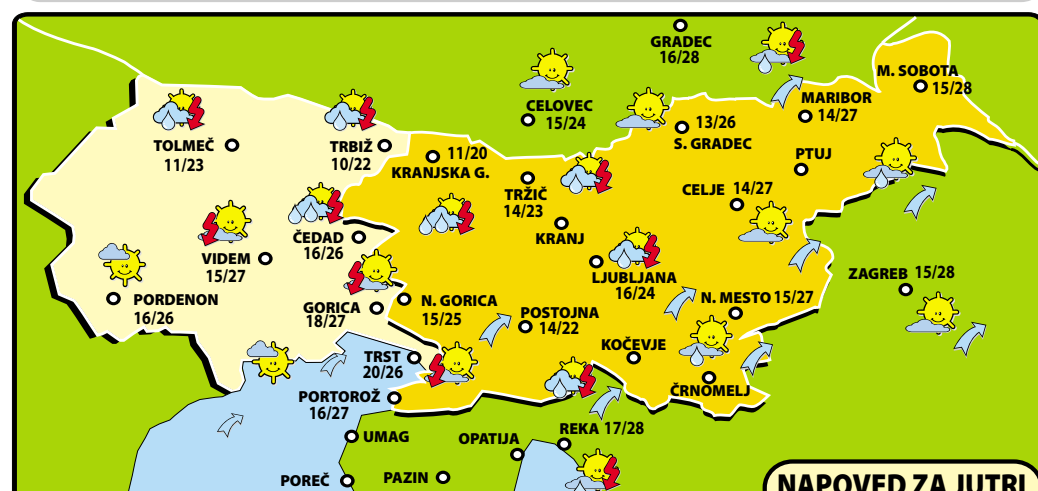
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7 in v gorah 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V zgodnjih jutranjih urah bodo možne nevihte in padavine, predvsem na vzhodu. Čez dan se bo ponekod razjasnilo in na obali bo pihal jugozahodnik. Možne bodo krajevne nevihte, predvsem v hribovih in v nižinah.

Danes bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, še se bodo pojavljale krajevne plohe in nevihte, ki bodo pogostejše na zahodu. Pihal bo jugozahodnik. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 17, ob morju 19, najvišje dnevne od 23 do 29 stopinj C.

V hribovih bo spremenljivo in možne bodo krajevne nevihte in nalivi. V nižinah in na obali bo zmerno oblačno, občasno se bo oblačnost okrepila in možne bodo krajevne nevihte in plohe. Na obali bo pihal zmeren jugozahodnik, predvsem v jutranjih urah.

Jutri in v torek bo na vzhodu večinoma jasno. Drugod bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, predvsem v hribovitih predelih zahodne Slovenije se bodo občasno pojavljale krajevne padavine, deloma kot plohe in nevihte.

AGRA

21. – 26. 8. 2010
Gornja Radgona
Od sobote do četrta,
od 9.00 do 19.00 ure!

OSEBNA IZKAZNICA

- število razstavljalcev	1.690
- število sodelujočih držav	25
- razstaven prostor v halah	22.700 m ²
- zunanji razstaven prostor	25.800 m ²
- razstave živali	2.600 m ²
- vzorčni nasadi, maneža, predstaviten prostor	15.000 m ²
- število obiskovalcev v letu 2009	130.000

48. mednarodni kmetijsko-živilski sejem

Naravnost na mizo!

IZBERITE PROSTOR IN ČAS POSLOVNOSTI IN NAJLEPŠIH DOŽIVETIJ!

HALA A
živila,
razstava "Kupujem slovensko" (na skupnem razstavnem prostoru se predstavlja s svojimi blagovnimi znamkami in degustacijami 50 slovenskih podjetij), GZS, Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, OZS, kolektivne gospodarske predstavitve tujih držav

HALA AI
Bienalni mednarodni sejem embalaže, tehnike pakiranja in logistike INPAK
razstava "Slovenski oskar za embalažo 2010", razstava "Najboljše iz BIO 21", razstava regionalne kulinarčne ponudbe iz Avstrije

HALA A2
sredstva za prehrano in zdravstveno varstvo živali ter rastlin, oprema in orodja za kmetijstvo, blago za široko porabo

HALA B
MKGP RS, Svetovanja, okrogle mize, predavanja, predstavitev primerov dobre prakse, pogovori z ministrom, KGZS, strokovne in poslovne institucije, semena

HALA BI
osebna in dostavna vozila

HALA B2 - AGROLAND
popoldanski zabavni program za otroke: 21., 22. 8. od 12.00, 23.-26. 8. od 14.00 večerni program z glasbenimi zvezdami: vsak dan od 19.00

HALA CI
stavbno pohištvo, strešne kritine, obnovljivi viri energije, izdelki domače obrti

HALA C2
stroji in oprema za živilskopredelovalno industrijo, oprema za gastronomijo, hlevska oprema, kmetijska oprema in orodja

HALA C3 - "Salon vino Slovenija"
predstavitev in pokušnja slovenskih vin

HALA D - Doživimo podeželje
slovenska regionalna kulinarčna, rokodelska in turistična ponudba, naravni parki, zelišča, pokušnje

DI - razstava prašičev
voden ogled po razstavi prašičev: vsak dan ob 11.00 (21. 8. ob 14.00, 25. 8. odpade)

D2 - razstava konj
razstava slovenskih avtohtonih pasem domačih živali, degustacija

mesnih in mlečnih jedi slovenskih avtohtonih pasem domačih živali

D3 - razstava goveje živine
iz Slovenije in avstrijske Štajerske

D4 - razstava drobnice
pokušnja in prodaja ovčjih in kozjih sirov

VH - Vinski hram
razstava in pokušnja ocenjenih vin 36. odprtega državnega ocenjevanja vin VINO Slovenija Gornja Radgona 2010, pogovor z gornjo kraljico Slovenije 2010: »Vino in mladik, vsak dan razen 21. 8. od 14.00 do 14.30

I - 5: DVORANE ZA STROKOVNE POSVETE, PREDAVANJA, OKROGLE MIZE, PREDSTAVITVE...

ZUNANJI PROSTORI

kmetijska mehanizacija, orodja in oprema, hlevska oprema, vinogradniška oprema, osebna vozila

NI - gozdno parkovni nasad
razstava lesov in delavnice »Gozdna šola«, ustvarjalne delavnice, degustacije, nastopi glasbenikov, prodaja podeželskih izdelkov, zdrava prehrana, turizem, naravna in kulturna dediščina...

N2 - vzorčni nasadi
vrtine, zelišča, slovenske avtohtone, domače in udomačene rastline

N3 - vzorčni nasad
slovenski trsni izbor

N4,5 - vzorčni nasad
hibridi koruze in vrtnin

Maneža, revija goveje živine
vsak dan ob 13.00, revija konj vsak dan ob 10.00 (24. 8. ob 9.00) in 15.00 (razen 25. 8.), revija drobnice in prikaz striženja ovac 25. 8. ob 15.00

DP - demonstracijski prostor
državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov 22. 8., prikaz izdelave lesnih sekancev 23. in 24. 8. ob 11.00 in 15.00

P - prireditveni prostor
predstavitev skulpture konja iz trte slikarke in kiparke Tamare Vogrin, Eko tržnica 21. 8., nastop folklornih skupin: iz Češke, Kunststih Prlekov ter Cven in Lešček Veržej 21. 8. ob 13.00,

tekmovanje v plesanju polke 21. 8. ob 15.00, tržnica medu in medenih izdelkov 22. 8., revija narodnih noš in oblačil 22. 8. ob 15.00, tekmovanje v vlečenju vrvi 22. 8. ob 17.00, tržnica "Dobrote slovenskih kmetij" 23., 24., 26. 8., kmečka tržnica »Podeželje na sejmu« 25. 8., zaključek akcije "S kmetije za vas" 25. 8. ob 14.00., tehtanje najtežje buče 25. 8. ob 16.00, 1. srečanje starodobnih traktorjev Steyr 26. 8. ob 15.00

T - tekmovalni prostor
tekmovanje v tradicionalni košnji trave 22. 8. ob 9.00, tekmovanje "Človek proti traktorju" 22. 8. ob 10.00, traktorski rodeo 23. 8. ob 10.00

Celoten program dogajanja in druge informacije o sejmu:
<http://www.pomurski-sejem.si>

* organizatorji si pridružujejo pravico morebitne spremembe programa